

2023

Estats financers consolidats

GRUP MORABANC
Estats Financers Consolidats
de l'exercici 2023

**Informe de l'Auditor Independent d'acord amb
Normes Internacionals d'Auditoria**

MORA BANC GRUP, SA, I SOCIETATS DEPENDENTS
Estats financers Consolidats
corresponents a l'exercici anual acabat
el 31 de desembre de 2023

INFORME DE L'AUDITOR INDEPENDENT D'ACORD AMB NORMES INTERNACIONALS D'AUDITORIA

Als Accionistes de Mora Banc Grup, SA:

Opinió

Hem auditat els estats financers consolidats de Mora Banc Grup, SA, (la Societat dominant) i altres societats que componen el Grup Mora Banc (el Grup), que comprenen l'estat de situació financera consolidat al 31 de desembre de 2023, l'estat de resultats consolidat, l'estat de resultat global consolidat, l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat i l'estat de fluxos d'efectiu consolidat corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, així com les notes explicatives dels estats financers consolidats que inclouen un resum de les polítiques comptables significatives.

En la nostra opinió, els estats financers consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes materials, la imatge fidel de la situació financera consolidada del Grup a 31 de desembre de 2023, així com dels seus resultats consolidats i fluxos d'efectiu consolidats corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea ("NIIF-UE") que han estat adoptades alhora per Andorra ("NIIF-Andorra"), i demés disposicions del marc normatiu d'informació financera que resulten d'aplicació a Andorra.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb les Normes Internacionals d'Auditoria (NIA). Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant, a la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels estats financers consolidats* del nostre informe.

Som independents del Grup de conformitat amb el Codi d'Ètica per a Professionals de la Comptabilitat emès pel Consell de Normes Internacionals d'Ètica per a Comptadors (Codi d'Ètica de l'IESBA), i hem complert les altres responsabilitats d'ètica de conformitat amb aquests requeriments.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Altra informació: Informe anual consolidat

Els Administradors de la Societat dominant són responsables de la formulació de l'altra informació. L'altra informació comprèn l'Informe anual consolidat de l'exercici 2023 en els termes establerts en l'article 90 de la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, però no inclou els estats financers consolidats ni el nostre informe d'auditoria corresponent.

La nostra opinió sobre els estats financers consolidats no cobreix l'altra informació i no expressem cap forma de conclusió que proporcioni un grau de seguretat sobre aquesta.

En relació amb la nostra auditoria dels estats financers consolidats, la nostra responsabilitat és llegir l'altra informació i, en fer-ho, considerar si existeix una incongruència material entre l'altra informació i els estats financers consolidats o el coneixement obtingut per nosaltres en l'auditoria o si sembla que existeix una incorrecció material en l'altra informació per algun altre motiu. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, concloem que existeix una incorrecció material en aquesta altra informació, estem obligats a informar-ne d'això. No tenim res a informar a aquest respecte.

Responsabilitat dels administradors de la Societat dominant i de la Comissió d'Auditoria i Compliment en relació amb els estats financers consolidats

Els administradors de la Societat dominant són els responsables de la preparació i presentació dels estats financers consolidats adjunts de manera que expressin la imatge fidel de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea ("NIIF-UE") que han estat adoptades alhora per Andorra ("NIIF-Andorra"), i del control intern que considerin necessari per permetre la preparació dels estats financers consolidats lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error.

En la preparació dels estats financers consolidats, els administradors de la Societat dominant són responsables de la valoració de la capacitat del Grup de continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els administradors de la Societat dominant tenen intenció de liquidar el Grup o de cessar les seves operacions, o bé no existeixi altra alternativa realista.

La Comissió d'Auditoria i Compliment de Mora Banc Grup, SA, és responsable de la supervisió del procés d'informació financera del Grup.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels estats financers consolidats

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els estats financers consolidats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb les NIA sempre detecti una incorrecció material quan existeixi. Les incorreccions es poden deure a frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixin en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els estats financers consolidats.

Com a part d'una auditoria de conformitat amb les NIA, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- ▶ Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els estats financers consolidats, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, ja que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.

- ▶ Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern del Grup.
- ▶ Avaluem l'adequació de les polítiques comptables aplicades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors de la Societat dominant.
- ▶ Concloem sobre si és adequada la utilització, per part dels Administradors de la Societat dominant, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat del Grup per continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe sobre la corresponent informació revelada en els estats financers consolidats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. No obstant això, els fets o condicions futurs poden ser la causa que el Grup deixi de ser una empresa en funcionament.
- ▶ Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels estats financers consolidats, inclosa la informació revelada, i si els estats financers consolidats representen les transaccions i fets subjacents de manera que aconseguen expressar-ne la imatge fidel.
- ▶ Obtenim evidència suficient i adequada en relació amb la informació financera de les entitats o activitats empresarials dins del grup per expressar una opinió sobre els estats financers consolidats del Grup. Som responsables de la direcció, supervisió i realització de l'auditoria del Grup. Som els únics responsables de la nostra opinió d'auditoria.

Ens comuniquem amb els responsables del govern de l'entitat en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

També proporcionem a la Comissió d'Auditoria i Compliment de Mora Banc Grup, SA, una declaració que hem complert els requeriments d'ètica aplicables en relació amb la independència i ens hi hem comunicat per tractar totes les relacions i altres qüestions de què es pot esperar raonablement que poden afectar la nostra independència i, si s'escau, les corresponents salvaguardes.

ERNST & YOUNG, S.L.

Roberto Diez Cerrato

28 de març de 2024

Contingut

1. Introducció	13
2. Bases de preparació dels estats financers consolidats	14
2.1. Declaració de conformitat	14
2.2. Noves normes i interpretacions emeses vigents	14
2.3. Comparació de la informació	16
2.4. Responsabilitat de la informació i estimacions realitzades	19
2.5. Moneda funcional i de presentació	20
2.6. Correcció d'errors i canvis de polítiques comptables	20
2.7. Inversions obligatòries	20
3. Principis de consolidació, polítiques comptables i criteris de valoració aplicats	22
3.1. Transaccions en moneda estrangera	22
3.2. Principis de consolidació	23
3.3. Definicions i classificació dels instruments financers	25
3.4. Valoració i registre de resultats dels actius i passius financers	31
3.5. Baixa de l'estat de situació financera consolidat dels actius i passius financers	37
3.6. Compensació d'instruments financers	38
3.7. Deteriorament del valor i classificació dels actius financers per risc de crèdit	38
3.8. Adquisició (cessió) temporal d'actius	43
3.9. Reconeixement d'ingressos	44
3.10. Actius no corrents mantinguts per a la venda i passius associats amb actius no corrents mantinguts per a la venda	45
3.11. Actius per reassegurances i passius per contractes d'assegurances	46
3.12. Actius tangibles	47
3.13. Arrendaments	48
3.14. Actius intangibles	49
3.15. Resta d'actius	50
3.16. Provisions i passius (actius) contingents	50
3.17. Resta de passius	51
3.18. Instruments de capital propi	51
3.19. Garanties financeres	52
3.20. Patrimonis gestionats i fons d'inversió i de pensions gestionats pel Grup	52
3.21. Retribucions postocupació	52
3.22. Altres retribucions a llarg termini	54
3.23. Indemnitzacions	54
3.24. Impost sobre societats	54
3.25. Combinacions de negocis	55
3.26. Estat de Fluxos d' Efectiu	56
3.27. Estat de Canvis en el Patrimoni Net	56

4. Perímetre de consolidació	57
5. Retribució a l'accionista	61
5.1 Proposta de distribució del resultat.....	61
5.2 Benefici atribuït per acció	61
6. Riscos	62
6.1 Introducció i visió general	62
6.1.1 Cultura corporativa de riscos.....	63
6.1.2 Estructura de govern i organització.....	63
6.1.3 Govern corporatiu	64
6.1.4 Gestió i control del risc.....	75
6.1.5 Marc de control intern - Model de tres línies de defensa.....	78
6.2 Risc de crèdit	80
6.2.1 Exposició al risc de crèdit	80
6.2.2 Cicle de vida del risc de crèdit	82
6.2.3 Concentració de riscos.....	91
6.3 Risc de liquiditat.....	93
6.3.1 Gestió del risc de liquiditat.....	93
6.3.2 Estratègia de liquiditat del Grup	94
6.3.3 Exposició al risc de liquiditat.....	94
6.3.4 Anàlisi de venciment d'actius i passius financers.....	96
6.4 Risc de Mercat.....	98
6.4.1 Gestió de risc de mercat	98
6.4.2 Exposició al risc de mercat - carteres de negociació	98
6.4.3 Exposició a altres riscos de mercat – carteres que no són de negociació	101
6.5 Risc operacional	106
6.6. Altres riscos.....	107
6.6.1 Risc de reputació.....	107
6.6.2 Risc país	107
6.6.3 Risc de compliment i conducta	108
6.6.4 Risc actuarial.....	108
6.6.5 Risc tecnològic	109
6.6.6 Risc climàtic i mediambiental	110
7. Valor raonable dels instruments financers	111
8. Àrees de negoci	115
8.1 Bases de negoci.....	115
8.2 Informació sobre les àrees reportables i conciliació de la informació.....	116
9. Efectiu, saldo en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	117
10. Actius i Passius financers mantinguts per negociar	117
11. Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	118

12. Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	118
13. Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	120
14. Actius financers a cost amortitzat	121
14.1 Valors representatius de deute i préstecs i bestretes a entitats de crèdit.....	121
14.2 Préstecs i bestretes a clients.....	122
15. Derivats de cobertura i canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès	123
15.1 Derivats de cobertura	123
15.2 Partides cobertes	124
15.3 Altres derivats mantinguts per a la gestió de riscos.....	124
16. Inversions en negoci conjunts i associades	125
17. Actius tangibles i inversions immobiliàries	126
17.1 Immobilitzat material d'ús propi	128
17.2 Inversions immobiliàries	128
18. Immobilitzat intangible	129
18.1 Fons de comerç	130
19. Altres actius i passius	131
20. Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	132
20.1 Composició del saldo.....	132
20.2 Moviment.....	133
20.3 Informació referent a actius classificats com mantinguts per a la venda.....	134
21. Passius financers a cost amortitzat	134
21.1. Composició del saldo.....	134
21.2 Dipòsits amb Bancs centrals	134
21.3 Dipòsits d'entitats de crèdit.....	135
21.4 Dipòsits de clients	135
21.5 Valors representatius de deute emesos.....	135
21.6 Altres passius financers.....	135
22. Actius per contractes de reassurança i passius per contractes d'assegurança	136
23. Provisions	136
23.1 Composició del saldo	136
23.2 Moviment de les provisions	138
24. Retribucions post ocupació i altres compromisos amb empleats	140
24.1 Composició del saldo	140
24.2 Plans de prestació definida	141
24.3 Detall d'hipòtesis actuàries.....	141
24.4 Anàlisi de sensibilitat de les principals hipòtesis	142
24.5 Plans d'aportació definida.....	143
24.6 Obligacions amb el personal Prejubilat	143

25. Capital i reserves	144
25.1 Capital social	144
25.2. Naturalesa i propòsit de les reserves	144
26. Altre resultat global acumulat	147
27. Interessos minoritaris	147
28. Recursos Propis i gestió del capital	148
28.1 Recursos propis	148
28.2 Gestió del capital.....	148
29. Compromisos i garanties concedides	149
30. Actius afectes a altres obligacions pròpies i de tercers	149
31. Compromisos de compra i de venda	149
32. Volum de negoci	150
33. Ingressos nets per interessos	150
34. Ingressos nets per comissions	151
35. Resultat d'operacions financeres	151
36. Resultats de participades integrades pel mètode de la participació	152
37. Altres ingressos i despeses d'exploració	152
38. Despeses de personal	153
39. Altres despeses d'administració	153
40. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats	154
41. Impost sobre societats	154
41.1 Import reconegut en l'estat de resultats	154
41.2 Import reconegut en altre resultat global acumulat	156
41.3 Reconciliació taxa impositiva efectiva	156
41.4 Composició d'actius i passius per impostos diferits	157
41.5 Moviment d'actius i passius per impostos diferits	158
42. Parts relacionades	159
43. Informació addicional	161
43.1 Compliment de les normes	161
43.2 Informació sobre qüestions mediambientals.....	169
44. Creació de valor pels grups d'interès	170
45. Fets posteriors	170
46. Normes i interpretacions emeses no vigents	171
47. Primera aplicació de la Normativa NIIF 17 contractes d'assegurances	172
ANNEX I. Informe anual	177

ESTATS DE SITUACIÓ FINANCERA CONSOLIDATS

A 31 de desembre de 2023 i 2022, en milers d'euros

MORA BANC GRUP, SA I SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC

ACTIU

	Nota	31/12/2023	31/12/2022 (*)
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	9	181.454	252.332
Actius financers mantinguts per negociar	7, 10	48.259	87.914
Derivats		18.217	30.985
Instruments de patrimoni		17.594	15.626
Valors representatius de deute		12.448	41.303
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	7, 12	243.047	257.842
Instruments de patrimoni		189.360	189.882
Valors representatius de deute		53.687	67.960
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	7, 13	332.379	776.691
Instruments de patrimoni		22.972	30.130
Valors representatius de deute		309.407	746.561
Actius financers a cost amortitzat	6, 7 i 14	2.882.956	2.845.021
Valors representatius de deute		1.325.268	1.184.126
Préstecs i bestretes		1.557.688	1.660.895
Entitats de crèdit		125.567	122.947
Clients		1.432.121	1.537.948
Derivats - comptabilitat de cobertures	7, 15	22.238	28.442
Inversions en dependents, negocis conjunts i associades	4, 16	4.998	5.224
Actius emparats per contractes de reassegurança	22	26.088	27.358
Actius tangibles	17	98.484	102.360
Immobilitzat material		72.475	71.997
Inversions immobiliàries		26.009	30.363
Actius intangibles	18	24.936	28.843
Fons de Comerç		11.784	11.784
Altres actius intangibles		13.152	17.059
Actius per impostos	41	9.683	10.113
Actius per impostos corrents		2.879	2.741
Actius per impostos diferits		6.804	7.372
Altres actius	19	4.207	2.675
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	20	2.171	3.185
TOTAL ACTIU		3.880.900	4.428.000

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Les Notes 1 a 47 adjuntes formen part integrant de l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre de 2023.

ESTATS DE SITUACIÓ FINANCERA CONSOLIDATS

A 31 de desembre de 2023 i 2022, en milers d'euros

MORA BANC GRUP, SA I SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC

PASSIU

	Nota	31/12/2023	31/12/2022(*)
Passius financers mantinguts per negociar	10	24.563	34.003
Derivats		24.563	34.003
Passius Financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	12	10.090	8.337
Altres passius financers		10.090	8.337
Passius financers a cost amortitzat	21	3.072.779	3.660.094
Dipòsits		3.018.697	3.604.583
Altres passius financers		54.082	55.511
Derivats - comptabilitat de cobertures	15	386	346
Canvis del valor raonable dels elements coberts en cobertura de risc de tipus d'interès	15	18.101	3.629
Passius emparats per contractes d'assegurança	22	292.096	299.108
Provisions	23	18.336	19.910
Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació		7.786	8.954
Altres retribucions als treballadors a llarg termini		948	1.101
Qüestions processals i litigis per impostos pendents		3.523	3.332
Compromisos i garanties concedits		1.904	2.752
Altres provisions		4.175	3.771
Passius per impostos	41	9.649	8.279
Passius per impostos corrents		8.304	6.585
Passius per impostos diferits		1.345	1.694
Altres passius	19	32.911	25.210
TOTAL PASSIU		3.478.911	4.058.916

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Les Notes 1 a 47 adjuntes formen part integrant de l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre de 2023.

ESTATS DE SITUACIÓ FINANCERA CONSOLIDATS

A 31 de desembre de 2023 i 2022, en milers d'euros

MORA BANC GRUP, SA I SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC PATRIMONI NET

	Nota	31/12/2023	31/12/2022(*)
Capital	25	44.022	44.022
Prima d'emissió		18.462	18.462
Altres resultats global acumulat	15, 26	(22.236)	(23.093)
<i>Elements que no es reclassificaran a resultats</i>		(22.720)	(16.923)
Canvis de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global		(22.720)	(16.923)
<i>Elements que poden reclassificar-se a resultats</i>		484	(6.170)
Cobertures dels fluxos d'efectiu (porció efectiva)		437	930
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global		(3.637)	(12.526)
Ajustaments per valoració de contractes d'assegurances		3.684	5.426
Guany acumulats	25	342.597	323.352
Altres reserves	25	(32.275)	(33.688)
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant		51.423	40.033
Interessos minoritaris (participacions no dominants)		(4)	(4)
Altres partides	27	(4)	(4)
TOTAL PATRIMONI NET		401.989	369.084
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		3.880.900	4.428.000

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Les Notes 1 a 47 adjuntes formen part integrant de l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre de 2023.

ESTATS DE RESULTATS CONSOLIDATS

Exercicis anuals finalitzats el 31 de desembre de 2023 i 2022, en milers d'euros

MORA BANC GRUP, SA I LES SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC

	Nota	2023	2022 (*)
Ingressos per Interessos	33	96.591	48.981
Despeses per Interessos	33	(11.744)	(4.142)
Ingressos per dividendes		432	507
Ingressos per comissions	34	81.187	90.657
Despeses per comissions	34	(17.893)	(19.776)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	36	229	575
Resultat d'operacions financeres	35	9.040	7.910
Per Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats		(128)	2.432
Per actius i passius financers mantinguts pera negociar		4.153	4.158
Per altres instruments financers a valor raonable amb canvis en resultats		2.837	(1.400)
Guanys o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets		278	147
Diferències de canvi (net)		1.900	2.573
Altres ingressos d'explotació	37	6.712	6.953
Altres despeses d'explotació	37	(994)	(609)
Resultat d'explotació net		163.560	131.056
Despeses d'administració		(91.762)	(82.056)
Despeses de personal	38	(45.487)	(43.761)
Altres despeses generals d'administració	39	(46.275)	(38.295)
Amortització	17 i 18	(7.465)	(7.435)
Dotacions a provisions (net)	23	(2.577)	(2.665)
Deteriorament d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis en resultats (net)	40	(1.029)	3.110
A valor raonable amb canvis en altre resultat global		124	274
A cost amortitzat		(1.153)	2.836
Deteriorament d'actius no financers (net)	17	(4.036)	-
Actius tangibles		(4.036)	-
Guanys o (-) pèrdues al donar de baixa actius no financers i participacions, (net)	18	(3.952)	(15)
Guanys o pèrdues d'actius no corrents en venda no classificats com operacions Interrompudes	20	3.714	1.472
Resultat abans d'impostos		56.453	43.467
Impost sobre beneficis	41	(5.030)	(3.434)
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades		51.423	40.033
Resultat de l'exercici		51.423	40.033
Del que atribuïble als propietaris de la dominant		51.423	40.033

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Les Notes 1 a 47 adjuntes formen part integrant de l'estat de resultats consolidat de l'exercici anual finalitzat a 31 de desembre de 2023.

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CONSOLIDAT (I)

Exercicis anuals finalitzats el 31 de desembre de 2023 i 2022, en milers d'euros

MORA BANC GRUP, SA I SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC

Estat de Resultat Global Consolidat

	2023	2022(*)
RESULTAT DEL PERÍODE	51.423	40.033
ALTRE RESULTAT GLOBAL	857	(13.401)
Partides que no seran reclassificades a resultats	(5.797)	(5.535)
Canvis en el valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(6.485)	(5.916)
Impost sobre beneficis relacionats amb partides que no seran reclassificades a resultats	688	381
Partides que podran ser reclassificades a resultats	6.654	(7.866)
Cobertures dels fluxes d'efectiu	(493)	(315)
Guany (pèrdua) per valoració	(493)	(315)
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	8.009	(8.886)
Guany (pèrdua) per valoració	9.623	(12.144)
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	128	(2.168)
Ajustaments per valoració de contractes d'assegurances	(1.742)	5.426
Impost sobre beneficis relacionats amb partides que podran ser reclassificades a resultats	(862)	1.335
RESULTAT GLOBAL DEL PERÍODE	52.280	26.632
Del que atribuïble als propietaris de la dominant	52.280	26.632

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Les Notes 1 a 47 adjuntes formen part integrant de l'estat de resultat global consolidat de l'exercici anual finalitzat a 31 de desembre de 2023.

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CONSOLIDAT (II)

A 31 de desembre de 2023 i 2022, en milers d'euros

MORA BANC GRUP, SA I SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC

Estat total de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat

	Capital	Prima d'emissió	Altre resultat global acumulat	Guany acumulats	Altres reserves	Resultats atribuïbles als propietaris de la dominant	Interessos minoritaris	Altres resultats global acumulat	Altres partides	Total
Saldo a 31 de desembre de 2021	42.407	-	(11.444)	311.681	(24.515)	34.046		(171)	52.743	404.747
Efectes dels canvis en les polítiques comptables (veure nota 47)	-	-	1.752	-	(2.436)	-		-	-	(684)
Saldo a 1 de gener de 2022	42.407	-	(9.692)	311.681	(26.951)	34.046		(171)	52.743	404.063
Distribució del resultat 2021	-	-	-	34.046	-	(34.046)		-	-	-
Altres augments o disminucions del patrimoni net	1.615	18.462	-	(6.466)	(6.737)	-		171	(52.747)	(45.702)
Distribució de dividendes	-	-	-	(15.909)	-	-		-	-	(15.909)
Resultat global total de l'exercici	-	-	(13.401)	-	-	40.118		-	-	26.717
Saldo a 31 de desembre de 2022	44.022	18.462	(23.093)	323.352	(33.688)	40.118		-	(4)	369.169
Efectes dels canvis en les polítiques comptables (veure nota 47)	-	-	-	-	-	(85)		-	-	(85)
Saldo a 1 de gener de 2023	44.022	18.462	(23.093)	323.352	(33.688)	40.033		-	(4)	369.084
Distribució del resultat 2022	-	-	-	40.033	-	(40.033)		-	-	-
Altres augments o disminucions del patrimoni net	-	-	-	(1.448)	1.413	-		-	-	(35)
Distribució de dividendes	-	-	-	(19.340)	-	-		-	-	(19.340)
Resultat global total de l'exercici	-	-	857	-	-	51.423		-	-	52.280
Saldo a 31 de desembre de 2023	44.022	18.462	(22.236)	342.597	(32.275)	51.423		-	(4)	401.989

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Les Notes 1 a 47 adjuntes formen part integrant de l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat de l'exercici anual finalitzat a 31 de desembre de 2023.

ESTAT DE FLUXOS D'EFECTIU CONSOLIDATS

A 31 de desembre de 2023 i 2022, en milers d'euros

MORA BANC GRUP, SA I SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC

	Euros (milers)	
	2023	2022(*)
A) FLUXES D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	(43.144)	(85.797)
Resultat de l'exercici	51.423	40.033
Ajustos per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	11.402	4.079
Amortització	7.465	7.435
Altres ajustos	3.937	(3.356)
Augment/(Disminució) net dels actius d'explotació	475.514	46.276
Actius financers mantinguts per negociar	39.655	1.187
Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	14.792	136.174
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	444.327	18.662
Actius financers a cost amortitzat	(39.115)	(90.767)
Altres actius d'explotació	15.855	(18.980)
Augment/(Disminució) net dels passius d'explotació	(581.483)	(176.185)
Passius financers mantinguts per negociar	(9.440)	(8.238)
Passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	1.754	(125.627)
Passius financers a cost amortitzat	(587.459)	36.006
Altres passius d'explotació	16.272	(75.510)
Cobraments/Pagaments per impost sobre beneficis	(2.610)	(2.816)
B) FLUXES D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	(10.294)	4.791
Pagaments:	(11.538)	(13.758)
Actius tangibles	(7.946)	(6.419)
Actius intangibles	(3.592)	(7.339)
Cobraments:	1.244	18.549
Actius no corrents i passius que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	1.014	103
Altres cobraments/pagaments relacionats amb activitats d'inversió	230	18.446
C) FLUXES D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANCIACIÓ	(19.340)	(15.909)
Pagaments:	(19.340)	(15.909)
Dividends	(19.340)	(15.909)
D) EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	1.900	2.573
E) AUGMENT/(DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A+B+C+D)	(70.878)	(94.342)
F) EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE	252.332	346.674
G) EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE (E+F)	181.454	252.332
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE		
Efectiu	24.160	27.282
Altres Actius Financers	157.294	225.050
TOTAL EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	181.454	252.332

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Les Notes 1 a 47 adjuntes formen part integrant de l'Estat de Fluxos d'Effectiu consolidat de l'exercici anual finalitzat a 31 de desembre de 2023.

NOTES DELS ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS

Exercici anual finalitzat a 31 de desembre de 2023

MORA BANC GRUP, SA I SOCIETATS QUE COMPOSEN EL GRUP MORABANC

---

1. Introducció

Mora Banc Grup, SA (en endavant, el Banc o l'Entitat) és una societat andorrana, amb domicili social a Andorra la Vella, avinguda Meritxell núm 96. El seu objecte social consisteix en la prestació de serveis financers d'acord amb la legislació vigent en cada moment al Principat d'Andorra.

Adicionalment a les operacions que duu a terme directament, Mora Banc Grup, SA és la societat matriu d'un grup d'entitats dependents (en endavant, el Grup o el Grup MoraBanc, veure Nota 4). Així mateix, el Grup presta els serveis d'inversió i auxiliars permesos a les entitats bancàries i previstos als articles 20 i 21 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, o a la legislació que en el futur pugui substituir o complementar aquesta normativa. Conseqüentment, el Banc està obligat a elaborar, a més dels seus propis estats financers individuals, estats financers consolidats del Grup que incloguin, addicionalment, les participacions en negocis conjunts i associades.

Els estats financers consolidats del Grup MoraBanc, corresponents a l'exercici 2023, han estat formulats pel Consell d'Administració de Mora Banc Grup, SA i estan pendents d'aprovació per la Junta General d'Accionistes. No obstant això, el Consell d'Administració de Mora Banc Grup, SA, estima que seran aprovats sense modificacions. Els estats financers consolidats del Grup MoraBanc corresponents a l'exercici 2022 van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes celebrada el 26 d'abril de 2023.

Com a part integrant del sistema financer andorrà, el Grup està subjecte a la supervisió de l'Autoritat Financera Andorrana (en endavant, l'AFA), autoritat del sistema financer andorrà que exerceix les seves funcions amb independència de l'Administració General. Mora Banc Grup, SA, forma part integrant de l'Associació de Bancs Andorrans (en endavant, ABA).

2. Bases de preparació dels estats financers consolidats

2.1. Declaració de conformitat

Els estats financers consolidats del Grup han estat preparats d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera (en endavant, NIIF) adoptades per Andorra mitjançant el Decret del 22 de desembre de 2016, modificat pels Decrets publicats amb data 19 de desembre de 2018 i 27 de març de 2019, del 29 de juliol de 2020, del 24 de febrer de 2021 i pel Decret 553/2022, del 22 de desembre del 2022 pel qual s'aprova el marc comptable aplicable a les entitats operatives del sistema financer andorrà i als organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà de conformitat amb les NIIF adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE) que alhora han estat adoptades per Andorra (NIIF-Andorra).

Els estats financers consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2023 han estat formulats pels administradors del Banc d'acord amb les NIIF-UE que alhora han estat adoptades per Andorra (NIIF-Andorra), aplicant els principis de consolidació, polítiques comptables i criteris de valoració descrits a la Nota 3, de manera que mostrin la imatge fidel del patrimoni i dels resultats de les operacions, dels canvis en el seu patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, consolidats, que s'han produït en l'exercici 2023.

Aquests estats financers consolidats han estat elaborats a partir dels registres de comptabilitat mantinguts pel Banc i per cadascuna de les entitats integrades en el Grup, i inclouen els ajustaments i reclasseficcions necessaris per homogeneïtzar les polítiques comptables i criteris de valoració aplicats pel Grup.

Les notes dels estats financers consolidats contenen informació addicional a la presentada en l'estat de situació financera consolidat, en l'estat de resultats consolidat, en l'estat de resultat global consolidat, en l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat i en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat. En elles s'expressen descripcions narratives o desagregacions dels estats financers consolidats anteriorment esmentats de forma clara, rellevant, fiable i comparable.

2.2. Noves normes i interpretacions emeses vigents

Les normes i interpretacions més significatives que han entrat en vigor durant l'exercici 2023 són les següents:

NIIF 17 Contractes d'assegurança

Al maig de 2017, el IASB va emetre la NIIF 17 Contractes d'assegurança, una nova norma de comptabilitat integral per als contractes d'assegurança que cobreix el reconeixement, la valoració, la presentació i els desglossaments. La NIIF 17 ha reemplaçat a la NIIF 4 Contractes d'assegurança que va ser emesa en 2005. L'objectiu general de la NIIF 17 és proporcionar un model comptable per als contractes d'assegurança que sigui més útil i uniforme per a les entitats asseguradores. A diferència dels requisits de la NIIF 4, que es basen en gran manera en l'aplicació de les polítiques comptables locals, la NIIF 17 proporciona un model integral per als contractes d'assegurança, que cobreix tots els aspectes comptables rellevants. El nucli de la NIIF 17 és el model general, complementat per:

- Una adaptació específica per als contractes amb característiques de participació directa (enfocament de tarifa variable).
- Un enfocament simplificat (enfocament d'assignació de primes) principalment per a contractes de curta durada.

La NIIF 17 és efectiva per als exercicis que van començar al 1 de gener de 2023 requerint-se que s'inclouin xifres comparatives.

Modificacions a La NIC 8 – Definició d'Estimacions Comptables

En aquestes modificacions, el IASB ha introduït una nova definició de “estimació comptable”, que aclareix la diferència entre els canvis d'estimació comptable, canvis en polítiques comptables i correccions d'errors.

Modificacions a La NIC 1 i al Document de Pràctica de les NIIF, N°2 – Informació a Revelar sobre Polítiques Comptables

En aquestes modificacions, el IASB ha inclòs una guia i exemples per a aplicar el judici en identificar quines polítiques comptables són materials. Les modificacions reemplacen el criteri de desglossar polítiques comptables significatives per polítiques comptables materials. També, proporciona una guia sobre com cal aplicar el concepte de material per a decidir quines polítiques comptables ho són.

Modificacions a La NIC 12 – Impostos Diferits relacionats amb Actius i Passius que sorgeixen d'una Transacció Única

El IASB va emetre una modificació de la NIC 12 per a aclarir que les entitats han de reconèixer els impostos diferits que sorgeixin en transaccions com a arrendaments o obligacions de desmantellament. La modificació requereix que les entitats reconeguin un actiu i passiu per impost diferit per separat quan les diferències temporals sorgides en el reconeixement d'un actiu i un passiu són iguals no podent acollir-se a l'excepció de reconeixement inicial prevista en la norma. El propòsit d'aquesta modificació és reduir la diversitat en la presentació d'informació sobre impostos diferits en aquestes transaccions. Encara que es permetia la seva aplicació anticipada, la modificació va entrar en vigor l'1 de gener del 2023, i no ha tingut un impacte significatiu en els estats financers consolidats del Grup.

2.3. Comparació de la informació

Les xifres corresponents a l'exercici anual de 2022 es presenten únicament i exclusivament a efectes comparatius i no coincideixen totalment amb les formulades en data 31 de març de 2023 pel Consell d'Administració de Mora Banc Grup, SA ja que han sigut reexpresades amb la nova normativa. A la nota 47 d'aquest Estats Financers Consolidats s'expliquen els principals efectes de l'adaptació a la NIIF 17.

Tal com s'indica en l'apartat "Bases de preparació dels estats financers consolidats", el Grup ha aplicat la NIIF 17 i la NIIF 9 (en el negoci assegurador) a partir de l'1 de gener de 2023, sent la data de transició de la NIIF 17 l'1 de gener de 2022. Donada la impracticabilitat d'aplicar la NIIF 17 de manera retroactiva, el Grup ha optat per aplicar l'enfocament de valor raonable previst en la mateixa norma. És per això, que el Grup ha determinat el marge de servei contractual (CSM) o el component de pèrdua del passiu per cobertura restant en la data de transició com la diferència entre el valor raonable d'un grup de contractes d'assegurança en aquesta data i els fluxos d'efectiu derivats del compliment valorats en aquesta mateixa data.

Es va concloure que la informació raonable i sustentable no estava disponible per aplicar el mètode retroactiu complet per calcular el passiu per a la cobertura restant dels contractes valorats sota el Model General (o, de manera equivalent, *Building Block Approach* o *BBA* per la seva terminologia en anglès) i l'Enfocament de Comissió Variable (o, de manera equivalent, *Variable Fee Approach* o *VFA* per la seva terminologia en anglès) per a aquells contractes d'assegurança emesos abans de la data de transició. Per tant, s'ha aplicat l'enfocament del valor raonable per a aquests contractes. Això és conseqüència que les dades històriques d'origen, per aplicar-les, no estan disponibles amb la granularitat necessària, i el cost de la seva obtenció és molt significatiu i requereix esforços molt superiors als considerats raonables.

Per als productes valorats sota l'Enfocament d'Assignació de Prima (o, de manera equivalent, *Premium Allocation Approach* o *PAA* per la seva terminologia en anglès) i pel passiu per sinistres incorreguts, tractant-se de productes amb límits de contracte iguals o inferiors a l'any i per no tenir beneficis futurs implícits (marge de servei contractual), respectivament, es considera adequat fer-ne la valoració des de la data de la darrera emissió o renovació.

Nivell d'agregació

El Grup ha inclòs els contractes d'assegurança anteriors a l'1 de gener de 2022 en grups de contractes emesos amb més d'un any de diferència com a conseqüència que no hi havia informació raonable i sustentable disponible per fer la divisió en cohorts anuals. Mesurament a la data de transició

Taxes de descompte

En determinar les taxes de descompte a la data del reconeixement inicial, el Grup ha utilitzat les taxes de descompte a la data de transició.

Les principals diferències de medició i classificació dels Passius per contractes d'assegurança o reassegurança entre la NIIF 4 i la NIIF 17 són:

NIIF 4	NIIF 17
<p>Els passius per contractes d'assegurança recullen principalment la provisió matemàtica (principalment dels productes d'assegurança en els que el prenedor assumeix tot el risc de la inversió) i les provisions tècnica de prestacions.</p>	<p>Els passius per contractes d'assegurança estan formats per l'estimació dels fluxos d'efectiu derivats del compliment del contracte i el benefici futur.</p>
<p>Manteniment d'hipòtesis de tarificació en el càlcul de provisions en els diferents tancaments comptables.</p>	<p>Utilització d'hipòtesis actualitzades.</p>
<p>Existència d'un test de suficiència de passius.</p>	<p>No existeix un test de suficiència i en cas de onerositat aquesta es reconeix de forma immediata en el compte de resultats.</p>
<p>Les provisions es capitalitzen amb el tipus d'interès tècnic, però no s'actualitzen per canvis en els tipus.</p>	<p>Es distingeix la taxa d'interès del reconeixement inicial (<i>locked in rate</i>) fixada a l'inici de l'operació. Addicionalment, les provisions per contractes d'assegurança s'actualitzen a les taxes d'interès de cada tancament a excepció del marge de serveis contractuals.</p>
<p>Els resultat d'assegurança es presenten nets del resultat que afloren els contractes de reassegurança mantinguda.</p>	<p>El resultat dels contractes d'assegurança es presenta de forma separada al acumulat pels contractes de reassegurança mantinguda.</p>
<p>L'impacte en Altre resultat global acumulat és nul.</p>	<p>L'impacte en Altre resultat global recull, per aquells <i>portfolis</i> acollits a l'opció d'Altre resultat global o OCI, l'impacte de la variació del valor en les provisions d'assegurança per la diferència entre la taxa del reconeixement inicial i la taxa actual (tant en l'impacte del canvi de taxa com en els interessos acreditats).</p>
<p>Els ingressos d'assegurança sota NIIF 4 corresponen, principalment, amb les primes i les variacions de les provisions tècniques.</p> <p>El marge dels productes sota NIIF 4 es registren com a diferència entre les primes emeses netes de provisions, primes cedides i les provisions d'aquestes últimes.</p>	<p>Els ingressos per primes són substituïts pels canvis en el passiu per la cobertura restant en els models BBA i VFA, entre els quals es troba el reconeixement del marge de serveis contractuals realitzat en els contractes d'assegurança (CSM) . En el model PAA, els ingressos del servei d'assegurança és semblant el concepte de prima imputada sota NIIF 4.</p> <p>El marge dels productes es registre en el resultat del servei d'assegurança o reassegurança</p>

Instruments financers del negoci d'assegurances

A la data de l'aplicació inicial de la NIIF 17, d'acord amb el que preveu la normativa, una entitat que hagués aplicat la NIIF 9 als períodes anuals sobre els quals s'informa anteriors a l'aplicació inicial de la NIIF 17 podrà, entre d'altres, avaluar novament si un actiu financer elegible es manté en el marc d'un model de negoci que té per objectiu mantenir actius financers per obtenir fluxos d'efectiu contractuals o en el marc d'un model de negoci l'objectiu del qual s'assoleix obtenint fluxos d'efectiu contractuals i venent actius financers.

Per tant, el Grup ha plantejat la redesignació de la cartera d'actius financers mantinguts fins al venciment del negoci assegurador sota la cartera d'“actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global” amb l'objectiu d'eliminar qualsevol volatilitat addicional del compte de resultats de manera transparent i consistent, alhora que es maximitza la comparabilitat.

A continuació, es detallen els principals impactes:

- Sota la NIIF 9, en interacció amb NIIF 17, una part de les inversions financeres assignades al negoci assegurador es classifiquen com a «Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global». En altres circumstàncies, per a evitar asimetries entre l'actiu i el passiu, algunes carteres es classifiquen com a «Actius financers a cost amortitzat».
- Quant al negoci de Unit Linked, aquestes carteres es classifiquen en «Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats».

D'altra banda, en la Nota 3.11 dels estats financers consolidats de l'exercici 2022 es troben detallats els principis i polítiques comptables i criteris de valoració de la NIIF 4, els quals han estat modificats amb la 1a aplicació de la NIIF 17, d'acord amb com es detalla en la mateixa nota 3.11 de l'exercici 2023.

2.4. Responsabilitat de la informació i estimacions realitzades

En l'elaboració dels estats financers consolidats s'han utilitzat judicis, estimacions i assumpcions realitzades pels Administradors del Banc per quantificar certs actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que figuren registrats en ells.

Aquestes estimacions, es refereixen, principalment a:

- Classificació i mesurament dels instruments financers, pel que fa a l'anàlisi del model de negoci i les característiques dels fluxos contractuals (Nota 6).
- Establiment de criteris per determinar si el risc de crèdit d'un actiu financer s'ha incrementat de forma significativa i la metodologia utilitzada per al mesurament de la pèrdua esperada (Nota 6).
- El valor raonable de determinats actius i passius financers no cotitzats (Nota 7).
- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers, i del valor raonable de les garanties associades als mateixos (Notes 12,13 i 14).
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament dels actius tangibles i actius intangibles, inclòs el fons de comerç (Notes 3.12, 3.14,17 i 18).
- Les hipòtesis emprades en la valoració dels contractes d'assegurança o reassegurança, per quantificar certes provisions, i en les hipòtesis actuàrials dels passius i compromisos per retribucions post-ocupació i altres obligacions (vegeu Nota 3.11).
- La valoració de les provisions necessàries per a la cobertura de contingències laborals, legals, fiscals i altres (Nota 23).
- La despesa de l'impost de societats determinat sobre el tipus impositiu esperat a final d'any i l'activació dels crèdits fiscals i la seva recuperabilitat (Nota 41).
- La valoració dels drets d'ús i els passius associats als arrendaments (NIIF 16) vinculat a actius tangibles i inversions immobiliàries (Nota 17).

Aquestes estimacions s'han realitzat en funció de la millor informació disponible a data d'elaboració d'aquests estats financers consolidats. No obstant això, és possible que esdeveniments futurs obliguin a modificar els estats financers consolidats en propers exercicis, la qual cosa es realitzaria de forma prospectiva.

2.5. Moneda funcional i de presentació

Les xifres d'aquests estats financers consolidats es presenten en euros, que és la moneda funcional del Banc, tret que s'indiqui explícitament la utilització d'una altra unitat monetària. Determinada informació financera d'aquesta memòria ha estat arrodonida a la unitat de milers més propera.

2.6. Correcció d'errors i canvis de polítiques comptables

En l'elaboració dels estats financers consolidats de l'exercici 2023 no s'ha detectat cap error que hagi suposat la reexpressió dels imports inclosos en els estats financers consolidats de l'exercici 2022.

2.7. Inversions obligatòries

Coefficient d'inversions obligatòries

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 30 de juny de 1994, va aprovar la Llei de regulació del coeficient d'inversions obligatòries. Aquesta llei obliga a les entitats bancàries a mantenir un coeficient d'inversió en fons públics.

2.7.1. Deute públic

En compliment d'aquest coeficient el Grup té subscrit el 31 de desembre de 2023 i 2022, 233.000 i 186.000 milers d'euros respectivament, en Deute Públic del Principat d'Andorra tal i com es detalla a continuació:

- Emissió del 5 d'octubre de 2021 amb venciment el 13 d'octubre de 2041 i merita el 1,7% d'interès amb calendari de tipus establert a l'emissió.
- Emissió del 28 d'abril de 2021 amb venciment el 6 de maig de 2031 i merita el 1,25% d'interès amb calendari de tipus establert a l'emissió.
- Emissió del 14 de febrer de 2022 amb venciment el 23 de febrer de 2027 i merita el 1,25% d'interès amb calendari de tipus establert a l'emissió.

L'import subscrit pel Grup d'aquesta emissió es troba registrat a l'epígraf "Actius financers a valor raonable amb canvis a altres resultat global – Valors representatius de deute" i a l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat – Valors representatius de deute" dels estats de situació financera consolidats adjunts (veure Notes 13 i 14 respectivament).

2.7.2. Programes de finançament privilegiat

També són computables com a fons públics els préstecs concedits pel Grup dins d'uns programes qualificats d'interès nacional i social aprovats pel Govern d'Andorra, i destinats al finançament privilegiat de l'habitatge, a empreses i negocis de nova creació, innovació i reconversió i projectes emprenedors així com la rehabilitació d'habitatges. Els préstecs concedits pel Grup per aquests conceptes suposaven, a 31 de desembre de 2023 i 2022, un import de 347 i 2.087 milers d'euros, respectivament, i es registren en l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat – Préstecs i bestretes" dels estats de situació financera consolidats adjunts.

2.7.3. Reserves en garantia

Fons de Garantia de Dipòsits

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 13 de setembre de 2018, va aprovar la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del sistema andorrà de garantia d'inversions.

La Llei 20/2018 regula el Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits (FAGADI) com un sistema de garantia de dipòsits en els termes que estableix la Directiva 2014/49/UE amb un coixí adicional de recursos financers per al FAGADI.

Les característiques principals del sistema de garantia de dipòsits són les següents:

- Es manté el règim de cobertura de 100.000 euros per dipositant i per entitat. I s'incorporen cobertures additionals en casos excepcionals que garanteixen fins a un límit de 300.000 euros.
- Els recursos del FAGADI han d'arribar al 0,8% dels dipòsits garantits amb data límit 30 de juny de 2024, mitjançant les aportacions anuals de les entitats bancàries. Addicionalment, a partir d'aquesta data, les entitats bancàries han de continuar fent aportacions anuals al Fons per tal que aquest Fons assoleixi un nivell de recursos financers de l'1,6% en un termini de vuit anys a partir del 2024 tot i que el límit màxim de cobertura del FAGADI per al conjunt dels beneficiaris no podrà excedir els 200 milions d'euros.

La Llei 20/2018 manté el Sistema Andorrà de Garantia d'Inversions ("SAGI") com un sistema de garantia ex post en el qual passen a participar, juntament amb les entitats bancàries, ja participants fins ara, les entitats financeres d'inversió i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva autoritzades per prestar serveis d'administració i custòdia d'instruments financers.

Aquesta llei obliga a les entitats bancàries autoritzades per a operar en el sistema financer andorrà, a mantenir inversions en actius líquids i segurs com a contrapartida d'una reserva indisponible, subjecte al compliment de les garanties cobertes pel sistema de garantia.

L'import de la reserva en garantia relativa al Fons de Garantia de Dipòsits constituïda pel Grup, a 31 de desembre de 2023 és de 32.055 milers d'euros (l'any 2022 32.055 milers d'euros). El Grup té invertit un import equivalent a les reserves en garantia en títols de renda fixa - deute públic dels països de l'OCDE i del Principat d'Andorra i altres actius de disposició immediata o de termini no superior a un mes, que siguin fàcilment liquidables, i que l'AFA consideri adequats en cada moment, de conformitat amb els requisits establerts per l'esmentada llei (veure Notes 25 i 43.1).

D'acord amb la mateixa llei durant aquest exercici 2023 s'han dotat 1.800 milers d'euros (1.934 milers d'euros al 2022) i el total de la provisió constituïda es de 2.694 milers d'euros, (2.160 milers d'euros al 2022), que es troba registrada a l'epígraf "Provisions-Altres provisions" (Nota 23.1). Aquesta provisió anual correspon a les aportacions ordinàries que efectivament són exigibles per constituir la part ex-ante del FAGADI, amb data límit 30 de juny de 2024.

2.7.4. Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries (FAREB)

La Llei 7/2021, del 29 d'abril, de recuperació i de resolució d'entitats bancàries i d'empreses d'inversió dona continuïtat al Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries (en endavant, el FAREB) creat per la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries, com a mecanisme de finançament dels processos de resolució d'entitats bancàries andorranes. Els recursos financers del FAREB, segons estableix l'article 75 de la Llei 7/2021, han d'arribar, no més tard del 31 de desembre de 2024, a un import igual a l'1% de l'import garantit de dipòsits.

D'acord amb la mateixa Llei, el Grup ha registrat la despesa corresponent a les contribucions exigibles ordinàries de l'exercici 2023 a l'epígraf "Dotacions a provisions (net)", dels estats de resultats consolidats adjunts, per un import de 1.358 milers d'euros (Nota 23), 1.354 milers d'euros al 2022. Durant el 2023 i 2022 s'ha liquidat aquesta mateixa quantitat al FAREB.

3. Principis de consolidació, polítiques comptables i criteris de valoració aplicats

En l'elaboració dels estats financers consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2023 s'han aplicat els següents principis i polítiques comptables i criteris de valoració d'acord amb el que disposen les NIIF-UE adoptades per Andorra (NIIF-Andorra):

3.1. Transaccions en moneda estrangera Criteris de conversió dels saldos en moneda estrangera

La conversió a euros dels saldos en moneda estrangera es realitza en dues fases consecutives:

- Conversió de la moneda estrangera a la moneda funcional (moneda de l'entorn econòmic principal en què opera l'entitat).

Les transaccions en moneda estrangera realitzades per les entitats consolidades, la moneda funcional de les quals és l'euro, es registren inicialment en la divisa corresponent. Posteriorment, es converteixen els saldos monetaris en moneda estrangera a la moneda funcional, utilitzant el tipus de canvi del tancament de l'exercici.

Així mateix:

- Les partides no monetàries valorades al seu cost històric es converteixen a la moneda funcional al tipus de canvi de la data de la seva adquisició.
- Les partides no monetàries valorades al seu valor raonable es converteixen al tipus de canvi de la data en què es va determinar aquest valor raonable.
- Els ingressos i les despeses es converteixen als tipus de canvi de la data de la transacció.
- Conversió a euros dels saldos mantinguts en divisa de les entitats amb moneda funcional diferent a l'euro.

Els saldos de l'estat de situació financera consolidat de transició de les entitats consolidades la moneda funcional de les quals és diferent de l'euro es converteixen a euros de la manera següent:

- Als actius i passius, s'apliquen els tipus de canvi al tancament de l'exercici.
- Als ingressos i despeses, s'apliquen els tipus de canvi mitjans de l'exercici.
- Al patrimoni net, els tipus de canvi històrics.

Registre de les diferències de canvi

Les diferències de canvi que es produeixen en convertir els saldos denominats en moneda estrangera a la moneda funcional es registren, generalment, pel seu import net, al capítol “Resultat d’operacions financeres – Diferències de canvi (net)” de l’estat de resultats consolidat.

Les diferències de canvi que es produeixen en convertir a euros els estats financers de les societats del Grup denominats en les monedes funcionals de les entitats la moneda funcional de les quals és diferent de l’euro, es registren a l’epígraf “Altres reserves” del patrimoni net.

3.2. Principis de consolidació

Entitats dependents

Es consideren entitats dependents aquelles sobre les quals el Grup té capacitat per exercir control. Aquesta capacitat de control es manifesta quan:

- Es disposa del poder per dirigir les seves activitats rellevants, és a dir, les que afecten de manera significativa el seu rendiment, per disposició legal, estatutària o acord.
- Es disposa de capacitat present, és a dir, pràctica, d'exercir els drets per utilitzar aquest poder amb l'objectiu d'influir en el seu rendiment.
- Per la seva implicació, està exposat o es té dret a rendiments variables de l'entitat participada.

Els estats financers consolidats de les entitats dependents es consoliden amb els del Banc per aplicació del mètode d'integració global, que consisteix en l'agregació dels actius, passius i patrimoni net, ingressos i despeses, de naturalesa similar, que figuren als seus estats financers individuals. El valor en llibres de les participacions, directes i indirectes, en el capital de les entitats dependents s'elimina amb la fracció del patrimoni net de les entitats dependents que aquelles representen. Conseqüentment, tots els saldos i efectes de les transaccions efectuades entre les societats consolidades s'eliminen en el procés de consolidació.

En el moment de l'adquisició del control d'una societat dependent, els seus actius, passius i passius contingents es registren als seus valors raonables en la data d'adquisició. Les diferències positives entre el cost d'adquisició i els valors raonables dels actius nets identificables adquirits es reconeixen com a fons de comerç. Les diferències negatives s'imputen a resultats en la data d'adquisició.

Adicionalment, la participació de tercers en el patrimoni d'empreses del Grup es presenta al capítol “Interessos minoritaris (participacions no dominants)” de l'estat de situació financera consolidat. Els resultats de l'exercici es presenten en el capítol “Resultat de l'exercici – Del que atribuïble als interessos minoritaris” de l'estat de resultats consolidat.

Sota determinades circumstàncies i tal i com estableix la NIIF 10, el Grup tracta per separat una participada, si, i només si es compleixen una sèrie de condicionants:

- Els actius especificats per la participada (i les millores creditícies relacionades, si existeixen) són l'única font de pagament dels passius especificats de la participada o d'altres participacions especificades d'aquesta.
- Les parts diferents d'aquelles amb el passiu especificat no disposen de drets o obligacions relacionades amb els actius especificats o amb els fluxos d'efectiu residuals procedents d'aquests actius.
- No hi ha rendiments procedents d'actius especificats que puguin utilitzar-se pel que resta a la participada i tampoc passius de l'entitat per separat que puguin pagar-se amb els actius del que resta de la participada.
- Tots els actius, els passius i el patrimoni de l'entitat considerats per separat estan protegits de la participada global.

Participació en negocis conjunts (entitats multigrup)

Es consideren negocis conjunts els que, no sent entitats dependents, estan controlats conjuntament per dues o més entitats no vinculades entre si. Això s'evidencia mitjançant acords contractuals en virtut dels quals dues o més entitats participen en entitats de manera que les decisions sobre les activitats rellevants requereixen el consentiment unànim de totes les entitats que en comparteixen el control.

A l'estat de situació financera consolidat, les entitats multigrup es valoren pel mètode de la participació; és a dir, per la fracció del seu net patrimonial que representa la participació del Grup en el seu capital, un cop considerats els dividendes percebuts d'aquestes i altres eliminacions patrimonials. En el cas de transaccions amb una entitat multigrup, les pèrdues o els guanys corresponents s'eliminen en el percentatge de participació del Grup en el seu capital.

El 31 de desembre de 2023 i 2022 el Grup manté com negocis conjunts en el seu estat de situació financera consolidat, la participació a la Societat Financera Pyrénées, SAU (veure Nota 16 i Nota 36).

Entitats associades

Són entitats sobre les quals el Grup té capacitat per exercir una influència significativa, i no són entitats dependents o negocis conjunts. Es presumeix que el Grup exerceix influència significativa si posseeix el 20% o més del poder de vot de l'entitat participada. Si els drets de vot són inferiors al 20%, la influència significativa es pot evidenciar si es produeix alguna de les circumstàncies assenyalades a la NIC 28 "Inversions en entitats associades i negocis conjunts". Com a circumstàncies que habitualment posen de manifest l'existència d'influència significativa es troben: comptar amb representació en el Consell d'Administració, participar en els processos de fixació de polítiques de la participada, l'existència de transaccions d'importància relativa entre l'entitat i la participada, l'intercanvi de personal directiu o el subministrament d'informació tècnica essencial.

A l'estat de situació financera consolidat, les entitats associades es valoren pel mètode de la participació, és a dir, per la fracció del seu net patrimonial que representa la participació del Grup en el seu capital, un cop considerats els dividendes percebuts d'aquestes i altres eliminacions patrimonials. En el cas de transaccions amb una entitat associada, les pèrdues o els guanys corresponents s'eliminen en el percentatge de participació del Grup en el seu capital.

El 31 de desembre de 2023 i 2022 el Grup manté com a entitats associades en el seu estat de situació financera consolidat, la participació a Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA (veure Nota 16 i Nota 36).

Canvis en els nivells de participació mantinguts en societats dependents

Les adquisicions i alienacions que no donen lloc a un canvi de control es comptabilitzen com a operacions patrimonials, no reconeixent pèrdua ni guany en l'estat de resultats consolidat i no tornant a valorar el fons de comerç inicialment reconegut. La diferència entre la contraprestació lliurada o rebuda i la disminució o augment dels interessos minoritaris, respectivament, es reconeix en reserves.

Transaccions eliminades en la consolidació

Els saldos i les transaccions entre entitats consolidades i els ingressos o les despeses (excepte pels guanys o pèrdues de transaccions en moneda estrangera) de transaccions entre entitats consolidades, són eliminats durant la preparació dels estats de situació financera consolidats. Les pèrdues no realitzades són eliminades de la mateixa manera que els guanys no realitzats, però només en la mesura en què no hi hagi evidència de deteriorament.

Administració de fons

El Grup gestiona i administra actius mantinguts en fons comuns d'inversió i altres mitjans d'inversió a nom dels inversors. Els estats financers d'aquestes entitats no es troben inclosos en aquests estats financers consolidats excepte quan el Grup controli l'entitat, doncs no es compleix el que regula la NIIF 10 per considerar-les com entitats controlades.

3.3. Definicions i classificació dels instruments financers

Definicions

Un instrument financer és un contracte que dóna lloc a un actiu financer en una entitat i, simultàniament, a un passiu financer o instrument de capital en una altra entitat.

Un instrument de capital o de patrimoni net és un negoci jurídic que evidencia una participació residual en els actius de l'entitat que l'emet un cop deduïts tots els seus passius.

Un derivat és un instrument financer o un altre contracte que compleix les tres característiques següents:

- El seu valor canvia en resposta als canvis en una taxa d'interès especificada, en el preu d'un instrument financer, en el d'una matèria primera cotitzada, en una taxa de canvi, en un índex de preus o de taxes d'interès, en una qualificació o índex de caràcter creditici o en funció d'una altra variable, que en el cas de no ser financera, no sigui específica per a una de les parts del contracte (de vegades a aquesta variable s'anomena "subjacent");
- no requereix una inversió inicial neta, o només obliga a realitzar una inversió inicial neta inferior a la que es requeriria per a altres tipus de contractes, en els quals es podria esperar una resposta similar davant de canvis en les condicions de mercat; i
- es liquidarà en una data futura.

Els instruments financers híbrids són contractes que inclouen simultàniament un contracte principal diferent d'un derivat juntament amb un derivat financer, anomenat derivat implícit, que no és individualment transferible i que té l'efecte que alguns dels fluxos d'efectiu del contracte híbrid variïn de la mateixa manera que ho faria el derivat implícit considerat aïlladament.

Els instruments financers compostos són contractes que pel seu emissor generen simultàniament un passiu financer i un instrument de capital propi (com per exemple, les obligacions convertibles que atorguen al seu tenidor el dret a convertir-les en instruments de capital de l'entitat emissora).

Les accions preferents emeses, la remuneració de les quals és no discrecional, són comptabilitzades pel Grup com a instruments de deute.

Les operacions assenyalades a continuació no es tracten, a efectes comptables, com a instruments financers:

- Les participacions en entitats associades i multigrup.
- Els drets i obligacions sorgits com a conseqüència de plans de prestacions per als empleats.
- Els drets i obligacions sorgits dels contractes d'assegurança.

Registre i classificació dels actius financers a efectes de valoració

Generalment, tots els instruments financers es registren inicialment pel seu valor raonable que, excepte evidència en contra, coincideix amb el preu de la transacció. Per als instruments financers que no es registrin a valor raonable amb canvis en resultats, l'import del valor raonable s'ajusta afegint o deduint els costos de transacció directament atribuïbles a la seva adquisició o emissió.

En el cas dels instruments financers a valor raonable amb canvis en resultats, els costos de transacció directament atribuïbles es reconeixen immediatament a l'estat de resultats consolidat. Com a norma general, les compres i vendes convencionals d'actius financers es comptabilitzen a l'estat de situació financera consolidat del Grup, a la data de transacció.

Les variacions en el valor dels instruments financers amb origen en la meritació d'interessos i conceptes assimilats es registren a l'estat de resultats consolidat. Els dividends percebuts d'altres societats es registren a l'estat de resultats consolidat de l'exercici en què neix el dret a percebre'ls.

Els instruments que formen part d'una relació de cobertura es tracten d'acord amb la normativa aplicable a la comptabilitat de cobertures.

Les variacions en les valoracions que es produeixen amb posterioritat al registre inicial per causes diferents de les esmentades anteriorment es tracten en funció de la classificació dels actius i passius financers a efectes de la seva valoració que, amb caràcter general, es realitza sobre la base dels següents aspectes:

- El model de negoci per a la gestió dels actius financers, i
- Les característiques dels fluxos d'efectiu contractuals dels actius financers.

Model de negoci

El model de negoci és la forma en què es gestionen els actius financers per generar fluxos d'efectiu, i es determina considerant com es gestionen conjuntament els grups d'actius financers per aconseguir un objectiu concret. Per tant, el model de negoci no depèn de les intencions del Grup per a un instrument individual sinó que es determina per a un conjunt d'instruments.

A continuació s'indiquen els models de negoci que el Grup té establerts:

- **Mantingut per percebre els fluxos d'efectiu contractuals (HTC, per les seves sigles en anglès):** sota aquest model, els actius financers es gestionen amb l'objectiu de cobrar els seus fluxos d'efectiu u contractuals. No obstant, es permeten alienacions anteriors al venciment dels actius en determinades circumstàncies. Entre les vendes que poden ser coherents amb un model de mantenir els actius per rebre fluxos d'efectiu contractuals es troben: les poc freqüents o poc significatives, les d'actius propers al venciment, les motivades per un increment del risc de crèdit i aquelles realitzades per gestionar el risc de concentració.
- **Mantingut per vendre (HTS, per les seves sigles en anglès):** sota aquest model, els actius financers s'originen o s'adquireixen amb l'objectiu de realitzar-los a curt termini.
- **Combinació dels dos models de negoci anteriors (HTC & S, per les seves sigles en anglès):** aquest model de negoci implica la realització de vendes, essent aquestes essencials per al model de negoci, però sent les mateixes més freqüents i de major valor que en el model de mantenir els actius per rebre fluxos d'efectiu contractuals.

Si el Grup decideix canviar el seu model de negoci per a la gestió d'actius financers, reclassificarà tots els actius financers afectats segons els requeriments de la NIIF 9. Dita reclassificació es realitzarà de manera prospectiva des de la data de la reclassificació.

D'acord amb la NIIF 9, amb caràcter general els canvis de model de negoci succeeixen de manera poc freqüent. Els passius financers no podran reclassificar-se de cartera. Durant l'exercici 2023 no s'han dut a terme reclassificacions entre models de negoci. Durant el 2022 es va dur a terme una reclassificació de títols.

Característiques de fluxos d'efectiu contractuals dels actius financers

Un actiu financer s'ha de classificar en el moment inicial en una de les dues categories següents:

- Aquells actius en que les condicions contractuals donen lloc a fluxos d'efectiu que consisteixen únicament en pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.
- Resta d'actius financers.

A efectes d'aquesta classificació, el principal d'un actiu financer és el seu valor raonable en el moment del reconeixement inicial, que pot canviar al llarg de la vida de l'actiu financer (si hi ha reemborsaments de principal, per exemple). Així mateix, s'entén per interès la suma de la contraprestació pel valor temporal dels diners, pels costos de finançament i estructura, i pel risc de crèdit associat a l'import de principal pendent de cobrament durant un període concret, més un marge de guany.

Carteres de classificació dels instruments financers a l'efecte de la seva valoració

Els actius financers es classifiquen a efectes de la seva valoració en les següents carteres, en funció dels aspectes descrits anteriorment:

- **Actius financers a cost amortitzat.** Aquesta categoria inclou els actius financers que compleixin les dues condicions següents:
  - Un model de negoci el qual el seu objectiu sigui mantenir-los per percebre els seus fluxos d'efectiu contractuals (HTC), i
  - Condicions contractuals que donin lloc a fluxos d'efectiu en dates especificades, que siguin només pagaments de principal i interessos sobre l'import de principal pendent.

En aquesta categoria es recull la inversió creditícia, els dipòsits prestats a altres entitats sigui quina sigui la seva instrumentació jurídica, els valors representatius de deute que compleixin les dues condicions anteriorment esmentades, així com els deutes contrets pels compradors de béns o usuaris de serveis que constitueixin part del negoci del Grup.

- **Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global.** Aquesta categoria inclou els actius financers que compleixin les dues condicions següents:
  - Es gestionin amb un model de negoci en el que l'objectiu combini la percepció dels seus fluxos d'efectiu contractuals i la seva venda (HTC & S), i
  - Pels valors representatius de deute, les condicions contractuals donin lloc a fluxos d'efectiu en dates específiques que siguin només pagaments de principal i d'interessos sobre l'import del principal pendent.

Així mateix, el Grup pot optar, en el moment del reconeixement inicial i de forma irrevocable, per incloure a la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global les inversions en instruments de patrimoni net que no s'han de classificar com mantinguts per negociar i que es classificarien, d'una altra manera, com a actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats. Aquesta opció es duu a terme instrument a instrument i en el moment del reconeixement inicial.

Les pèrdues per deteriorament de valor dels instruments de deute, o els guanys per la seva posterior recuperació, es registren a l'estat de resultats consolidat i, en el cas d'instruments de patrimoni, en altre resultat global. Els canvis de valor restants es registren en l'altre resultat global.

Quan un instrument de deute a valor raonable amb canvis en altre resultat global es dona de baixa de l'estat de situació financera, l'import per canvi de valor registrat en l'epígraf de "Altres resultat global acumulat" del patrimoni net consolidat es reclassifica a l'estat de resultats consolidat. No obstant això, quan un instrument de patrimoni net a valor raonable amb canvis en altre resultat global es dona de baixa de l'estat de situació financera, aquest import no es reclassifica a l'estat de resultats consolidat, sinó a una partida de reserves.

- **Actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.** Un actiu financer es classifica a la cartera d'actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats sempre que pel model de negoci del Grup per a la seva gestió o per les característiques dels seus fluxos d'efectiu contractuals no sigui procedent classificar-lo en alguna de les carteres descrites anteriorment.

Aquesta cartera es subdivideix, així mateix, en:

- Actius financers mantinguts per negociar. Els actius financers mantinguts per negociar són aquells que s'han adquirit amb l'objectiu de realitzar-los a curt termini, o siguin part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament per a la qual s'han realitzat actuacions recents per a l'obtenció de guanys a curt termini. També es consideren actius financers mantinguts per negociar els instruments derivats que no compleixin la definició de contracte de garantia financera ni hagin estat designats com a instruments de cobertura comptable.
- Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats. En aquesta cartera es classifiquen la resta dels actius financers valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.

Classificació dels actius financers a efectes de presentació

Els actius financers s'inclouen, a efectes de la seva presentació, segons la seva naturalesa en l'estat de situació financera consolidat, en les següents partides:

- **Derivats:** inclou el valor raonable a favor del Grup dels derivats financers que no formin part de cobertures comptables, inclosos els derivats implícits segregats d'instruments financers híbrids.
- **Instruments de patrimoni:** instruments financers emesos per altres entitats, com ara accions, que tenen la naturalesa d'instruments de capital per a l'emissor, llevat que es tracti de participacions en entitats dependents, multigrup i associades. En aquesta partida s'inclouen també les participacions en fons d'inversió.
- **Valors representatius de deute:** obligacions i altres valors que reconeixin un deute per al seu emissor, que meriten una remuneració consistent en un interès, i instrumentats en títols o en anotacions en compte.

- **Préstecs i bestretes:** saldos deutors de tots els crèdits o préstecs concedits pel Grup excepte els instrumentats en valors, drets de cobrament de les operacions d'arrendament financer, així com altres saldos deutors de naturalesa financera a favor del Grup. Es classifiquen en funció del sector institucional al qual pertanyi el deutor:
  - Entitats de crèdit: crèdits de qualsevol naturalesa, inclosos els dipòsits (excepte els dipòsits a la vista que es registren a l'epígraf "*Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista*") i les operacions del mercat monetari, a nom d'entitats de crèdit.
  - Clients: recull els crèdits restants.
- **Derivats - Comptabilitat de cobertures:** inclou el valor raonable a favor del Grup dels derivats designats com a instruments de cobertura comptable.
- **Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès:** imports abonats a l'estat de resultats consolidat amb origen en la valoració de les carteres d'instruments financers que es troben eficaçment coberts del risc de tipus d'interès mitjançant derivats de cobertura de valor raonable.

Classificació dels passius financers a efectes de valoració

Els passius financers es presenten agrupats, en primer lloc, dins de les diferents categories en què es classifiquen a l'efecte de la seva gestió i valoració, llevat que s'hagin de presentar com "Passius inclosos en grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda", o corresponguin a "Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès" o "Derivats – comptabilitat de cobertures", que es mostren de manera independent.

Els passius financers s'inclouen a l'efecte de la seva valoració en alguna de les següents carteres:

- **Passius financers a cost amortitzat:** passius financers que no s'inclouen en cap de les categories anteriors i que responen a les activitats típiques de captació de fons de les entitats financeres, qualsevol que sigui la seva forma d'instrumentalització i el seu termini de venciment.
- **Passius financers a valor raonable:**
  - **Designats a valor raonable amb canvis a resultats:** s'inclouen els passius financers en aquesta categoria quan s'obtingui informació més rellevant bé perquè amb això s'eliminen o redueixen significativament inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables) que sorgirien en la valoració dels passius o pel reconeixement dels seus guanys o pèrdues amb diferents criteris, bé perquè hi hagi un grup de passius financers que es gestionin, i el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable, d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació d'aquest grup també sobre la base de valor raonable al personal clau de la direcció del Grup. Els passius només es poden incloure en aquesta cartera en la data d'emissió o creació.
  - **Passius financers (mantinguts per negociar):** passius financers emesos, incorreguts o assumits, amb l'objectiu de beneficiar-se a curt termini de les variacions que experimentin els preus o amb les diferències existents entre els seus preus de compra i venda així com els derivats financers que no es consideren de cobertura comptable, i els passius financers originats per la venda en ferm d'actius financers adquirits temporalment o rebuts en préstec (posicions curtes de valors).

Classificació dels passius financers a efectes de presentació

Els passius financers s'inclouen, a efectes de la seva presentació segons la seva naturalesa en l'estat de situació financera consolidat, en les següents partides:

- **Derivats:** inclou el valor raonable dels derivats financers que no formin part de cobertures comptables, inclosos els derivats implícits segregats d'instruments financers híbrids.
- **Posicions curtes:** import dels passius financers originats per la venda en ferm d'actius financers adquirits temporalment o rebuts en préstec.
- **Dipòsits:** inclou els imports dels saldos reemborsables rebuts en efectiu per l'entitat, excepte els instruments que tinguin naturalesa de passius subordinats. També inclou les fiances i consignacions en efectiu rebudes l'import de les quals es pugui invertir lliurement. Els dipòsits es classifiquen en funció del sector institucional al qual pertanyi el creditor en:
  - Dipòsits de bancs centrals i entitats de crèdit: dipòsits de qualsevol naturalesa inclosos els crèdits rebuts i les operacions del mercat monetari rebudes d'altres bancs centrals o entitats de crèdit.
  - AFA: dipòsits de qualsevol naturalesa, inclosos els crèdits rebuts i operacions del mercat monetari tots a nom de l'AFA.
  - Dipòsits de clients: recull els restants dipòsits.
- **Altres passius financers:** inclou l'import de les obligacions a pagar amb naturalesa de passius financers no inclosos en altres partides i els passius per contractes de garantia financera, llevat que s'hagin classificat com a dubtosos.
- **Valors representatius de deute emesos:** import dels finançaments rebuts que, a efectes de prelación de crèdits, es situen darrera dels creditors comuns. Tanmateix, inclou l'import dels instruments financers emesos pel Grup que, tenint la naturalesa jurídica de capital, no compleixen els requisits per qualificar-se com patrimoni net, com ara determinades accions preferents emeses.
- **Derivats - Comptabilitat de cobertures:** inclou el valor raonable dels derivats designats com a instruments de cobertura en cobertures comptables.
- **Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès:** imports carregats a l'estat de resultats consolidat amb origen en la valoració de les carteres d'instruments financers que es troben eficaçment coberts del risc de tipus d'interès mitjançant derivats de cobertura de valor raonable.

3.4. Valoració i registre de resultats dels actius i passius financers

Generalment, els actius i passius financers es registren inicialment pel seu valor raonable que, llevat d'evidència contrària, és el preu de la transacció. Per als instruments no valorats pel seu valor raonable amb canvis en resultats, aquest s'ajusta amb els costos de transacció.

Posteriorment, i en ocasió de cada tancament comptable, es procedeix a valorar-los d'acord amb els següents criteris:

Valoració dels actius financers

Els actius financers, excepte aquells classificats com "Actius financers a cost amortitzat" es valoren al seu valor raonable sense deduir cap cost de transacció per la seva venda.

S'entén per valor raonable d'un instrument financer, en una data donada, el preu que es rebria per la venda d'un actiu o es pagaria per transferir un passiu mitjançant una transacció ordenada entre participants en el mercat que actuessin en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un instrument financer és el preu que es pagaria per ell en un mercat actiu, transparent i profund (preu de cotització o preu de mercat).

Quan no hi ha preu de mercat per a un determinat instrument financer, es procedeix a estimar el seu valor raonable segons la base de models de valoració suficientment contrastats per la comunitat financera, tenint en consideració les peculiaritats específiques de l'instrument a valorar i, molt especialment, els diferents tipus de risc associats a l'instrument en qüestió.

Tots els derivats es registren a l'estat de situació financera consolidat pel seu valor raonable des de la seva data de contractació. Si el seu valor raonable és positiu es registren com un actiu i si és negatiu es registren com un passiu. En la data de contractació s'entén que, llevat que es provi el contrari, el seu valor raonable és igual al preu de la transacció.

Els canvis en el valor raonable dels derivats des de la data de contractació es registren amb la seva contrapartida a l'estat de resultats consolidat. Concretament, el valor raonable dels derivats financers negociats en mercats organitzats inclosos en les carteres de negociació s'assimila a la seva cotització diària i si, per raons excepcionals, no es pot establir la cotització en una data donada, es valoren usant mètodes similars als utilitzats per valorar els derivats contractats en mercats no organitzats. El valor raonable dels derivats no cotitzats s'assimila a la suma dels fluxos de caixa futurs amb origen en l'instrument, descomptats a la data de la valoració (valor actual o tancament teòric), utilitzant-se en el procés de valoració mètodes reconeguts pels mercats financers: valor actual net, models de determinació de preus d'opcions, entre d'altres.

Els canvis de valor raonable, així com els resultats que es deriven de la venda d'aquests instruments es registren directament a l'estat de resultats consolidat.

Els actius inclosos en el capítol "Actius financers a cost amortitzat" es valoren al seu cost amortitzat, utilitzant-se en la seva determinació el mètode del tipus d'interès efectiu. Per cost amortitzat s'entén el cost d'adquisició d'un actiu o passiu financer corregit (augmentat o disminuït, segons sigui el cas) pels reemborsaments de principal i la part imputada sistemàticament a l'estat de resultats consolidat, mitjançant la utilització del mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre el cost inicial i el corresponent valor de reemborsament al venciment. En el cas dels actius financers, el cost amortitzat inclou, a més, les correccions al seu valor motivades pel deteriorament que hagin experimentat. En els préstecs i comptes a cobrar coberts amb operacions de cobertura de valor raonable es registren aquelles variacions que es produeixen en el seu valor raonable relacionades amb el risc o amb els riscos coberts en aquestes operacions de cobertura.

A més, el cost amortitzat s'ha de minorar per qualsevol reducció de valor per deteriorament reconeguda directament com una disminució de l'import de l'actiu o mitjançant un compte corrector o partida compensadora del seu valor.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor inicial d'un instrument financer a la totalitat dels seus fluxos d'efectiu estimats per tots els conceptes al llarg de la seva vida romanent.

Valoració dels passius financers

Els passius financers es valoren generalment al seu cost amortitzat, tal com aquest ha estat definit anteriorment, excepte els valorats a valor raonable que poden estar inclosos en:

- "Passius financers mantinguts per negociar"
- "Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats" i,
- Els passius financers designats com a partides cobertes en cobertures de valor raonable (o com a instruments de cobertura) que es valoren al seu valor raonable.

Tècniques de valoració

Els instruments financers a valor raonable, els quals es determinen a partir de cotitzacions publicades en mercats actius (**Nivell 1**) comprenen deute públic, deute privat, derivats negociats en mercats organitzats i instruments de patrimoni també cotitzats en mercats organitzats.

En els casos on no es puguin observar cotitzacions, la direcció realitza la seva millor estimació del preu que el mercat fixaria mitjançant l'ús de models interns. En la majoria de les ocasions, aquests models interns fan servir dades basades en paràmetres de mercat observables directa o indirectament com a inputs significatius o preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars (**Nivell 2**) i, en ocasions, utilitzen inputs significatius no observables en dades de mercat (**Nivell 3**).

Traspassos entre nivells

Seguint el que estableix la normativa internacional, els nivells de classificació establerts en funció de l'observabilitat i significativitat dels inputs emprats en la metodologia de càlcul del valor raonable s'ha de revisar de manera periòdica. Durant el present exercici, no han existit traspassos entre nivells. De cara als exercicis següents, el criteri aplicat per la revaluació de la cartera es revisa com a mínim amb periodicitat trimestral, podent-se donar dues circumstàncies:

- Millores del nivell de valoració dels instruments financers com a conseqüència d'haver obtingut preus publicats pels contribuïdors de preus de mercat o perquè ha millorat la qualitat del preu publicat.
- Empitjorament del nivell de valoració dels instruments financers com a conseqüència de què els contribuïdors de preus de mercat han deixat de publicar preus o perquè ha empitjorat la qualitat del preu publicat.

Ajust a la valoració per risc de contrapart o incompliment

El Credit Valuation Adjustment (CVA) és un ajust a la valoració dels derivats OTC (Over The Counter) conseqüència del risc associat a l'exposició creditícia que s'assumeix amb cada contrapartida.

El càlcul del CVA es realitza tenint en compte l'exposició potencial amb cada contrapartida en cada termini futur. El CVA per a una determinada contrapartida és igual a la suma del CVA per a tots els terminis. Per al seu càlcul es tenen en compte els següents inputs:

- Exposició esperada: incloent-hi, per a cada operació, el valor de mercat actual (MTM per les seves sigles en anglès) així com el risc potencial futur (Add-on) a cada termini. Es tenen en compte mitigants com a col·laterals i contractes de netting, així com un factor de decaïment temporal per a aquells derivats amb pagaments intermedis.

- Severitat: percentatge de pèrdua final assumida en cas d'esdeveniment de crèdit/impagament de la contrapartida determinada en funció de la prelació del títol en cas de default de la contrapartida.
- Probabilitat d'impagament/default: per als casos en què no hi hagi informació de mercat s'empren estimacions generades a partir d'empreses amb CDS (Credit Default Swaps), cotitzats del mateix sector i mateixa valoració externa que la contrapartida.

En el cas de derivats implícits, la Probability of Default (PD per les seves sigles en anglès) que s'utilitza és la calculada internament sobre la base de la qualitat creditícia de les contrapartides.

El Debt Valuation Adjustment (DVA) és un ajust a la valoració similar al CVA, però en aquest cas com a conseqüència del risc propi del Grup que assumeixen les seves contrapartides en els derivats OTC.

Les dades necessàries per al càlcul de la probabilitat d'incompliment, així com de la severitat provenen dels mercats de crèdit (Credit Default Swaps), aplicant-se el de l'Entitat per als casos en què aquest existeixi. Per a aquells casos en què aquesta informació no es trobi disponible, el Grup desenvolupa un exercici que considera, entre d'altres, el sector i ràting de la contrapart per tal d'assignar la probabilitat, així com la severitat, calibrada directament a mercat o amb factors d'ajust a mercat de la probabilitat de default i pèrdues esperades històriques.

Les valoracions obtingudes pels models interns podrien resultar diferents si s'haguessin aplicat altres mètodes o altres assumpcions en el risc d'interès, en els diferencials de risc de crèdit, de risc de mercat, de risc de canvi, o en les seves corresponents correlacions i volatilitats. No obstant tot l'anterior, els administradors del Grup consideren que el valor raonable dels actius i passius financers registrats a l'estat de situació financera consolidat, així com els resultats generats per aquests instruments financers, són raonables.

Registre de resultats

Com a norma general, les variacions del valor en llibres dels actius i passius financers es registren amb contrapartida a l'estat de resultats consolidat; diferenciant entre les que tenen el seu origen en la meritació d'interessos i conceptes assimilats (les quals es registren en el capítol "Ingressos per interessos"); i les que corresponguin a les variacions de valor. Aquestes últimes es registren, pel seu import net, al capítol corresponent del resultat d'operacions financeres, i es classifiquen segons la cartera que correspongui de l'estat de resultats consolidat.

Els ajustos per canvis en el valor raonable tenen un mètode de registre diferenciat en funció del seu origen:

- Els valors representatius de deute a valor raonable amb canvis en altre resultat global es registren transitòriament a l'epígraf de patrimoni "Altres resultat global acumulat - Elements que poden reclassificar-se a resultats - Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global", llevat que procedixin de diferències de canvi. En el cas de diferències de canvi amb origen en actius financers monetaris es reconeixen en el capítol "Diferències de canvi (net)" de l'estat de resultats consolidat.
- Els instruments de patrimoni a valor raonable amb canvis en altre resultat global es registren transitòriament a l'epígraf de patrimoni "Altres resultat global acumulat - Elements que no poden reclassificar-se a resultats - Canvis de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global" llevat que procedixin de diferències de canvi. En el cas de diferències de canvi amb origen en actius financers monetaris es reconeixen en el capítol "Diferències de canvi (net)" de l'estat de resultats consolidat.

- Les partides carregades o abonades a l'epígraf "Altres resultats globals acumulats - Elements que poden reclassificar-se a resultats" i corresponents a valors representatius de deute romanen formant part del patrimoni net consolidat del Grup fins que no es produeixi el deteriorament o la baixa en l'estat de situació financera consolidat, moment en el qual es registra l'impacte contra l'estat de resultats consolidat. En el cas dels instruments de deute, qualsevol resultat originat en la baixa dels actius es registra amb càrrec o abonament a l'epígraf "Resultat d'operacions financeres - Per instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats" de l'estat de resultats consolidat.
- Les plusvàlues o minusvàlues no realitzades dels actius classificats com a "Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda", per formar part d'un grup de disposició o d'una operació interrompuda es registren amb contrapartida en l'epígraf "Altres resultats globals acumulats - Elements que poden reclassificar-se a resultats" del patrimoni net consolidat.

Operacions de cobertura

El Grup pot utilitzar els derivats financers per les següents finalitats:

- Facilitar aquests instruments als clients que els sol·liciten en la gestió dels seus riscos,
- utilitzar-los en la gestió dels riscos de les posicions pròpies de les entitats del Grup i dels seus actius i passius (derivats de cobertura), i
- per aprofitar en benefici propi les alteracions que experimentin en el seu valor raonable aquests derivats (derivats de negociació).

Tot derivat financer que no reuneixi les condicions que permeten considerar-lo com de cobertura es tracta a efectes comptables com un derivat de negociació.

El Grup MoraBanc cobreix de manera individualitzada el risc de mercat associat als derivats contractats i procedeix al registre de tots dos en la cartera de negociació. D'aquesta manera, el risc de posició, o risc de mercat generat per aquesta operativa resulta poc significatiu.

Perquè un derivat financer es consideri de cobertura, necessàriament ha de:

- Incloure's dins d'un dels tres models següents:
  - Cobertura de valor raonable: és una cobertura de l'exposició als canvis en el valor raonable d'actius o passius reconeguts en l'estat de situació financera consolidat o de compromisos en ferm no reconeguts, o bé d'una porció identificada dels esmentats actius, passius o compromisos en ferm, que sigui atribuïble a un risc en particular i que pugui afectar el resultat de l'exercici.
  - Cobertura de fluxos d'efectiu: és una cobertura de l'exposició a la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueix a un risc particular associat amb un actiu o passiu prèviament reconegut (com la totalitat o alguns dels pagaments futurs d'interès d'un deute a interès variable), o a una transacció prevista altament probable, i que pot afectar el resultat consolidat de l'exercici.
  - Inversió neta d'un negoci a l'estranger: un negoci a l'estranger és tota entitat dependent, associada, negoci conjunt o sucursal de l'entitat, les activitats de les quals estan basades o es duen a terme en un país o moneda diferents dels de l'entitat que informa.

- Eliminar eficaçment algun risc inherent a l'element o posició cobert durant tot el termini previst de cobertura, la qual cosa implica que:
  - 1) En el moment de la contractació de la cobertura s'espera que, en condicions normals, aquesta actuï amb un alt grau d'eficàcia, dins dels límits establerts d'eficiència de la cobertura segons la normativa vigent, (amb un mínim del 85% i un màxim del 125% pel que fa a la ràtio de cobertura).
  - 2) Existeixi evidència suficient de que la cobertura va ser realment eficaç durant tota la vida de l'element o posició coberta (eficàcia retrospectiva).
- Haver-se documentat adequadament que la contractació del derivat financer va tenir lloc específicament per servir de cobertura de determinats saldos o transaccions i la manera en que es pretenia aconseguir i mesurar aquesta cobertura, sempre que aquesta forma sigui coherent amb la gestió dels riscos propis que porta a terme el Grup.

Les diferències de valoració de les cobertures comptables es registren segons els següents criteris:

- En les cobertures de valor raonable, les diferències produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts (pel que fa al tipus de risc cobert) es reconeixen directament a l'estat de resultats consolidat.
- En les cobertures del valor raonable del risc de tipus d'interès d'una cartera d'instruments financers, els guanys o pèrdues que sorgeixen en valorar els instruments de cobertura es reconeixen directament a l'estat de resultats consolidat, mentre que els guanys o pèrdues degudes a variacions en el valor raonable de l'import cobert (atribuïbles al risc cobert) es reconeixen a l'estat de resultats consolidat utilitzant com a contrapartida els epígrafs "Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets".
- En les cobertures dels fluxos d'efectiu, la part eficaç de la variació del valor de l'instrument de cobertura es registra transitòriament a l'epígraf "Altre resultat global acumulat - Elements que poden reclassificar-se a resultats - Derivats de cobertura - Cobertures de fluxos d'efectiu (porció efectiva)" del patrimoni net consolidat, fins al moment en què tinguin lloc les transaccions previstes, registrant llavors en l'estat de resultats consolidat, llevat que s'inclouï en el cost de l'actiu o passiu no financer, en el cas que les transaccions previstes es reconeguïn com a actius o passius no financers.
- En les cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger, les diferències de valoració sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren transitòriament a l'epígraf "Altre resultat global acumulat - Elements que poden reclassificar-se a resultats - Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger (part efectiva)" del patrimoni net, fins que es registrin en resultats els guanys o pèrdues de l'element cobert.
- Les diferències en valoració de l'instrument de cobertura corresponents a la part ineficaç de les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu i d'inversions netes en negocis a l'estranger es duen directament a l'estat de resultats consolidat, en el capítol "Resultats d'operacions financeres - Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, netes".

Si un derivat assignat com de cobertura, bé per la seva finalitat, per la seva inefectivitat o per qualsevol altra causa, no compleix els requisits indicats anteriorment, a efectes comptables, aquest derivat passa a ser considerat com un derivat de negociació.

Quan la cobertura de valor raonable és discontinua, els ajustos prèviament registrats en l'element cobert s'imputen a resultats utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu calculant-ho de nou a la data en la qual expira la cobertura, on la seva amortització ha de ser completada al seu venciment.

Quan s'interrompen les cobertures de fluxos d'efectiu, el resultat acumulat de l'instrument de cobertura reconegut en el patrimoni es continuarà reconeixent en aquest capítol fins que la transacció coberta tingui lloc, moment en què es registrarà en resultats, llevat que es prevegi que no es realitzarà la transacció, en aquest cas es registren immediatament a resultats.

Derivats implícits en instruments financers híbrids

Els derivats implícits en altres instruments financers o en altres contractes principals es registren separatament com a derivats quan, i només quan, es donin les següents circumstàncies:

- El contracte híbrid no sigui un actiu financer dins de l'abast de la NIIF 9.
- Les característiques econòmiques i els riscos inherents al derivat implícit no estiguin relacionats estretament amb els corresponents al contracte inicial;
- un instrument separat amb les mateixes condicions del derivat implícit compliria amb la definició d'un derivat; i
- l'instrument híbrid (combinat) no es mesura al valor raonable amb canvis en resultats (és a dir, un derivat que es trobi implícit en un actiu o passiu financer mesurat al valor raonable amb canvis en resultats del període, no es separarà).

3.5. Baixa de l'estat de situació financera consolidat dels actius i passius financers

El tractament comptable de les transferències d'actius financers està condicionat pel grau i la forma en què es traspassen a tercers els riscos i beneficis associats als actius o passius que es transfereixen:

- Si els riscos i beneficis es traspassen substancialment a tercers - cas de les vendes incondicionals, de les vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de la recompra, de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diners, de les titulitzacions d'actius en les quals el cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars i altres casos similars-, l'actiu financer transferit es dona de baixa de l'estat de situació financera consolidat, reconeixent-se simultàniament qualsevol dret o obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i beneficis associats a l'actiu financer transferit - com en el cas de les vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més un interès, dels contractes de préstec de valors en els quals el prestatari té l'obligació de retornar els mateixos o similars actius i altres casos anàlegs - , l'actiu financer transferit no es dona de baixa de l'estat de situació financera consolidat i es continua valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència. Per contra, es reconeixen comptablement:
  - Un passiu financer associat per un import igual al de la contraprestació rebuda, que es valora posteriorment al seu cost amortitzat, llevat que compleixi els requisits per classificar-se com altres passius a valor raonable amb canvis a resultats.
  - Tant els ingressos de l'actiu financer transferit (però no donat de baixa) com les despeses del nou passiu financer, sense compensar-se.
- Si ni es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i beneficis associats a l'actiu financer transferit, es distingeix entre:
  - Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit: es dona de baixa de l'estat de situació financera consolidat i es reconeix qualsevol dret u obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
  - Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit: continua reconeixent-lo en l'estat de situació financera consolidat per un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experimentar i reconeix un passiu financer associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat serà el cost amortitzat dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura per el seu valor raonable.

D'acord amb l'anterior, els actius financers només es donen de baixa de l'estat de situació financera quan s'han extingit els drets sobre els fluxos d'efectiu que generen o quan s'han transferit substancialment a tercers els riscos i beneficis que porten implícits. De manera similar, els passius financers només es donen de baixa de l'estat de situació financera quan s'han extingit les obligacions que generen o quan s'adquireixen amb la intenció de cancel·lar-los o de relocalitzar-los de nou.

3.6. Compensació d'instruments financers

Els actius i passius financers són objecte de compensació, és a dir, de presentació en l'estat de situació financera consolidat pel seu import net, només quan el Grup té tant el dret, exigible legalment, de compensar els imports reconeguts en els esmentats instruments, com la intenció de liquidar la quantitat neta, o de realitzar l'actiu i procedir al pagament del passiu de forma simultània. A 31 de desembre de 2023 i 2022 no existien saldos compensats en aquest sentit.,

3.7. Deteriorament del valor i classificació dels actius financers per risc de crèdit

Classificació comptable en funció del risc de crèdit per insolvència

El Grup ha establert criteris que permeten identificar els actius financers que presentin increment significatiu de risc o evidència objectiva de deteriorament i classificar-los en funció del seu risc de crèdit.

Definició de les categories de classificació

Les exposicions creditícies, així com les exposicions fora de balanç, es classifiquen, en funció del risc de crèdit, en els següents stages:

- **Stage 1:** operacions que no compleixen els requisits per classificar-les en altres categories.
- **Stage 2:** les operacions que, sense complir els criteris per a classificar-les individualment com stage 3 o fallit, presenten increments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial. S'inclouen en aquesta categoria les operacions en què hi hagi imports vençuts de més de 30 dies, o aquelles operacions que han presentat saldos impagats amb una antiguitat superior a 30 dies en 3 ocasions en un mateix exercici, que deuran romandre en aquesta classificació. Les operacions que han estat classificades com a dubtoses i que posteriorment cobreixen la seva posició impagada, romandran un mínim de 3 mesos en aquesta classificació, així com tota operació refinançada classificada en stage 2, romandrà en aquesta classificació un mínim de 2 anys. Passats aquets terminis, dites operacions podran ser classificades en un altre stage sempre i quan l'esmentat període hagin atès puntualment a totes les quotes estipulades.
- **Stage 3:** comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en els quals, sense concórrer les circumstàncies per classificar-los en la categoria de risc fallit, es presentin dubtes raonables sobre el seu reemborsament total (principal i interessos) per part del titular, així com les exposicions fora de balanç el pagament de les quals sigui probable que el Grup hagi de fer front i la seva recuperació es consideri dubtosa.
  - Per raó de la morositat del titular: comprèn l'import total dels instruments de deute, qualsevol que sigui el seu titular i garantia, que tinguin algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de 90 dies d'antiguitat, llevat que sigui procedent classificar-los com a fallits.
  - El refinançament o la reestructuració de les operacions que no estan al corrent de pagament no interromp la seva morositat, ni produeix la seva reclassificació a stage 1, tret que hi hagi certesa raonable que el client pugui fer front al seu pagament d'acord amb el nou calendari previst, o que aporti noves garanties eficients. En qualsevol cas, les operacions en les que s'ha aplicat més d'un refinançament o reestructuració per dificultats de l'acreditat per atendre les quotes, són considerades stage 3 pel Grup.
  - No obstant, es classifiquen com stage 3 per raons de morositat les operacions que sorgeixen de l'anomenat efecte arrossegament. S'aplica a un acreditat aquest efecte quan les operacions amb imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat siguin superiors al 20% dels imports pendents de cobrament.

- Es reclassifiquen a stage 1 les operacions en què, com a conseqüència del cobrament de part dels imports vençuts, desapareixen les causes que van motivar la seva classificació com a risc dubtós i el titular no té imports vençuts amb una antiguitat superior a 90 dies a la data de reclassificació. Prèviament en alguns casos és possible que aquestes operacions transitòriament es classifiquen en stage 2.
- Per raons diferents de la morositat del titular: comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en els quals, sense concórrer les circumstàncies per classificar-los en les categories de fallits o stage 3 per raó de la morositat del client, es presenten dubtes raonables sobre el seu reemborsament total, principal i interessos, en els termes pactats contractualment.
- Risc fallit: en aquesta categoria es classifiquen els instruments de deute, vençuts o no, la recuperació dels quals es considera remota, i es procedeix a donar-los de baixa de l'actiu, sense perjudici de les actuacions que es puguin dur a terme per intentar aconseguir el seu cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.
- Excepte prova en contra, s'inclouen en aquesta categoria tots els dèbits, excepte els imports coberts amb garanties eficaces suficients, quan els acreditats pateixen un deteriorament notori i irrecuperable de la seva solvència o quan s'hagi declarat la fase de liquidació del concurs de creditors.

Increment significatiu de risc

L'increment significatiu del risc es considera existent quan el risc del client s'incrementa en algun moment en relació a quan se li va concedir l'operació de risc.

Per analitzar si hi ha un increment significatiu del risc, el Grup disposa d'un sistema d'alertes tant per a persones jurídiques com persones físiques.

Algunes situacions d'increment significatiu de risc serien per exemple:

- Canvis adversos en la situació financera, com un augment significatiu dels nivells d'endeutament, caigudes significatives de la xifra de negocis o un estrenyiment significatiu dels marges d'explotació.
- Canvis adversos en l'economia o en els indicadors de mercat com una caiguda significativa del preu de les accions o una disminució en el preu de les emissions de deute. En el cas de les emissions de deute sobirà s'analitzen, a més, els diferencials en el preu respecte al bo alemany de referència (prima de risc).
- Descens significatiu real o esperat de la qualificació creditícia interna de l'operació o del titular o una disminució de la puntuació de comportament atribuïda al seguiment intern del risc de crèdit.
- Per operacions amb garantia real, empitjorament de la relació entre el seu import i el valor de la garantia, a causa d'una evolució desfavorable del valor de la garantia, o al manteniment o augment de l'import pendent d'amortització a causa de les condicions de pagament fixades.
- Augment significatiu del risc de crèdit o evidències de deteriorament d'altres operacions del mateix titular, o en entitats relacionades del grup de risc del titular.
- Probabilitat que el prestatari entri en concurs de creditors: en casos en què hi ha una elevada probabilitat que el prestatari entri en fallida o reestructuració, la solvència dels emissors o obligats es veu ostensiblement afectada, podent donar lloc a un esdeveniment de pèrdua en funció de l'impacte en els fluxos futurs a percebre.
- La desaparició d'un mercat actiu per a l'actiu financer a causa de dificultats financeres: la suspensió d'actius financers emesos per l'obligat o emissor poden significar una situació econòmica financera compromesa i per tant una baixa capacitat per satisfer les seves obligacions.

Evidència Objectiva de Deteriorament

Un actiu financer o una exposició creditícia es considera deteriorat quan existeix una evidència objectiva de que s'ha produït un esdeveniment o l'efecte combinat de diversos esdeveniments que dona lloc a:

- En el cas d'instruments de deute, inclosos els crèdits i valors representatius de deute, un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar-se la transacció, a causa de la materialització d'un risc de crèdit.
- En el cas de les exposicions fora de balanç que comporten risc de crèdit, que els fluxos que s'esperin rebre siguin inferiors als fluxos d'efectiu contractuals, en cas de disposició del compromís o als pagaments que s'espera realitzar, en el cas de garanties financeres concedides.
- En el cas d'inversions en negocis conjunts i associades, que no es podrà recuperar el seu valor en llibres.

Criteris de classificació d'operacions

El Grup aplica una diversitat de criteris per classificar els acreditats i les operacions en les diferents categories en funció del seu risc creditici. Entre ells, es troben:

- Criteris automàtics;
- Criteris específics per als refinançaments; i
- Criteris basats en indicadors.

Amb l'objectiu de permetre una primera identificació de l'increment significatiu del risc o de les debilitats i del deteriorament de les operacions, el Grup estableix una sèrie d'indicadors, basats en els dies d'impagament, en indicadors de refinançament i reestructuració, i en indicadors de situació concursal i increment significatiu del risc, entre d'altres, diferenciant entre acreditats significatius i no significatius.

Les operacions classificades en stage 3 es reclassifiquen als stages 1 o 2 quan, com a conseqüència del cobrament total o parcial dels riscos impagats en el cas d'operacions classificades en stage 3 per raons de morositat, o per haver superat el període de cura en el cas d'operacions classificades en stage 3 per raons diferents de la morositat, desapareguin les causes que en el seu dia van motivar la seva classificació en stage 3, llevat que subsisteixin altres raons que aconsellin el seu manteniment en aquesta categoria.

Classificació individual

El Grup ha establert un llindar en termes d'exposició per considerar els acreditats com a significatius, basat en nivells segons el paràmetre d'exposició a l'incompliment (EAD). Així mateix, es consideren de forma individualitzada les exposicions d'acreditats corresponents als principals grups de risc, així com aquells acreditats que no estan associats a un grup homogeni de risc per als quals, en conseqüència, la seva classificació i cobertura no es pot estimar de forma col·lectiva.

Per als acreditats significatius s'estableix un sistema d'indicadors que permeten la identificació de l'increment significatiu del risc, de debilitats o d'indis de deteriorament. En el sistema de triggers es cobreixen els indis de deteriorament o de debilitats mitjançant la definició de:

- Indicadors específics que indiquen increment significatiu del risc;
- Indicadors específics que indiquen indis de deteriorament;
- Indicadors que permeten la identificació de l'increment del risc i indis de deteriorament, en funció de diferents llindars de prealerta.

Un equip d'analistes de risc expert analitza els acreditats amb indicadors activats per concloure sobre l'existència d'increment significatiu del risc o d'evidència objectiva de deteriorament i, per al cas d'evidència de deteriorament, si aquest esdeveniment o esdeveniments causants de la pèrdua tenen un impacte sobre els fluxos d'efectiu futurs estimats de l'actiu financer o del seu grup.

El sistema d'indicadors dels acreditats significatius està automatitzat i contempla les especificitats de segments de comportament diferenciat de la cartera creditícia. A continuació s'enumeren els aspectes que pretén identificar el sistema d'indicadors:

- Dificultats financeres significatives de l'emissor o de l'obligat, indicatives d'un increment significatiu del risc o d'un esdeveniment de deteriorament, en la mesura que, per la seva significativitat, limitin la capacitat de l'emissor o obligat per satisfer les seves obligacions financeres amb normalitat.

En aquest sentit, per identificar un increment significatiu del risc o un esdeveniment de deteriorament cal considerar tant variables indicatives d'un empitjorament o una mala situació econòmico-financera com a variables que siguin potencials causants o anticipin aquest deteriorament.

Instruments de deute i exposicions fora de balanç

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de deute i altres exposicions creditícies fora de balanç es registren com una despesa a l'estat de resultats consolidat de l'exercici en què aquest deteriorament s'estima i les recuperacions de les pèrdues prèviament registrades, si escau, es reconeixen també a l'estat de resultats consolidat de l'exercici en què el deteriorament desapareix o es redueix.

El càlcul del deteriorament dels actius financers es realitza en funció del tipus d'instrument i d'altres circumstàncies que puguin afectar-los, un cop tingudes en compte les garanties eficaces rebudes. Per als instruments de deute valorats al cost amortitzat, el Grup reconeix tant comptes correctors, quan es constitueixen provisions per insolvències per cobrir les pèrdues per deteriorament, com sanejaments directes contra l'actiu, quan s'estima que la recuperació és remota. Per als instruments de deute a valor raonable amb canvis en altre resultat global les pèrdues per deteriorament es reconeixen a l'estat de resultats consolidat amb contrapartida a l'epígraf "Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global" de l'estat de situació financera consolidat. Les cobertures per pèrdues per deteriorament en les exposicions fora de balanç es registren en el passiu de l'estat de situació financera consolidat com una provisió.

Amb l'objectiu de determinar les pèrdues per deteriorament, el Grup duu a terme un seguiment dels deutors de caràcter individual, almenys per a tots aquells que siguin significatius, i col·lectiu, per als grups d'actius financers que presenten característiques de risc de crèdit similars indicatives de la capacitat dels deutors per pagar els imports pendents. Quan un instrument concret no es pugui incloure en cap grup d'actius amb característiques de risc similars, s'analitza exclusivament de forma individual per determinar si està deteriorat i, si escau, per estimar la pèrdua per deteriorament.

El Grup compta amb polítiques, mètodes i procediments per a estimar les pèrdues en què es pot incórrer com a conseqüència dels riscos de crèdit que manté, tant per la insolvència atribuïble a les contraparts com per risc país. Aquestes polítiques, mètodes i procediments són aplicats en la concessió, l'estudi i la formalització dels instruments de deute i exposicions fora de balanç, així com en la identificació del seu possible deteriorament i, si escau, en el càlcul dels imports necessaris per a la cobertura de les pèrdues esperades.

Determinació de cobertures

El Grup aplica els criteris descrits anteriorment per al càlcul de les cobertures de les pèrdues per risc de crèdit. L'import de les cobertures per pèrdues per deteriorament es calcula en funció de si s'ha produït o no un increment significatiu del risc de crèdit des del reconeixement inicial de l'operació, i de si s'ha produït o no un esdeveniment d'incompliment. D'aquesta manera, la cobertura per pèrdues per deteriorament de les operacions és igual a:

- Les pèrdues creditícies esperades en dotze mesos, quan el risc de que ocorri un esdeveniment d'incompliment en l'operació no hagi augmentat de forma significativa des del seu reconeixement inicial (actius classificats en stage 1).
- Les pèrdues creditícies esperades en la vida de l'operació, si el risc de que ocorri un esdeveniment d'incompliment en l'operació ha augmentat de forma significativa des del seu reconeixement inicial (actius classificats en stage 2).
- Les pèrdues creditícies esperades, quan s'ha produït un esdeveniment d'incompliment en l'operació (actius classificats en stage 3).

En els següents apartats es descriuen les diferents metodologies aplicades pel grup per a la determinació de les cobertures per pèrdues per deteriorament:

Estimacions individualitzades de les cobertures

Són objecte d'estimació individualitzada:

- Les cobertures de les operacions classificades en els stages 2 i 3 dels acreditats individualment significatius.
- Si és el cas, les operacions o acreditats les característiques dels quals no permetin un càlcul col·lectiu de deteriorament.
- Les cobertures de les operacions identificades com sense risc apreciable classificades en stage 3.

El Grup ha desenvolupat una metodologia per a l'estimació d'aquestes cobertures, calculant la diferència entre l'import en llibres brut de l'operació i el valor actualitzat de l'estimació dels fluxos d'efectiu que s'espera cobrar, descomptats utilitzant el tipus d'interès efectiu. Per a això es tenen en compte les garanties eficaces rebudes.

S'estableixen tres mètodes per al càlcul del valor actual recuperable en actius avaluats a nivell individual:

- Enfocament de descompte de fluxos de caixa: deutors per als quals s'estima la capacitat de generar fluxos de caixa futurs amb el desenvolupament del propi negoci permetent, mitjançant el desenvolupament de l'activitat i l'estructura econòmica-financera de la companyia, la devolució de part o de la totalitat del deute contret. Implica l'estimació de cash flows obtinguts pel acreditat en el desenvolupament del seu negoci.
- Enfocament de recuperació de garanties reals: deutors sense capacitat de generar fluxos de caixa amb el desenvolupament del seu propi negoci, veient-se obligats a liquidar actius per fer front al pagament dels seus deutes. Implica l'estimació de cash flows sobre la base de l'execució de garanties. Per l'estimació del valor de les garanties immobiliàries a efectes dels càlculs de cobertures, el Grup aplica uns descomptes sobre les taxacions que pretenen reflectir la desviació observada en el mercat andorrà en les valoracions realitzades per experts i els preus de mercat. El Grup contrasta els haircuts aplicats a partir de la informació extreta de l'històric de vendes d'immobles adjudicats. En l'estimació de les cobertures d'operacions individualment significatives de stage 2 i 3, el Grup aplica un factor corrector (a l'alça) a aquests haircuts amb la finalitat de recollir l'efecte d'increment del risc i de la immediatesa del possible procés d'adjudicació.

- Enfocament mixt: deutors per als quals s'estima la capacitat de generar fluxos de caixa futurs i addicionalment disposen d'actius extrafuncionals. Els esmentats fluxos poden ser complementats amb potencials vendes d'actius patrimonials no funcionals, en la mesura que no siguin necessaris per al desenvolupament de la seva activitat i, en conseqüència, per a la generació dels esmentats fluxos de caixa futurs.

Estimacions col·lectives de les cobertures

Al realitzar el càlcul de la pèrdua per deteriorament col·lectiu, el Banc té en compte totes les exposicions creditícies, i utilitza els mètodes i percentatges de cobertura establerts per l'AFA en la Guia supervisora relativa a l'aplicació de NIIF 9 (en endavant, la Guia), en base a dades i models estadístics que agreguen el comportament mitjà de les entitats del sector bancari a Andorra.

Així, l'AFA, sobre la base de la seva experiència com a supervisor del sistema financer andorrà i tenint en compte la informació de la qual disposa de les entitats bancàries en relació amb dades històriques dels impagaments, de les pèrdues creditícies de les entitats bancàries i, d'una estimació de l'evolució futura de les principals variables macroeconòmiques, ha estimat uns percentatges de cobertura com a solució alternativa per a les operacions classificades com a normals, normals amb increment significatiu del risc i dubtoses, els quals es detallen a la Guia.

Així mateix, s'ha de considerar que els percentatges de cobertura com a solució alternativa, tal i com estableix la Guia, representen una estimació fiable de les pèrdues esperades en el conjunt de les entitats bancàries de les operacions concedides a agents econòmics del Principat d'Andorra.

Anualment el Grup realitza un exercici de contrast per garantir que dites solucions alternatives reflecteixen el comportament creditici de la seva cartera de crèdits i per tant garanteixen una provisió comptable adequada.

Classificació i cobertura per risc de crèdit per raó de risc país

Per risc país es considera el risc que concorre en les contraparts residents en un determinat país per circumstàncies diferents del risc comercial habitual (risc sobirà, risc de transferència o riscos derivats de l'activitat financera internacional). El grup classifica les operacions realitzades amb tercers en diferents grups en funció de l'evolució econòmica dels països, la seva situació política, marc regulador i institucional, i capacitat i experiència de pagaments.

Els instruments de deute o exposicions fora de balanç amb obligats finals residents en països que presentin dificultats prolongades per fer front al servei del seu deute, considerant dubtosa la possibilitat de recobriment, es classifiquen en stage 3, llevat que s'hagin de classificar com riscos fallits.

3.8. Adquisició (cessió) temporal d'actius

Les compres (vendes) d'instruments financers amb el compromís de la seva retrocessió no opcional a un preu determinat (repurchase agreements o repos) es registren en l'estat de situació financera consolidat com un finançament concedit (rebut) en funció de la naturalesa del corresponent deutor (creditor), en els epígrafs "Actius financers a cost amortitzat" de l'actiu de l'estat de situació financera consolidat (Passius financers a cost amortitzat – Dipòsits" en el cas de tractar-se de passius).

La diferència entre els preus de compra i venda es registra com a interessos financers durant la vida del contracte.

3.9. Reconeixement d'ingressos

Els criteris més significatius utilitzats pel Grup per al reconeixement dels seus ingressos i despeses es resumeixen a continuació:

Ingressos i despeses per interessos

Els ingressos i les despeses per interessos i conceptes assimilables a ells, amb caràcter general, es reconeixen comptablement en funció del seu període de meritació, per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu.

Dividends

Els dividends d'altres societats es reconeixen com a ingrés en l'estat de resultats consolidat en el moment en què neix el dret a percebre'ls per les entitats.

Comissions

Els ingressos i les despeses en concepte de comissions es reconeixen en l'estat de resultats consolidat amb diferents criteris, segons la seva naturalesa i classificació comptable:

- Els ingressos i les despeses vinculades a actius i passius financers valorats a valor raonable amb canvis a resultats, es reconeixen en el moment del seu cobrament/pagament.
- Els ingressos i les despeses originats en transaccions o serveis que es prolonguen en el temps, es reconeixen durant la vida d'aquestes transaccions o serveis.
- Els ingressos i les despeses originats en transaccions o serveis que no es prolonguen en el temps, es reconeixen quan es produeix l'acte que els origina.

Les comissions financeres (fonamentalment, les comissions d'obertura i estudi) que sorgeixen en la formalització d'instruments financers, i que són considerades dins del càlcul del tipus d'interès efectiu (TIE) són periodificades i registrades en resultats al llarg de la vida esperada de l'instrument financer.

Aquestes comissions formen part del tipus efectiu dels instruments financers.

Ingressos i despeses no financers

Els ingressos i les despeses no financers es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

Cobraments i pagaments diferits

Els cobraments i pagaments diferits en el temps es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament els fluxos d'efectiu previstos a taxes de mercat.

3.10. Actius no corrents mantinguts per a la venda i passius associats amb actius no corrents mantinguts per a la venda

L'epígraf "Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda" recull el valor en llibres de les partides individuals o integrades en un conjunt (grup de disposició) o que formen part d'una unitat de negoci que es pretén alienar (operacions en interrupció) la venda del qual és altament probable que tingui lloc, en les condicions en què aquests actius es troben actualment, en el termini determinat d'un any a comptar des de la data a què es refereix l'estat de situació financera consolidat. Per tant, la recuperació del valor en llibres d'aquestes partides (que poden ser de naturalesa financera i no financera) previsiblement tindrà lloc a través del preu que s'obtingui en la seva alienació.

Concretament, els actius immobiliaris o altres actius no corrents rebuts per a la satisfacció, total o parcial, de les obligacions de pagament enfront d'elles dels deutors es consideren actius no corrents mantinguts per a la venda, llevat que s'hagi decidit fer un ús continuat d'aquests actius o bé la venda dels mateixos no resulta altament probable en el curt termini. En aquest sentit, a fi de la seva consideració en el reconeixement inicial d'aquests actius, el Grup obté, en el moment d'adjudicació, el valor raonable del corresponent actiu mitjançant la sol·licitud de taxació a agències de valoració externes, i aplica un "haircut" si escau. Així mateix, en cas de que un actiu inicialment classificat com "Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda" acumuli més de 3 anys sense haver-se venut, el Grup el classifica dins de l'epígraf "Actius tangibles – Inversions immobiliàries" de l'actiu (veure Nota 3.12).

Simètricament, l'epígraf "Passius inclosos en grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda" recull, en cas de haver-n'hi, els saldos creditors amb origen en els actius o en els grups de disposició i en les operacions en interrupció.

Els actius no corrents mantinguts per a la venda es valoren, inicialment i amb posterioritat, pel menor import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en llibres en la data d'assignació. Els actius no corrents en venda no s'amortitzen mentre romanen en aquesta categoria. Periòdicament s'actualitzen les taxacions d'aquests actius.

En el cas d'actius immobiliaris adjudicats, el seu reconeixement inicial es determina com el menor valor entre el valor net comptable de l'operació creditícia al moment de l'adjudicació de l'actiu i el valor raonable (menys els costos de venda) de l'actiu immobiliari. Les valoracions posteriors, es determinen actualitzant el seu valor a partir de l'última taxació disponible a la data de l'estat de situació financera consolidat, considerant l'aplicació de descomptes sobre els valors de taxació (*haircuts*) iguals als aplicats als colaterals de les operacions de risc de crèdit.

Les pèrdues per deteriorament d'un actiu, o grup de disposició, degudes a reduccions del seu valor en llibres fins al seu valor raonable (menys els costos de venda) es reconeixen en l'epígraf "Guanyos o pèrdues d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes" de l'estat de resultats consolidat. Els guanyos d'un actiu no corrent en venda per increments posteriors del valor raonable (menys els costos de venda) augmenten el seu valor en llibres i es reconeixen a l'estat de resultats consolidat fins a un import igual al de les pèrdues per deteriorament anteriorment reconegudes.

3.11. Actius per reassurances i passius per contractes d'assegurances

Definició de risc d'assegurança i segregació de components

El Grup ha conclòs realitzant l'anàlisi de les garanties dels productes, els quals es valoraran sota l'IFRS 9, la resta de productes són contractes d'assegurança sota l'IFRS 17.

El Grup avalua a cada tancament els seus productes per determinar si alguns d'aquests components són diferents d'assegurança i necessiten separar-se i comptabilitzar-se aplicant altres normes.

El Grup ha identificat els components susceptibles de segregació, de manera que tots els components es comptabilitzen amb NIIF 17.

Agregació

El Grup ha identificat les diferents carteres afegint contractes d'assegurança que estan subjectes a riscos similars i que són gestionats de manera conjunta en funció de les característiques de les garanties principals i complementàries del producte i factors com la gestió de riscos o la política de gestió de sinistres i liquidació, entre d'altres.

En el reconeixement inicial, el Grup ha segregat els contractes sobre la seva emissió, és a dir, en cohorts anuals.

Alhora, cada cartera s'ha desglossat en tres grups de contractes: (i) contractes que són onerosos en el reconeixement inicial; (ii) contractes que, en el reconeixement inicial, no tenen possibilitat significativa de convertir-se en onerosos posteriorment; i (iii) els contractes restants en cartera.

Reconeixement i límits del contracte

El Grup segueix la norma i complint amb el propòsit d'homogeneïtzar pràctiques comptables d'assegurances en l'àmbit internacional, ha classificat els contractes en els tres mètodes de valoració comunament acceptats, *Building Block Approach* o BBA, *Variable Fee Approach* o VFA i *Premium Allocation Approach* o PAA.

Taxa de descompte

La NIIF 17 no estableix una corba específica per al descompte dels passius d'assegurances i marca les característiques que han de tenir les taxes de descompte que cal utilitzar.

A efectes d'obtenir el valor present dels fluxos descomptats, el Grup ha emprat una metodologia de dalt a baix o *top down*.

Ajustament de risc per risc no financer

El Grup mesura la compensació que es requereix per suportar la incertesa de la quantitat i la possibilitat dels fluxos d'efectiu que sorgeixin dels contractes d'assegurança, diferents del risc financer, separat com un ajust de risc no financer. Per estimar l'ajust de risc del passiu (actiu) per a la cobertura restant, el Grup ha utilitzat el mètode del cost de capital.

Marge de servei contractual (o CSM)

El CSM és un component de l'import total d'un grup de contractes d'assegurances que representa el benefici no meritat que el Grup reconeixerà a mesura que presti serveis de contractes d'assegurança durant el període de cobertura. Si un grup de contractes és oneros, el Grup reconeix una pèrdua en el reconeixement inicial.

El Grup determina, en el reconeixement inicial, les unitats de cobertura del grup i assigna el CSM del grup segons les unitats de cobertura proporcionades en el període.

Interacció NIIF 9 i NIIF 17

L'opció OCI permet desagregar els ingressos o les despeses financeres per assegurances entre el compte de resultats i un altre resultat global acumulat, per reduir les asimetries comptables, en comptes d'imputar-les només al compte de resultats. El Grup ha optat per "l'opció d'un altre resultat global" per les carteres valorades sota el mètode BBA després de la transició.

3.12. Actius tangibles

Inclou l'import dels immobles, terrenys, mobiliari, vehicles, equips d'informàtica i altres instal·lacions propietat de les entitats consolidades o adquirits en règim d'arrendament. Els actius es classifiquen en funció de la seva finalitat en:

Immobilitzat material d'ús propi

L'epígraf "Immobilitzat material d'ús propi" (que inclou, entre altres, els actius materials rebuts per les entitats consolidades per a la liquidació, total o parcial, d'actius financers que representen drets de cobrament enfront de tercers i als quals es preveu donar un ús continuat i propi, així com els que s'estan adquirint en règim d'arrendament financer) es presenta al seu cost d'adquisició, menys la corresponent amortització acumulada i, si escau, les pèrdues estimades que resulten de comparar el valor net de cada partida amb el seu corresponent import recuperable.

L'amortització es calcula, aplicant el mètode lineal, sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual, entenent-se que els terrenys sobre els quals s'assenten els edificis i altres construccions tenen una vida indefinida i que, per tant, no són objecte d'amortització.

Les dotacions anuals en concepte d'amortització dels actius materials es realitzen amb contrapartida a l'estat de resultats consolidat i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització determinats en funció dels anys de la vida útil estimada, com a mitjana, dels diferents elements:

Immobilitzat	Percentatge d'amortització (anual)
Immobles	2%
Màquines, mobiliari i instal·lacions	10%-33%
Vehicles	20%
Equip informàtic	33%

Amb ocasió de cada tancament comptable, les entitats consolidades analitzen si hi ha indicis de que el valor net dels elements del seu actiu material excedeixen el del seu corresponent import recuperable. Quan fruit d'aquest anàlisi s'evidencia que existeix deteriorament, es redueix el valor en llibres de l'actiu de què es tracti fins al seu import recuperable i s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al seu valor en llibres ajustat i a la seva nova vida útil romanent, en el cas de ser necessària una nova estimació de la mateixa.

De manera similar, quan existeixen indicis de que s'ha recuperat el valor d'un actiu material, les entitats consolidades registren la reversió de la pèrdua per deteriorament comptabilitzada en períodes anteriors i ajusten en conseqüència els càrrecs futurs en concepte de la seva amortització. En cap cas la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu pot suposar l'increment del seu valor en llibres per sobre d'aquell que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Periòdicament es procedeix a revisar la vida útil estimada dels elements de l'immobilitzat material d'ús propi, de cara a detectar canvis significatius en aquests que, de produir-se, s'ajusten mitjançant la corresponent correcció del càrrec a l'estat de resultats consolidats d'exercicis futurs de la dotació a la seva amortització en virtut de les noves vides útils.

Les despeses de conservació i manteniment dels actius materials d'ús propi es carreguen als resultats de l'exercici en què es produeixen, ja que no incrementen la vida útil dels actius.

Inversions immobiliàries

L'epígraf "Inversions immobiliàries" recull els valors nets dels terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen bé per explotar-los en règim de lloguer bé per obtenir una plusvàlua en la seva venda com a conseqüència dels increments que es produeixen en el futur en els seus respectius preus de mercat. Així mateix, es registren dins aquest epígraf els immobles adjudicats que, malgrat no estar llogats i ser la voluntat del Grup la de vendre dits immobles, han passat més de 3 anys des de la seva adjudicació i el Grup espera recuperar el seu valor en llibres mitjançant la seva venda.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició de les inversions immobiliàries per a la seva amortització, per a l'estimació de les seves respectives vides útils i per al registre de les seves possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi.

El Grup, tal com estableix la NIC 40, utilitza el model de cost per registrar els actius considerats com a inversions immobiliàries.

3.13. Arrendaments

Respecte als arrendaments, el Grup reconeix en el seu actiu un dret d'ús que representi el seu dret a utilitzar l'actiu arrendat que es registra a l'epígraf "Actiu tangible – Immobilitzat material" i "Actiu tangible – Inversions immobiliàries" de l'estat de situació financera consolidat, i un passiu per arrendaments que representa la seva obligació de realitzar els pagaments de l'arrendament que es registra a l'epígraf "Passius financers a cost amortitzat – Altres passius financers" de l'estat de situació financera consolidat. A efectes de l'estat de resultats consolidats, es registra l'amortització del dret d'ús a l'epígraf "Amortització" i el cost financer associat al passiu per arrendaments a l'epígraf de "Despeses per interessos".

3.14. Actius intangibles

Són actius no monetaris identificables (susceptibles de ser separats d'altres actius), encara que sense aparença física, que sorgeixen com a conseqüència d'un negoci jurídic o han estat desenvolupats per les entitats del Grup. Només es reconeixen comptablement aquells actius els quals el cost es pot estimar de manera fiable i dels quals les entitats consolidades estimen probable obtenir en el futur beneficis econòmics.

Els actius intangibles es reconeixen inicialment pel seu cost d'adquisició o producció i, posteriorment, es valoren al seu cost menys, segons procedeixi, la seva corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament que hagin experimentat.

Fons de comerç

Els fons de comerç es valoren inicialment, en el moment de l'adquisició, al seu cost, sent aquest l'excés del cost de la combinació de negocis respecte al percentatge corresponent al Grup del valor raonable dels actius identificables adquirits menys el dels passius assumits.

El fons de comerç no s'amortitza. En el seu lloc, les unitats generadores d'efectiu o grups d'unitats a les quals s'ha assignat el fons de comerç en la data d'adquisició se sotmeten, almenys anualment, a la comprovació del seu eventual deteriorament de valor, procedint-se, si escau, al registre de la corresponent correcció valorativa per deteriorament.

Les correccions valoratives per deteriorament del fons de comerç no poden ser objecte de reversió en els exercicis posteriors.

Altres actius intangibles

Aquesta partida inclou l'import dels actius intangibles identificables, entre altres conceptes, les llistes de clients adquirides i els programes informàtics.

Poden ser de vida útil indefinida (quan, sobre la base dels anàlisis realitzats de tots els factors rellevants, es conclou que no hi ha un límit previsible del període durant el qual s'espera que generaran fluxos d'efectiu nets a favor de les entitats consolidades) o de vida útil definida (en la resta de casos).

Els actius intangibles de vida útil indefinida no s'amortitzen, si bé, en ocasió de cada tancament comptable o sempre que hi hagi indicis de deteriorament, les entitats consolidades revisen les seves respectives vides útils romanents a fi d'assegurar-se que aquestes segueixen sent indefinides o, en cas contrari, procedir en conseqüència.

Els actius intangibles amb vida útil definida s'amortitzen en funció d'aquesta, aplicant criteris similars als adoptats per a l'amortització dels actius materials. Els percentatges d'amortització determinats en funció dels anys de la vida útil estimada, pels programes informàtics es troba entre el 10% i el 20%, com a mitjana dels diferents elements.

En ambdós casos, el Grup reconeix comptablement qualsevol pèrdua que hagi pogut produir-se en el valor registrat d'aquests actius amb origen en el seu deteriorament, utilitzant-se com a contrapartida l'epígraf "Deteriorament net d'actius no financers (net) – actius intangibles" de l'estat de resultats consolidat. Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, si escau, de les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als aplicats per als actius tangibles.

3.15. Resta d'actius

Tots els actius no classificats en les categories anteriors queden inclosos en aquest apartat.

3.16. Provisions i passius (actius) contingents

En el moment de formular l'estat de situació financera, el Grup diferencia entre:

- Provisions: saldos creditors que cobreixen obligacions presents a la data de l'estat de situació financera consolidat sorgides com a conseqüència de successos passats dels quals poden derivar-se perjudicis patrimonials per a les entitats consolidades, que es consideren probables en quant a la seva ocurrència, concrets quant a la seva naturalesa però indeterminats quant al seu import i/o moment de cancel·lació.
- Passius contingents: obligacions possibles sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització dels quals està condicionada al fet que tingui lloc, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat de les entitats consolidades. Inclouen les obligacions actuals de les entitats consolidades, la cancel·lació de les quals no sigui probable que origini una disminució de recursos que incorporin beneficis econòmics.
- Actius contingents: actius possibles, sorgits com a conseqüència de successos passats, l'existència dels quals està condicionada i s'ha de confirmar quan es produeixin, o no, esdeveniments que estan fora de control del Grup. Els actius contingents no es reconeixen a l'estat de situació financera consolidat ni en l'estat de resultats consolidat tot i que s'informi d'ells en les notes als estats financers sempre que sigui probable l'augment de recursos que incorporin beneficis econòmics per aquesta causa.

L'estat de situació financera consolidat del Grup recull totes les provisions significatives amb respecte a les quals s'estima que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és major que en cas contrari. D'acord amb la norma comptable, els passius contingents no s'han de registrar a l'estat de situació financera consolidat, sinó que s'ha d'informar sobre els mateixos.

Les provisions (que es quantifiquen tenint en consideració la millor informació disponible sobre les conseqüències del succés en què porten la seva causa i es tornen a estimar amb ocasió de cada tancament comptable) s'utilitzen per afrontar les obligacions específiques per a les quals van ser originalment reconegudes; procedint-se a la seva reversió, total o parcial, quan aquestes obligacions deixen d'existir o disminueixen.

Les provisions es classifiquen en funció de les obligacions cobertes en:

- Fons per a pensions i obligacions similars i altres retribucions als treballadors a llarg termini: inclou l'import de totes les provisions constituïdes per a cobertura de les retribucions post-ocupació i a llarg termini, incloent-hi els compromisos assumits amb el personal jubilat i obligacions similars.
- Provisions per a impostos, altres contingències legals i altres provisions: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de contingències de naturalesa fiscal, legal, litigis i les restants provisions constituïdes per les entitats consolidades. Entre d'altres conceptes aquesta partida comprèn les provisions per reestructuració i actuacions mediambientals, si escau.
- Provisions per a riscos i compromisos contingents: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de riscos contingents, entesos com aquelles operacions en què l'entitat garanteixi obligacions d'un tercer, sorgides com a conseqüència de garanties financeres concedides o un altre tipus de contractes, i de compromisos contingents, entesos com a compromisos irrevocables que poden donar lloc al reconeixement d'actius financers.
- Resta de provisions, es registren aquí altres provisions que no estan incloses en la resta de categories.

3.17. Resta de passius

Tots els passius no classificats en les categories anteriors queden inclosos en aquest apartat.

3.18. Instruments de capital propi

Es consideren instruments de capital propi aquells que compleixen les següents condicions:

- No inclouen cap tipus d'obligació per a l'entitat emissora que suposi: (i) lliurar efectiu o un altre actiu financer a un tercer; o (ii) intercanviar actius financers o passius financers amb tercers en condicions potencialment desfavorables per a l'entitat.
- Si poden ser, o seran, liquidats amb els propis instruments de capital de l'entitat emissora: (i) quan sigui un instrument financer no derivat no suposarà una obligació de lliurar un nombre variable dels seus propis instruments de capital; o (ii) quan sigui un derivat, sempre que es liquidi per una quantitat fixa d'efectiu, o un altre actiu financer, a canvi d'un nombre fix dels seus propis instruments de capital.

Els negocis realitzats amb instruments de capital propi, inclosos la seva emissió i amortització, són registrats directament en el patrimoni net consolidat.

Els canvis de valor dels instruments qualificats com a instruments de capital propi no es registren en l'estat de situació financera consolidat; les contraprestacions rebudes o lliurades a canvi d'aquests instruments s'afegeixen o dedueixen directament del patrimoni net consolidat.

3.19. Garanties financeres

Es consideren garanties financeres, diferents de compromisos contingents, els contractes pels quals una entitat s'obliga a pagar quantitats concretes per compte d'un tercer en el supòsit de no fer-ho aquest; independentment de la forma en què estigui instrumentada l'obligació: fiança, aval financer, contracte d'assegurança o derivat de crèdit.

En el moment del seu registre inicial, el Grup comptabilitza les garanties financeres prestades en el passiu de l'estat de situació financera consolidat pel seu valor raonable, el qual, amb caràcter general, equival al valor actual de les comissions i rendiments a percebre per aquests contractes al llarg de la seva durada, tenint com a contrapartida, l'import de les comissions i rendiments assimilats cobrats en l'inici de les operacions i un crèdit a l'actiu de l'estat de situació financera consolidat pel valor actual de les comissions i rendiments pendents de cobrament.

A la data d'aquest informe, el Grup no tenia registrades garanties financeres diferents de compromisos contingents.

Les garanties financeres, sigui quin sigui el seu titular, instrumentació o altres circumstàncies, s'analitzen periòdicament per tal de determinar el risc de crèdit al qual estan exposades i, si s'escau, estimar les necessitats de constituir provisió per elles, que es determina per aplicació de criteris similars als establerts per quantificar les pèrdues per deteriorament experimentades pels instruments de deute valorats al seu cost amortitzat que s'han explicat anteriorment.

Les provisions constituïdes sobre aquestes operacions es troben comptabilitzades en l'epígraf "Provisions – Compromisos i garanties concedits" del passiu de l'estat de situació financera consolidat. La dotació i recuperació d'aquestes provisions es registra amb contrapartida en l'epígraf "Provisions o reversió de provisions – Compromisos i garanties concedits" de l'estat de resultats consolidat.

En cas que sigui necessari constituir una provisió específica per garanties financeres, les corresponents comissions pendents de meritació les quals es troben registrades en l'epígraf "Passius financers a cost amortitzat - Altres passius financers" del passiu de l'estat de situació financera consolidat es reclassifiquen a la corresponent provisió.

3.20. Patrimonis gestionats i fons d'inversió i de pensions gestionats pel Grup

Els patrimonis, fons d'inversió i fons de pensions gestionats per les societats consolidades que són propietat de tercers no s'inclouen a l'estat de situació financera consolidat. Les comissions generades per aquesta activitat es reconeixen al capítol "Ingressos per comissions" de l'estat de resultats consolidat.

3.21. Retribucions postocupació

Els compromisos postocupació mantinguts pel Grup amb els seus empleats es consideren compromisos d'aportació definida, quan es realitzen contribucions de caràcter predeterminat a una entitat separada, sense tenir obligació legal ni efectiva de realitzar contribucions addicionals si l'entitat separada no pogués atendre les retribucions als empleats relacionades amb els serveis prestats en l'exercici corrent i en els anteriors. Els compromisos postocupació que no compleixin les condicions anteriors són considerats com a compromisos de prestació definida.

Plans d'aportació definida

Les aportacions efectuades per aquest concepte en cada exercici es registren en el capítol "Despeses de Personal" del l'estat de resultats consolidat. Les quanties pendents d'aportar al tancament de cada exercici es registren, pel seu valor actual, en l'epígraf "Provisions" del passiu de l'estat de situació financera consolidat.

Plans de prestació definida

El Grup registra a l'epígraf Provisions o reversió de provisions del passiu de l'estat de situació financera consolidat el valor actual dels compromisos postocupació de prestació definida, nets del valor raonable dels actius del pla.

Es consideren actius del pla aquells amb els quals es liquiden directament les obligacions i reuneixen les següents condicions:

- No són propietat de les entitats consolidades, sinó d'un tercer separat legalment i sense el caràcter de part vinculada al Grup.
- Només estan disponibles per pagar o finançar retribucions postocupació i no poden retornar a les entitats consolidades, excepte quan els actius que queden en aquest pla són suficients per complir totes les obligacions del pla o de l'entitat relacionades amb les prestacions dels empleats actuals o passats o per reemborsar les prestacions dels empleats ja pagades pel Grup.

Les retribucions postocupació es reconeixen de la següent manera:

1. El cost dels serveis es reconeix en el compte de l'estat de resultats consolidat i inclou els següents components:
2. El cost dels serveis del període corrent (entès com l'increment del valor actual de les obligacions que s'origina com a conseqüència dels serveis prestats en l'exercici pels empleats) es reconeix en el capítol "Despeses de personal" de l'estat de resultats consolidat.
3. El cost dels serveis passats, que té el seu origen en modificacions introduïdes en les retribucions postocupació ja existents o en la introducció de noves prestacions e inclou el cost de reduccions, es reconeix en el capítol "Compromisos i garanties concedits" de l'estat de resultats consolidat.
4. Qualsevol guany o pèrdua que sorgeixi d'una liquidació del pla es registra en el capítol "Compromisos i garanties concedits" de l'estat de resultats consolidat.
5. L'interès net sobre el passiu (actiu) net de compromisos de prestació definida (entès com el canvi durant l'exercici en el passiu (actiu) net per prestacions definides que sorgeix pel transcurs del temps) es reconeix en l'epígraf "Ingressos per interessos" de l'estat de resultats consolidat.

La revaluació del passiu (actiu) net per prestacions definides es reconeix en el capítol de patrimoni net "Ajustaments per valoració" i inclou:

1. Les pèrdues i els guanys actuàrials generats en l'exercici, que tenen el seu origen en les diferències entre hipòtesis actuàrials prèvies i la realitat i en els canvis en les hipòtesis actuàrials utilitzades.
2. El rendiment dels actius afectes al pla, excloent les quantitats incloses en l'interès net sobre el passiu (actiu) per prestacions definides.
3. Qualsevol canvi en els efectes del límit de l'actiu, excloent les quantitats incloses en l'interès net sobre el passiu (actiu) per prestacions definides.

3.22. Altres retribucions a llarg termini

El Grup registra en aquest apartat la resta de retribucions a llarg termini dels empleats, excloses les comentades anteriorment (veure la Nota 23).

3.23. Indemnitzacions

Les indemnitzacions per acomiadament es registren quan es disposa d'un pla formal i detallat en el qual s'identifiquen les modificacions fonamentals que es van a realitzar, i sempre que s'hagi començat a executar aquest pla o s'hagi anunciat públicament les seves principals característiques, o es desprenguin fets objectius sobre la seva execució.

3.24. Impost sobre societats

El Text refós de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, i el seu Reglament d'aplicació (Decret 595/2023, del 29 de desembre de 2023), estableixen el marc tributari aplicable a les societats residents fiscals al Principat d'Andorra en relació amb les rendes derivades de la seva activitat.

El tipus general de gravamen de l'impost de societats per als obligats tributaris, determinat en la Llei 95/2010, és del 10%.

L'article 25 de la Llei 95/2010 regula el règim especial de consolidació tributària. En aquest sentit, Mora Banc Grup, SA és l'entitat participant del Grup tributari, essent-ne les entitats participades Mora Gestió d'Actius, SAU i Mora Assegurances, SAU.

La despesa per l'impost sobre societats andorrà i pels impostos de naturalesa similar aplicables a les entitats estrangeres consolidades es reconeixen en l'estat de resultats consolidat, excepte quan siguin conseqüència d'una transacció els resultats de la qual es registren directament en el patrimoni net consolidat. En aquest supòsit, el seu corresponent efecte fiscal es registra al patrimoni net.

La despesa per l'impost sobre societats de l'exercici es calcula mitjançant la suma de l'impost corrent que resulta de l'aplicació del corresponent tipus de gravamen sobre la base imposable de l'exercici (després d'aplicar les deduccions i bonificacions que fiscalment són admissibles) i de la variació dels actius i passius per impostos diferits que es reconeixin en l'estat de resultats consolidat.

Els actius i passius per impostos diferits inclouen les diferències temporals que s'identifiquen com aquells imports que es preveuen pagadors o recuperables per les diferències entre el valor en llibres dels elements patrimonials i les seves corresponents bases fiscals, així com les bases imposables negatives pendents de compensació i els crèdits per deduccions fiscals no aplicades fiscalment. Aquests imports es registren aplicant a la diferència temporal que correspongui el tipus de gravamen al qual s'espera recuperar-los o liquidar-los.

L'epígraf "Actius per impostos" inclou l'import de tots els actius de naturalesa fiscal, diferenciant-se entre: corrents (imports a recuperar per impostos en els propers dotze mesos) i diferits (engloba els imports dels impostos a recuperar en exercicis futurs, inclosos els derivats de bases imposables negatives o de crèdits per deduccions o bonificacions fiscals pendents de compensar).

L'epígraf "Passius per impostos" inclou l'import de tots els passius de naturalesa fiscal, excepte les provisions per impostos, que es desglossen en: corrents (recull l'import a pagar per l'impost sobre societats relatiu al guany fiscal de l'exercici i d'altres impostos en els propers dotze mesos) i diferits (comprèn l'import dels impostos sobre societats a pagar en exercicis futurs).

Els passius per impostos diferits en els casos de diferències temporals imposables associades amb inversions en entitats dependents, associades o participacions en negocis conjunts, es reconeixen en l'estat de resultats consolidat excepte quan el Grup és capaç de controlar el moment de reversió de la diferència temporal i, a més, és probable que aquesta no reverteixi en un futur previsible.

Per la seva banda, els actius per impostos diferits, identificats com a diferències temporals, només es reconeixen en el cas que es consideri probable que el Grup tindrà en el futur suficients guanys fiscals contra els quals poder fer-los efectius i no procedeixin del reconeixement inicial (excepte en una combinació de negocis) d'altres actius i passius en una operació que no afecta ni el resultat fiscal ni el resultat comptable. La resta d'actius per impostos diferits (bases imposables negatives i deduccions pendents de compensar) només es reconeixen en el cas que es consideri probable que el Grup vagi a tenir en el futur suficients guanys fiscals contra els quals poder fer-los efectius.

Els ingressos o les despeses registrats directament en el patrimoni net consolidat es comptabilitzen com a diferències temporals.

Periòdicament es revisen els impostos diferits, tant actius com passius, a fi de comprovar si és necessari efectuar modificacions als mateixos d'acord amb els resultats dels anàlisis realitzats.

3.25. Combinacions de negocis

Les combinacions de negocis en les quals el Grup adquireix el control d'un o diversos negocis mitjançant la fusió o escissió de diverses empreses o per l'adquisició de tots els elements patrimonials d'una empresa o d'una part que constitueixi un o més negocis, es registren pel mètode d'adquisició, que suposa comptabilitzar, en la data d'adquisició, els actius identificables adquirits i els passius assumits pel seu valor raonable, sempre que aquest pugui ser mesurat amb fiabilitat.

Ahora, aquest mètode requereix l'estimació del cost de la combinació de negocis, que normalment es correspondrà amb la contraprestació lliurada, definit com el valor raonable, a la data d'adquisició, dels actius lliurats, dels passius incorreguts i dels instruments de patrimoni emesos, si escau, per l'entitat adquirent.

La diferència entre el cost de la combinació de negocis i el valor dels actius identificables adquirits menys el dels passius assumits es registra com a fons de comerç, en el cas en què sigui positiva, o com un ingrés en el compte de pèrdues i guanys, en el cas en què sigui negativa. Les combinacions de negocis per a les quals en la data de tancament de l'exercici no s'ha conclòs el procés de valoració necessari per a aplicar el mètode d'adquisició es comptabilitzen utilitzant valors provisionals. Aquests valors han de ser ajustats en el termini màxim d'un any des de la data d'adquisició. Els ajustos que es reconeixin per a completar la comptabilització inicial es realitzen de manera retroactiva, de manera que els valors resultants siguin els que es derivarien d'haver tingut inicialment aquesta informació, ajustant-se, per tant, les xifres comparatives. Els interessos minoritaris a l'entitat adquirida es valoren basant-se en el percentatge proporcional dels actius nets identificats de l'entitat adquirida. En el cas de compres i alienacions d'aquests interessos minoritaris, es comptabilitzen com a transaccions de capital quan no donen lloc a un canvi de control, no es reconeix cap pèrdua ni cap guany en el compte de pèrdues i guanys consolidat i no es torna a valorar el fons de comerç inicialment reconegut. Qualsevol diferència entre la contraprestació lliurada o rebuda i la disminució o l'augment dels interessos minoritaris, respectivament, es reconeix en reserves del patrimoni net del Grup.

3.26. Estat de Fluxos d' Efectiu

Els conceptes utilitzats en la presentació de l' estat de fluxos d' efectiu són els següents:

- Efectiu i equivalents: saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista: Inclou les monedes i bitllets propietat del Grup i els saldos a cobrar a la vista dipositats en bancs centrals i entitats de Crèdit.
- Fluxos d'efectiu: entrades i sortides de diners en efectiu i dels seus equivalents; és a dir, les inversions a curt termini de gran liquiditat i baix risc d'alteracions en el seu valor.
- Activitats d' explotació: s' utilitza el mètode indirecte per a la presentació dels fluxos d' efectiu de les activitats d' explotació, que reflecteix el flux procedent de les activitats típiques de les entitats de crèdit, així com d' altres activitats que no es poden qualificar com d' inversió o de finançament.
- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini, com participades i inversions estratègiques i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents.
- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en la composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació.

3.27. Estat de Canvis en el Patrimoni Net.

Estat d' Ingressos i Despeses Reconeguts Consolidat

En aquest estat es presenta ingressos i despeses reconeguts com a conseqüència de l' activitat del Grup durant l' exercici, distingint entre aquells registrats com a resultats en l' estat de resultats consolidats i els altres ingressos i despeses reconeguts directament en el patrimoni net.

Estat Total de Canvis el Patrimoni Net

En aquest estat es presenten tots els canvis haguts en el patrimoni net del Grup, inclosos els que tenen el seu origen en canvis en els criteris comptables i en correccions d' errors. A l' estat es presenta una conciliació del valor en llibres al començament i al final de l' exercici de totes les partides que formen el patrimoni net, agrupant els moviments en funció de la seva naturalesa. Particularment, en els epígrafs de «Guany acumulats» i «Altres reserves» es recull:

- L'epígraf de fons propis «Guany acumulats» inclou, al tancament de l'exercici, els guanys no distribuïts procedents de l'aplicació de resultats de les entitats del grup consolidable i els resultats procedents de la venda de les inversions classificades en «Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global – Instruments de patrimoni», entre d'altres.
- L'epígraf de fons propis «Altres reserves» inclou, al tancament de l'exercici, els impactes de 1a aplicació de normativa comptable, l'aplicació del resultat d'entitats que consoliden pel mètode de la posada en equivalència, net dels dividendes distribuïts a entitats del grup consolidable, entre d'altres.

4. Perímetre de consolidació

En el procés de consolidació s'ha aplicat el mètode d'integració global per a totes les entitats dependents i el procediment de posada en equivalència per a les entitats associades i negocis conjunts.

Tots els saldos i transaccions significatius entre les societats consolidades han estat eliminats en el procés de consolidació.

En el cas d'entitats dependents consolidades mitjançant el mètode d'integració global i que no siguin completament propietat del Grup, els interessos minoritaris pertanyents a altres inversors figuren a l'estat de situació financera per reflectir el dret dels socis minoritaris sobre el total d'actius nets. Addicionalment, els interessos minoritaris es presenten en l'estat de resultats consolidat com la part del benefici consolidat que per any als accionistes minoritaris.

Els canvis significatius en el perímetre de consolidació durant els exercicis 2023 han estat els següents:

- Durant l'exercici 2023, i després de l'autorització per part de l'AFA, es va procedir a l'ampliació de capital de Mora Wealth Management, AV, per import de 20.000 milers d'euros.
- Durant el tercer trimestre de l'exercici 2023, Mora Wealth Management, AV, ha iniciat els tràmits per ampliar la seva activitat i transformar-se en societat de valors després de rebre la corresponent autorització de la CNMV, a la data de formulació d'aquets comptes anuals consolidats, els tràmits es troben finalitzats.

A continuació es detallen les dades més rellevants, utilitzades en el procés de consolidació, relatives a les entitats dependents i associades a 31 de desembre de 2023 i 2022:

Exercici 2023

Societat	Domicili	Activitat	Milers d'euros						
			Dades de l'entitat participada						
			Percentatge de participació directe	Percentatge de participació indirecte	Valor net en llibres (*)	Actius 31/12/2023	Passius 31/12/2023	Patrimoni 31/12/2023	Resultat 31/12/2023
Consolidades per integració global:									
Mora Gestió d'Actius, SAU	Andorra	Gestió fons d'inversió	100,00%	-	2.400	9.452	639	8.813	1.232
Mora Assegurances, SAU	Andorra	Assegurances	100,00%	-	7.305	339.198	323.611	15.587	2.566
Boreal Capital Management, AG	Suïssa	Gestió de patrimonis	100,00%	-	4.432	3.639	1.655	1.984	3
Boreal Capital Holdings USA, LLC	Estats Units	Patrimonial	100,00%	-	11.125	20.365	748	19.617	(333)
Boreal Capital Management, LLC	Estats Units	Gestió de patrimonis	-	99,99%	-	8.106	5.639	2.467	175
Boreal Capital Securities, LLC	Estats Units	Mediació en valors	-	100,00%	-	7.165	663	6.502	1.712
Casa Vicens-Gaudi S.A.	Espanya	Immobiliària	100,00%	-	20.472	29.032	682	28.350	762
Mora Wealth Management Espanya S.V.	Espanya	Agència de Valors	100,00%	-	24.500	26.281	3.560	22.721	(419)
Altres participacions	Andorra	Societat d'inversió	51,00%	-	2.770	3.368	3	3.365	-
Consolidades per posada en equivalència:									
Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA	Andorra	Mitjans de pagament	33,33%	-	61	3.439	2.553	886	262
Societat Financera Pyrénées, SA	Andorra	Financera	25,00%	-	4.500	40.182	34.569	5.613	563

(*) Saldo corresponent a l'estat de situació individual de Mora Banc Grup, SA

Exercici 2022 (**)

			Milers d'euros						
			Dades de l'entitat participada						
Societat	Domicili	Activitat	Percentatge de participació directa	Percentatge de participació indirecte	Valor net	Actius	Passius	Patrimoni	Resultat
					en Llibres (*)				
Consolidades per integració global:									
Mora Gestió d'Actius, SAU	Andorra	Gestió fons d'inversió	100,00%	-	2.400	11.378	2.597	8.781	1.671
Mora Assegurances, SAU	Andorra	Assegurances	100,00%	-	7.305	344.973	329.296	15.677	2.254
Boreal Capital Managment, AG	Suïssa	Gestió de patrimonis	100,00%	-	3.163	2.382	1.525	857	(170)
Boreal Capital Holdings USA, LLC	Estats Units	Patrimonial	100,00%	-	11.504	21.171	578	20.593	(15)
Boreal Capital Management, LLC	Estats Units	Gestió de patrimonis	-	99,99%	-	9.538	7.165	2.373	249
Boreal Capital Securities, LLC	Estats Units	Mediació en valors	-	100,00%	-	6.026	1.035	4.991	821
Casa Vicens-Gaudí S.A.U.	Espanya	Immobiliaria	100,00%	-	20.472	28.830	1.243	27.587	129
Mora Wealth Management Espanya A.V.	Espanya	Agencia de Valors	100,00%	-	4.500	4.264	1.066	3.198	(203)
Altres participacions	Andorra	Societat d'inversió	51,00%	-	2.836	3.368	3	3.365	-
Consolidades per posada en equivalència:									
Serveis i Mitians de Pagament XXI, SA	Andorra	Mitians de pagament	33,33%	-	61	3.843	3.179	664	222
Societat Financera Pyrénées, SA	Andorra	Financera	25,00%	-	4.500	38.469	31.857	6.612	2.002

(*) Saldo corresponent a l'estat de situació individual de Mora Banc Grup, SA

(**) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Mora Gestió d'Actius, SAU és una societat andorrana constituïda el 27 de novembre de 1997 que té per objecte les activitats previstes per la Llei com a pròpies de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva. Addicionalment, pot realitzar activitats de gestió discrecional i individualitzada de carteres, assessorament en matèria d'inversió i administració i custòdia de les participacions dels organismes d'inversió. La Societat gestiona, a 31 de desembre de 2023 i 2022, organismes d'inversió col·lectiva i SICAV's, amb un patrimoni total de 1.373.431 i 1.225.515 milers d'euros, respectivament.

Mora Assegurances, SAU és una societat andorrana constituïda el 27 de gener de 1992, que té per objecte social la realització de tot tipus d'activitats d'assegurança, reassegurança i cobertura de riscos en les branques de vida, accidents, danys, malaltia i responsabilitat civil, a excepció de les prestacions de serveis.

Boreal Capital Management, AG és una societat domiciliada a Suïssa creada el 25 de setembre de 2008, que té per objecte social la gestió de patrimonis i l'assessorament financer.

Boreal Capital Holdings USA, LLC és una societat domiciliada als Estats Units que actua com a capçalera de la resta de societats nord-americanes: Boreal Capital Management, LLC, que es va adquirir el 9 de juliol de 2009 i té per objecte social la gestió de patrimonis i l'assessorament financer; i Boreal Capital Securities, LLC, que es va constituir l'any 2011 com una societat de responsabilitat limitada i va rebre la llicència de broker dealer al maig de 2012.

Casa Vicens-Gaudi S.A.U. és una societat anònima de dret espanyol, domiciliada a Barcelona, constituïda el 25 de setembre de 2013 que té per objecte social l'adquisició i la promoció d'actius immobiliaris i l'explotació dels mateixos amb finalitat cultural.

Mora Wealth Management Espanya S.V., S.A. Sociedad unipersonal, domiciliada a Barcelona, constituïda el 4 de desembre de 2019, que va iniciar la seva activitat al 2020 i amb objecte social de prestació d'activitats d'intermediació en operacions amb valors i altres actius.

Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA és una societat domiciliada a Andorra constituïda el 17 d'agost de 2012, que té per objecte social la prestació de serveis vinculats amb l'ús de targetes de crèdit i dèbit i altres mitjans de pagament, especialment mitjançant l'arrendament, cessió i manteniment d'equipaments tècnics.

Societat Financera Pyrénées, SA és una societat domiciliada a Andorra constituïda el 12 d'octubre de 1992, i que té per objecte social l'activitat empresarial de finançament de vendes a termini, incloent la celebració de contractes d'arrendament financer i rènting, gestió de compres a pagament ajornat, compra i gestió de cobraments de factures, i activitats anàlogues.

Restriccions significatives

El Grup no té restriccions significatives sobre la seva capacitat per accedir o usar els seus actius i liquidar els seus passius que no siguin els resultants dels marcs de supervisió dins dels quals operen les subsidiàries bancàries. Els marcs de supervisió requereixen que les subsidiàries bancàries mantinguin certs nivells de capital regulatori i actius líquids, limitin la seva exposició a altres parts del Grup i compleixin amb altres porcions.

5. Retribució a l'accionista

5.1 Proposta de distribució del resultat

A continuació es presenta, la proposta de distribució del benefici que el Consell d'Administració ha decidit fer a la Junta General d'Accionistes, corresponent a l'exercici 2023 així com la distribució aprovada per l'exercici 2022 de Mora Banc Grup, SA entitat matriu del Grup MoraBanc.

En milers d'euros	2023	2022
Resultat de l'exercici	49.534	38.679
Dividends	24.767	19.340
Reserves	24.767	19.340
Reserves indisponibles comunicat 228/12(Veure Nota 25)	1.178	1.178
Reserves voluntàries	23.589	18.162
Total proposta distribució	49.534	38.679

5.2 Benefici atribuït per acció

El benefici bàsic per acció es determina com el quocient entre el resultat net consolidat atribuït a l'entitat dominant en el període i el nombre mitjà ponderat de les accions en circulació durant aquest període, exclòs el nombre mitjà de les accions pròpies mantingudes al llarg del mateix. Per procedir al càlcul del benefici diluït per acció, tant l'import del resultat atribuïble als accionistes ordinaris com la mitjana ponderada de les accions en circulació, net de les accions pròpies, han estat ajustats per a tots els efectes de dilució inherents a les accions ordinàries potencials (opcions sobre accions, warrants i deute no necessàriament convertible). A 31 de desembre de 2023 i 2022, no hi ha compromisos amb empleats basats en accions.

A continuació es presenta el càlcul del benefici bàsic i diluït per acció, tenint en compte el resultat consolidat del Grup MoraBanc atribuïble a la societat dominant, corresponent als exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros	2023	2022
Numerador del benefici por acció (milers d'euros)	51.423	40.033
Resultat atribuït a l'entitat dominant (milers d'euros)	51.423	40.033
Denominador del benefici per acció (milers d'accions)	732	732
Nombre mig ponderat d'accions en circulació (veure Nota 25,1)	732	732
Benefici bàsic per acció en activitats continuades (euros per acció)	70,204	54,654
Benefici diluït per acció en activitats continuades (euros per acció)	70,204	54,654

6. Riscos

6.1 Introducció i visió general

La gestió adequada del risc resulta essencial per al negoci de les entitats de crèdit i els seus grups econòmics, els quals desenvolupen la seva activitat en un entorn cada vegada més complex i amb més factors de risc. En aquesta línia, s'ha inclòs en aquest informe la gestió del risc climàtic i mediambiental que està duent a terme l'Entitat donant resposta a les creixents expectatives reguladores per a que les entitat financeres continuïn amb el procés d'integració dels factors ESG en els processos clau de la gestió de riscos.

En l'exercici 2023 s'han rebaixat les tensions inflacionàries en l'economia mundial, com a resultat de les polítiques monetàries restrictives iniciades pel diferents Bancs Centrals durant l'exercici 2022. Tanmateix, tot i que l'economia mundial ha mostrat cert grau de dinamisme durant el 2023, la incertesa continua sent alta degut a les tensions geopolítiques que han anat en augment en els darrers mesos a l'elaboració d'aquest informe. Dites tensions poden repercutir en una augment del preu del petroli amb creixements econòmics a la baixa, i inflació al alça un cop els principals Bancs Centrals havien mostrats signes de tancar els cicles de pujada de tipus de interès. En aquest entorn d'incertesa, el Grup continua gestionant de manera eficient els diferents aspectes relacionals amb la situació econòmica, que no ha tingut un impacte negatiu en els estats financers del Grup. Com es pot constatar en els següents apartats on s'explica les gestió de les diferents tipologies de risc, es fa seguiment constant de la liquiditat en els mercats de capital i de la volatilitat dels mercats financers.

Respecte a possibles repunts de la pressió inflacionista i del tipus interès de referència, es continua realitzant un seguiment continu de les quotes d'esforç per a les famílies sense que s'hagi detectat un impacte material en la qualitat dels actius.

A més a més també es fa èmfasis en la monitorització d'aquells sectors més sensibles als cicles econòmics per assegurar en tot moment la suficiència de les garanties i la capacitat de repagament.

6.1.1 Cultura corporativa de riscos

La gestió del risc constitueix un aspecte fonamental de l'estratègia del Grup MoraBanc. Per això s'ha desenvolupat una cultura corporativa de manera integrada que involucra a tot el Grup, i inculca la gestió de riscos en tots els àmbits de l'Entitat i la fa assumir com a responsabilitat pròpia per part de la totalitat de participants en les activitats del Grup.

El Consell d'Administració té la responsabilitat global de l'aprovació i supervisió de la implementació dels objectius estratègics, el marc de control de riscos i la cultura corporativa. Sota la direcció i supervisió del Consell d'Administració del Grup, l'Alta Direcció gestiona l'activitat del Grup de manera consistent amb l'estratègia de negoci, els límits de tolerància al risc, la remuneració i la resta de polítiques aprovades. A continuació es presenten els pilars més significatius d'aquesta funció:

- Els elements fonamentals que regeixen el sistema de gestió de riscos del Grup i que estableixen els criteris dirigits a mantenir el perfil de risc dins dels nivells de tolerància al risc estan fonamentats en l'estructura de l'entorn de control d'acord al model de tres línies de defensa.
- Existència de polítiques de gestió fixades pel Consell d'Administració per a cada un dels riscos rellevants que defineixen el funcionament general de les activitats, que tenen com a objecte controlar i gestionar els riscos a nivell corporatiu.
- Procediments, metodologies i eines, que permeten articular les polítiques i mesurar els riscos.
- Existència de nivells de tolerància fixats pel Consell d'Administració per als principals riscos, definits en el document Risk Appetite Framework (en endavant el RAF). Per cada un dels riscos s'estableixen uns rangs de tolerància, límit i alerta incloent protocols en cas de que s'excedeixin. En base a aquests nivells, el Consell d'Administració de l'Entitat determina la tipologia i els llindars dels rangs de risc que està disposat a acceptar, en la consecució dels objectius estratègics i de rendibilitat del Grup.

6.1.2 Estructura de govern i organització

El Grup MoraBanc organitza la gestió dels riscos mitjançant una estructura de Comitès i Comissions per assegurar el control de la totalitat dels riscos considerats rellevants. Cadascun d'aquests òrgans compta amb polítiques que concreten l'abast de les seves funcions, la composició i els requisits d'organització i funcionament.

Així mateix, d'acord amb les millors pràctiques i seguint les recomanacions dutes a terme pel Banc Central Europeu (en endavant el BCE), l'*European Banking Authority* (en endavant l'EBA) i les directrius regulatòries de Basilea, el model de govern intern del Grup està basat en l'enfocament de tres línies de defensa, estant constituïda la primera per l'Àrea de Negoci, la segona per l'Àrea de Riscos i l'Àrea de Compliment Normatiu i l'última per l'Àrea d'Auditoria Interna.

L'estructura organitzativa de riscos està clarament definida, la qual cosa facilita el govern i el desenvolupament en les seves funcions en el Grup.

6.1.3 Govern corporatiu

Els òrgans de govern són la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració. Dins de les seves competències, el Consell determina i monitoritza el model de negoci i l'estratègia, estableix el Mapa de Riscos Corporatiu, defineix els nivells de tolerància del Risc a través del RAF i és responsable de les polítiques de govern internes, la gestió i el control de riscos, supervisant l'organització per a la seva posada en pràctica i la seva vigilància.

Consell d'Administració

El Consell d'Administració té les més àmplies facultats de govern, domini, administració i representació per a regir la Societat i obrar en nom d'ella, sense altres límits que els establerts en la llei i en els Estatuts Socials, i de les facultats privatives de la Junta General.

El Consell d'Administració de la Societat ha de participar activament en la gestió de tots els riscos substancials, ha de vetllar perquè s'assignin els recursos adequats i ha de participar en la valoració dels actius, en l'ús de qualificacions creditícies externes i en els models interns relatius a aquests riscos.

El Consell d'Administració té, almenys, les següents funcions clau d'establiment i de supervisió de:

- a) L'estratègia global de negoci del Grup dintre del seu marc legal i regulador, tenint en compte els interessos financers a llarg termini de la Societat i la seva solvència; els pressupostos anuals; l'establiment d'objectius en matèria de resultats; el control del pla previst i dels resultats obtinguts per l'entitat, i la supervisió del desemborsament del capital, les adquisicions i les desinversions de més quantia.
- b) L'estratègia general de riscos i la política de riscos de la Societat i del Grup que encapçala, si escau, incloent-hi la seva tolerància i el seu apetit al risc i el marc de gestió de riscos.
- c) Les quantitats, els tipus i la distribució tant del capital com dels fons propis necessaris per cobrir els riscos de la Societat i del Grup.
- d) El funcionament efectiu de les Comissions existents i l'actuació dels òrgans delegats.
- e) L'estructura corporativa i organitzativa coherent i transparent, amb línies de responsabilitat i canals de comunicació clars i efectius; així com els principis rectors dels sistemes de comunicació, inclòs l'aspecte de la seguretat de la informació, els acords interns de comunicació i un procediment de denúncia i comunicació de possibles infraccions en el si de l'organització.
- f) L'estructura operativa, que ha de ser robusta i eficaç, inclosos els recursos humans i materials necessaris per al funcionament correcte de l'entitat en àrees com són l'administració, la comptabilitat, els sistemes informàtics i la subcontractació.
- g) La política de nomenaments i els plans de successió de persones amb funcions clau dins de l'entitat. En aquest sentit, ha d'establir criteris d'idoneïtat per seleccionar els membres del Consell d'Administració i de la Direcció General i ha de vigilar de manera activa i crítica l'execució de les estratègies del Consell d'Administració per part de la Direcció General, inclosos el seu seguiment i la seva consecució en relació amb els criteris de referència establerts pel Consell d'Administració.

- h) El marc de retribució a llarg termini dels principals directius i membres del Consell d'Administració, que ha d'estar alineat amb els interessos de la Societat i dels accionistes i amb l'estratègia de risc de la Societat. En aquest sentit, el Consell d'Administració ha de vigilar de manera activa el disseny i les operacions del sistema de retribucions de l'entitat i del Grup, comprovar que es compta amb els incentius adequats assumint de manera prudent els riscos i que es revisen i es modifiquen periòdicament tan aviat com se n'identifiquen deficiències.
- i) Els principis del govern i els valors corporatius de l'entitat, a través d'un codi ètic i de conducta, un codi deontològic o un document similar, inclosa la gestió dels conflictes d'interès.
- j) El marc de control intern, que ha de ser adequat, proporcionat i efectiu i que ha d'incloure l'establiment de funcions de risc, de compliment i d'auditoria interna competents, robustes i independents que assegurin un entorn adequat per elaborar la informació comptable i financera.
- k) Els principis aplicables a la gestió, al pla de continuïtat del negoci i a la gestió de crisis.
- l) Formular els estats financers, per sotmetre'ls a la Junta General.

També són funcions del Consell, (i) definir, supervisar i responsabilitzar-se de la implementació dels acords de govern que garanteixin una gestió sana i prudent de la Societat, inclosa la segregació de funcions a l'organització i la prevenció de conflictes d'interès; (ii) controlar i avaluar periòdicament l'eficàcia del sistema de govern de la Societat, i (iii) prendre les mesures adequades per solucionar qualsevol deficiència.

Així mateix, el Consell ha d'aprovar el codi ètic i de conducta, les polítiques de control intern i les polítiques de compliment normatiu, així com supervisar-ne periòdicament el compliment i adoptar aquelles mesures adequades per esmenar qualsevol deficiència.

D'acord amb la vigent Llei de societats i els estatuts socials de Mora Banc Grup, SA, el Consell d'Administració pot delegar les seves facultats en una comissió executiva o en un conseller delegat. Així mateix, el Consell d'Administració pot crear també les comissions que consideri adequades per desenvolupar millor les seves facultats i per reforçar la transparència de la gestió.

De manera particular, i amb la finalitat de garantir el compliment de les funcions pròpies del Consell d'Administració, d'acord amb la dita Llei i els Estatuts de la Societat es poden crear les comissions delegades del Consell d'Administració que resultin necessàries per al bon govern i la millor administració, gestió i control de la Societat. El Consell d'Administració aprovarà les normes de funcionament en virtut dels quals es regularà el funcionament de tals òrgans col·legials.

Comissió de Riscos

La Comissió de Riscos està formada per membres del Consell d'Administració amb la capacitat, l'experiència i els coneixements adequats per entendre i controlar plenament l'estratègia de risc i la propensió al risc de la Societat, en el nombre que determini el Consell d'Administració i amb un mínim de tres (3) i un màxim de sis (6) membres. Almenys un terç d'aquests membres han de ser consellers externs o independents.

La Comissió de Riscos ha de designar-ne el president entre els seus membres, que ha de ser un conseller independent o extern, i pot designar-se un secretari. A falta d'aquesta última designació, actua com a secretari el del Consell o, si no és possible, un dels vicesecretaris del Consell, en cas d'haver-n'hi.

Aquesta comissió s'ha de reunir com a mínim deu (10) vegades a l'any i amb la freqüència que sigui necessària per al compliment de les seves funcions. La Comissió de Riscos la convoca el president de la Comissió en qüestió, ja sigui per iniciativa pròpia ja sigui per requeriment del president del Consell d'Administració o de dos (2) membres de la mateixa Comissió. També es pot convocar a requeriment del conseller delegat/director general o del director de l'Àrea de Riscos. La convocatòria s'ha de tramitar per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la recepció.

- **Funcions**

Sens perjudici de les altres funcions que li atribueixin la Llei, els Estatuts Socials de la Societat o altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió de Riscos ha d'exercir les funcions bàsiques següents:

- (i) Assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, de la Societat i la seva estratègia en aquest àmbit; informar-la sobre el marc d'apetit al risc; assistir en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia, vetllar perquè les actuacions del Grup siguin consistents amb el nivell de tolerància al risc decidit prèviament i efectuar el seguiment del grau d'adequació dels riscos assumits al perfil establert.
- (ii) Proposar al Consell la política de riscos del Grup, que ha d'identificar en particular:
  - Els diferents tipus de risc (de crèdit, mercat, liquiditat, incompliment, operacional, reputacional i estructural, entre d'altres) als quals s'enfronta la Societat, incloent-hi entre els financers o econòmics els passius contingents i altres fora del balanç.
  - Els sistemes d'informació i control intern que s'han d'utilitzar per controlar i gestionar els riscos esmentats.
  - La fixació del nivell de risc que la Societat consideri acceptable.
  - Les mesures previstes per mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que arribin a materialitzar-se.
  - La revisió regular de la cartera pròpia del Banc.
- (iii) Determinar, juntament amb el Consell d'Administració, la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que hagi de rebre el Consell d'Administració i fixar la que la Comissió ha de rebre.
- (iv) Revisar regularment exposicions i concentracions amb els principals clients, sectors econòmics d'activitat, àrees geogràfiques i tipus de risc.

- (v) Examinar els processos d'informació i control de riscos del Grup i els sistemes d'informació i indicadors, que han de permetre:
  - La idoneïtat de l'estructura i funcionalitat de la gestió del risc a tot el Grup.
  - Conèixer l'exposició al risc al Grup per valorar si s'adequa al perfil decidit per la Societat.
  - Disposar d'informació suficient per conèixer de manera precisa l'exposició al risc per a la presa de decisions.
  - El funcionament adequat de les polítiques i procediments que mitiguin els riscos operacionals.
- (vi) Integar dins l'abast de la seva funció la supervisió indirecta del risc d'incompliment normatiu, pel qual la Comissió d'Auditoria i Compliment vetlla directament.
- (vii) Informar sobre els nous productes i serveis o sobre els canvis significatius en els existents, amb l'objectiu de determinar:
  - Els riscos als quals s'enfronta la Societat amb l'emissió d'aquests productes i la seva comercialització als mercats, així com els canvis significatius en els ja existents.
  - Els sistemes d'informació i control intern per gestionar i controlar aquests riscos.
  - Les mesures correctores per limitar l'impacte dels riscos identificats, en cas que arribin a materialitzar-se.
  - Els mitjans i els canals adequats per a la seva comercialització amb l'objectiu de minimitzar els riscos reputacionals i de comercialització defectuosa.
- (viii) Vetllar per la suficiència, l'adequació i l'eficàcia del funcionament de l'àrea responsable de la gestió de riscos del Grup.
- (ix) Autoritzar i sancionar les operacions de crèdit i les facilitats creditícies següents:
  - Facilitats creditícies amb garantia personal superiors a 8.000 milers d'euros.
  - Facilitats creditícies amb garantia personal i un venciment superior a 10 anys.
  - Facilitats creditícies amb una garantia real (hipotecària o dinerària o de valors), que computen el 50 % en el límit esmentat i sense considerar-se el termini.
  - Operacions de risc fora d'Andorra per un import d'1.000 milers d'euros, independentment del seu venciment i les garanties superposades.
- (x) Autoritzar i sancionar, per tal que es decideixin o ratifiquin en el Consell d'Administració:
  - Facilitats creditícies amb garantia personal superiors a 20.000 milers d'euros.
  - Facilitats creditícies de qualsevol import a membres del Consell.

Aquelles facilitats creditícies a favor d'accionistes del Banc que exerceixen una influència significativa i de les persones que hi estiguin vinculades, i que no estiguin delegades al Comitè de Crèdits o al Departament d'Admissió de Risc, per raó del seu import i perfil de risc.

- Facilitats creditícies de qualsevol import a favor dels membres del Comitè Executiu del Banc, de la Direcció General o de l'Alta Direcció del Banc.
- Operacions a mitjans de comunicació.
- Operacions a partits polítics.
- Propostes d'informes al Consell sobre qualsevol àmbit de risc.
- (xi) Col·laborar amb la Comissió de Nomenaments i Retribucions per establir polítiques i pràctiques de remuneració racionals. A aquest efecte, la Comissió de Riscos ha d'examinar, sens perjudici de les funcions de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, si la política d'incentius prevista en els sistemes de remuneració té en consideració el risc, el capital, la liquiditat i la probabilitat i l'oportunitat dels beneficis.
- (xii) Revisar la política de preus dels actius i passius oferts als clients per tal que estigui alineada amb el model de negoci i l'estratègia de risc de l'entitat.
- (xiii) Qualsevol altra funció que se li atribueixi en virtut de la Llei, els Estatuts Socials, aquest acord i la resta de la normativa aplicable a la Societat.

Per a l'exercici adequat de les seves funcions, la Societat ha de garantir que la Comissió de Riscos pot accedir sense dificultats a la informació sobre la situació de risc de la Societat i, si cal, a l'assessorament extern especialitzat, incloent-hi els auditors externs i els organismes reguladors.

La Comissió de Riscos pot sol·licitar l'assistència a les sessions de les persones que, dins l'organització, tinguin cometes relacionades amb les seves funcions i comptar amb els assessoraments que siguin necessaris per tenir un criteri sobre les qüestions de la seva competència, fet que s'ha de tramitar a través de la Secretaria del Consell.

Aquesta comissió ha d'informar el Consell d'Administració del funcionament destacant les incidències principals, si n'hi hagués, en relació amb les funcions que li són pròpies. Així mateix, ha d'informar el Consell d'Administració sobre les qüestions de principal rellevància. Aquesta informació ha de servir al Consell, si escau, per avaluar la Comissió i els seus membres. A més, quan la Comissió ho consideri oportú, ha de proposar al Consell propostes de millora.

Comissió d'Auditoria i Compliment

La Comissió d'Auditoria i Compliment està formada, exclusivament, per consellers no executius, en el nombre que determini el Consell d'Administració i entre un mínim de tres (3) i un màxim de sis (6). La majoria dels membres de la Comissió d'Auditoria i Compliment són independents i la majoria es designen tenint en compte els seus coneixements i la seva experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o en totes dues, control intern i compliment normatiu.

La Comissió té la missió d'assistir al Consell d'Administració en la supervisió, tant dels estat financers com de l'exercici de la funció de control del Grup MoraBanc.

La Comissió d'Auditoria i Compliment s'ha de reunir, com a mínim, sis vegades a l'any i amb la freqüència que sigui necessària per al compliment de les seves funcions i per tal de revisar la informació financera preceptiva que hagi de remetre's a les autoritats financeres; així com per revisar la informació que el Consell d'Administració ha d'aprovar i incloure dins de la seva documentació pública anual.

a) Implementació de les recomanacions emeses

La Comissió no supervisa únicament el grau d'implementació de les recomanacions d'Auditoria Interna, sinó també les de les auditories externes, inspeccions del Regulador així com consultories específiques. Queden cobertes, d'aquesta manera, totes les recomanacions relacionades amb els diferents àmbits de supervisió.

b) Funcions

Sense perjudici de qualsevol altra comesa que li pugui assignar a cada moment el Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Compliment ha d'exercir les funcions bàsiques no executives següents:

- (i) Informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que es plantegin en matèries que siguin competència de la Comissió.
- (ii) Elevar al Consell d'Administració, per sotmetre-les a la Junta General d'Accionistes, les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern d'acord amb la normativa aplicable a l'Entitat; així com les condicions de la seva contractació, l'abast del seu mandat professional i sol·licitar-li regularment informació sobre el pla d'auditoria i la seva execució, a més de preservar la seva independència en l'exercici de les seves funcions.
- (iii) Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors externs, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i intervenir en cas de discrepàncies entre els auditors i el Consell en relació amb els principis i criteris aplicables en la preparació dels estats financers; així com examinar les circumstàncies que, si escau, haurien motivat la renúncia de l'auditor.
- (iv) Supervisar els serveis d'Auditoria Interna i de Compliment Normatiu comprovant-ne l'adequació, la suficiència i la integritat, així com verificar que l'Alta Direcció té en compte les conclusions i les recomanacions dels seus informes.

- (v) En aquest sentit, les àrees d'Auditoria Interna i de Compliment Normatiu reportaran periòdicament a la Comissió d'Auditoria i Compliment. En particular, la Comissió d'Auditoria i Compliment ha de validar el Pla anual d'auditoria interna i el de compliment normatiu, el grau d'implementació d'aquests plans i el grau d'implementació de les recomanacions que es puguin emetre.

L'Àrea d'Auditoria Interna depèn funcionalment del president de la Comissió d'Auditoria i Compliment, sens perjudici que hagi d'informar-ne el primer executiu perquè compleixi de manera adequada amb les seves funcions. D'acord amb això, la Comissió acordarà la selecció, designació i substitució del seu responsable, amb l'informe previ de la Comissió de Nomenaments i Retribucions.

En relació amb el responsable de l'Àrea de Compliment Normatiu, el Primer Executiu proposarà a la Comissió el seu nomenament i cessament perquè aquesta la valori i si s'escau l'acordi, subjecte el posterior informe favorable de la Comissió de Nomenaments i Retribucions. Serà aquesta darrera comissió la responsable d'elevat i informar el Consell del nomenament i cessament acordat.

- (vi) Supervisar el treball realitzat pels auditors sobre el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva i dels informes reguladors que s'hagin d'emetre, i l'eficàcia dels sistemes de control intern de la Societat, incloent-hi els fiscals; així com discutir amb l'auditor de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que es puguin detectar en el desenvolupament de l'auditoria. Tot això, però, respectant la independència de l'auditor.

- (vii) Establir les relacions oportunes amb l'auditor de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la seva independència, per tal que la Comissió d'Auditoria i Compliment les pugui examinar, sobre qualsevol altra relacionada amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes i sobre altres comunicacions que preveuen la legislació d'auditoria de comptes i les normes d'auditoria.

En tot cas, la Comissió d'Auditoria i Compliment ha de rebre anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència en relació amb la Entitat o entitats que hi estiguin vinculades directament o indirectament; així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol classe que prestin i els corresponents honoraris que ha percebut l'auditor extern en qüestió per part de l'entitat o de les persones o entitats que hi estiguin vinculades, d'acord amb el que estableix la legislació sobre auditoria de comptes.

Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Compliment ha d'emetre anualment, i amb caràcter previ a l'emissió de l'informe d'auditoria de comptes, un informe en el qual expressi la seva opinió sobre la independència de l'auditor de comptes. Aquest informe ha de contenir, en tot cas, la valoració de la prestació dels serveis addicionals a què fa referència el paràgraf anterior, considerats individualment i en el seu conjunt i diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora d'auditoria.

- (viii) Supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els comptes anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria estiguin redactats de manera clara i precisa.

- (ix) Revisar els comptes de la Societat i informar, amb caràcter previ, al Consell d'Administració sobre la informació financera que la Societat hagi de fer pública periòdicament als mercats i en general, vetllar pel compliment dels requisits legals en aquesta matèria i per l'aplicació correcta dels principis de comptabilitat acceptats generalment. Així mateix, ha d'informar de les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la Direcció per garantir la integritat dels sistemes d'informació comptable i financera, incloent-hi el control financer i operatiu i el compliment de la legislació aplicable en aquest sentit.

- (x) Supervisar i avaluar el procés d'elaboració i presentació de la informació no financera i d'eficàcia dels sistemes de control intern.
- (xi) Supervisar el compliment de la normativa respecte de les operacions vinculades.
- (xii) Supervisar el compliment dels reglaments interns de conducta i ètics, supervisar i vetllar pel compliment i respecte de la Llei i, en general, de les regles de govern corporatiu. En particular, la Comissió d'Auditoria i Compliment ha d'exercir les funcions següents: (a) vigilar el compliment de la normativa aplicable, d'àmbit nacional i internacional, en assumptes relacionats amb el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, les conductes en els mercats de valors, la protecció de les dades i vetllar perquè els requeriments d'informació i actuació que facin els organismes i reguladors oficials competents sobre aquestes matèries s'atenguin en el temps i la forma adequats; (b) assegurar-se que els codis ètics i de conducta interns, aplicables al personal del Grup, compleixen les exigències normatives i reguladores i que són adequats per a les entitats de tot el Grup respectives i (c) vetllar, especialment, pel compliment de les previsions contingudes en aquest reglament.
- (xiii) Considerar els suggeriments que li facin arribar el president del Consell d'Administració, els membres del Consell, els directius i els accionistes de la Societat, i establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats de la Societat o del grup al qual pertany —de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima— comunicar les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que s'adverteixin al si de la Societat.
- (xiv) Rebre informació i, si escau, emetre un informe sobre les mesures disciplinàries que es pretengui imposar als membres de l'Alta Direcció de la Societat.
- (xv) Complir amb les altres funcions que se li atribueixin en virtut de la Llei, els Estatuts, d'aquest reglament o d'altres normatives aplicables a la Societat.

El que estableixen les lletres (ii) a (vi) de l'apartat anterior s'entén sens perjudici de la normativa reguladora de l'auditoria de comptes.

La comissió d'auditoria i compliment s'ha de reunir, com a mínim, 6 vegades a l'any i amb la freqüència que sigui necessària pel compliment de les seves funcions.

Comissió de Nomenaments i Retribucions

a) Composició

La Comissió de Nomenaments i Retribucions està formada per consellers que no exerceixin funcions executives, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de cinc (5) membres i sempre amb predominança de consellers independents o externs. Així mateix, ha de tenir una composició que li permeti formar un judici competent i independent sobre les polítiques i pràctiques de retribucions i sobre els incentius creats per gestionar el risc, el capital i la liquiditat.

La Comissió ha d'escollir el seu president entre els consellers externs i independents que en formin part i també es pot designar un secretari. En cas que la Comissió no designi de manera específica un secretari, actua com a tal el secretari del Consell o, si no és possible, qualsevol dels vicesecretaris del Consell, en cas d'haver-n'hi.

b) Reunions

Aquesta comissió s'ha de reunir com a mínim dos (2) vegades l'any i amb la freqüència que sigui necessària per al compliment de les seves funcions.

S'ha de reunir, sens perjudici del que s'ha establert anteriorment i sempre que sigui convenient per al bon desenvolupament de les seves funcions; reunions que ha de convocar el president de la Comissió, —ja sigui per iniciativa pròpia ja sigui per requeriment de dos (2) membres de la mateixa Comissió— i ho ha de fer sempre que el Consell o el seu president sol·liciti l'emissió d'un informe o l'adopció d'una proposta.

c) Funcions

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió de Nomenaments i Retribucions té les responsabilitats bàsiques següents:

A) Respecte als nomenaments:

- (i) Avaluar i proposar al Consell d'Administració l'avaluació de les competències, els coneixements i l'experiència necessaris dels membres del Consell d'Administració i del personal de l'Alta Direcció.
- (ii) Elevar al Consell d'Administració les propostes de nomenament de consellers independents i externs perquè els designi per cooptació la Junta General d'Accionistes o per sotmetre la decisió a la Junta, així com les propostes perquè la Junta General d'Accionistes reelegeixi o separi aquests consellers.
- (iii) Informar les propostes de nomenament i, si escau, cessament del secretari i dels vicesecretaris per sotmetre-les a l'aprovació del Consell d'Administració.
- (iv) Avaluar el perfil de les persones més idònies per formar part de les diferents comissions d'acord amb els seus coneixements, aptituds i experiència i elevar al Consell les propostes corresponents.
- (v) Informar el Consell d'Administració de les propostes del primer executiu de la Societat de nomenament o separació dels Alts Directius, amb la facultat d'efectuar aquestes propostes directament quan es tracti d'alts directius que, per les seves funcions de control o de suport al Consell o les seves comissions, la Comissió consideri que ha de prendre aquesta iniciativa. Així mateix, si ho estima convenient, proposar condicions bàsiques en els contractes dels alts directius, alienes als aspectes retributius, i informar-les quan s'hagin establert.
- (vi) Examinar i organitzar, en col·laboració amb el president del Consell d'Administració, la seva successió i la del primer executiu de la Societat i, si escau, formular propostes al Consell d'Administració perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i planificada.
- (vii) Avaluar periòdicament, i almenys un cop l'any, l'estructura, la mida, la composició i l'actuació del Consell d'Administració i de les seves comissions, el seu president, el conseller delegat i secretari, i fer-li recomanacions sobre possibles canvis.
- (viii) Avaluar, amb la periodicitat exigida per la normativa, la idoneïtat dels diversos membres del Consell d'Administració i del seu conjunt, i informar el Consell d'Administració en conseqüència.
- (ix) Considerar els suggeriments que li facin arribar el president, els membres del Consell, els directius o els accionistes de la Societat.
- (x) Supervisar i controlar el bon funcionament del sistema de govern corporatiu de la Societat, fent, si escau, les propostes que consideri per millorar-lo.
- (xi) Controlar la independència dels consellers externs i independents.
- (xii) Avaluar l'equilibri de coneixements, capacitat, diversitat i experiència del Consell d'Administració i elaborar una descripció de les funcions i aptituds necessàries per a un nomenament concret, i valorar la dedicació de temps prevista per al càrrec.
- (xiii) Fixar un objectiu de representació per al sexe menys representat al Consell d'Administració, que ha d'elaborar orientacions sobre com es pot assolir aquest objectiu.

B) Respecte de les retribucions:

- (i) Preparar les decisions relatives a les retribucions i, en particular, informar i proposar al Consell d'Administració la política de retribucions, el sistema i la quantia de les retribucions anuals dels consellers i alts directius, així com la retribució individual dels consellers executius i del primer executiu de la Societat i les altres condicions dels seus contractes. La preparació d'aquestes decisions s'ha de fer tenint en compte els interessos a llarg termini dels accionistes, els inversors i altres parts interessades en la Societat, així com l'interès públic.
- (ii) Supervisar directament la retribució de l'Alta Direcció i dels responsables en les funcions de gestió del risc i de compliment normatiu.
- (iii) Vetllar per l'observança de la política de retribucions de consellers i alts directius i informar sobre les condicions bàsiques establertes en els seus contractes i el seu compliment.
- (iv) Analitzar, formular i revisar periòdicament els programes de retribució, ponderar-ne l'adequació i els rendiments i vetllar per la seva observança.
- (v) Considerar els suggeriments que li facin arribar el president, els membres del Consell, els directius o els accionistes de la Societat.

La Comissió ha d'informar el Consell d'Administració sobre el seu funcionament destacant les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies. Així mateix, ha d'informar el Consell sobre les qüestions de principal rellevància. Si escau, aquesta informació ha de servir com a base, entre d'altres, per a l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió en qüestió ho consideri oportú, ha d'incloure en aquest informe les propostes de millora.

Comissió Delegada

a) Composició

La Comissió Delegada està formada per membres del Consell d'Administració, en el nombre que determini el Consell d'Administració i amb un mínim de cinc (5) i un màxim de set (7) membres. D'aquesta Comissió en formen part el president del Consell d'Administració. Atenent limitacions regulatòries vigents, el conseller delegat o conseller director general hi assistirà amb veu i sense vot, salvat que en algun moment s'obtingui l'autorització expressa del supervisor perquè en pugui ser membre de ple dret.

El president de la Comissió Delegada es nomena entre els consellers que formen part d'aquesta comissió i, preferiblement, s'ha d'evitar que sigui el mateix president del Consell d'Administració.

b) Reunions

Aquesta comissió s'ha de reunir un mínim de quatre (4) vegades a l'any i amb la freqüència que sigui necessària per a l'acompliment de les seves funcions.

c) Funcions

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió Delegada té les responsabilitats bàsiques següents:

- (i) Efectuar qualsevol classe de recomanació i suggeriment al Consell d'Administració per millorar la rendibilitat del negoci de la Societat i del Grup.
- (ii) Fer seguiment i assegurar l'adequada gestió de les inversions en economia real o private equity.
- (iii) Reflexionar, analitzar, valorar, treballar i, en el seu cas, preparar propostes per al Consell d'Administració en qüestions d'índole patrimonial, entre les quals, a mode merament il·lustratiu i no limitatiu, les següents:
  - a. Operacions corporatives rellevants;
  - b. Dividends i distribució de resultats;
  - c. Mecanismes de liquiditat per als accionistes;
  - d. L'exercici del dret de preferent adquisició i altres qüestions relatives a les operacions de compra-venda d'accions de Mora Banc Grup, SA.
- (iv) Revisar i aprovar, si escau, les propostes d'inversió rellevants, fora de pressupost, delegades pel Consell d'Administració.

A aquest efecte, el Consell ha atorgat a la Comissió Delegada la facultat per decidir sobre els assumptes següents:

- a. Decisions d'inversió i desinversió en actius *non core* (*private equity*) amb un import superior al 2,5% dels fons propis del Grup MoraBanc;
- b. Adquisicions d'activitats financeres, bancàries o d'assegurances amb un import comprès entre el 5% i el 10% dels fons propis del Grup MoraBanc;
- c. Ampliacions i reestructuracions de capital en societats filials amb un import comprès entre el 5% i el 10% dels fons propis del Grup MoraBanc.

La Comissió Delegada pot utilitzar els recursos que consideri apropiats per al desenvolupament de les seves funcions, incloent-hi l'assessorament extern, i pot disposar dels fons adequats per fer-ho.

La Comissió informa i reporta al Consell d'Administració sobre el seu funcionament destacant les principals incidències sorgides, si n'hi hagués, en relació amb les funcions que li són pròpies. Aquesta informació servirà com a base entre altres, si escau, per a l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió en qüestió ho consideri oportú, inclourà en aquest informe propostes de millora.

Comissió d'Innovació, Tecnologia i Seguretat de la Informació

a) Composició:

La Comissió de Tecnologia, Innovació i Seguretat de la Informació (en endavant, CTISI) està formada per un mínim de tres (3) membres, que ha de designar entre els seus membres el Consell d'Administració, que també n'ha de nomenar el president. A aquests efectes, el Consell d'Administració considera els coneixements i l'experiència en matèria de tecnologia, sistemes d'informació i ciberseguretat.

En cas que el president no hi pugui estar present, les seves funcions les ha d'exercir el membre de la CTISI amb més antiguitat a la Comissió i, en cas de coincidència, pel de major edat.

La CTISI pot designar un secretari. Si no el designa, actua com a secretari el del Consell o, si no és possible, un dels vicesecretaris del Consell en cas d'haver-n'hi.

b) Reunions:

Aquesta comissió s'ha de reunir un mínim de quatre (4) vegades a l'any i amb la freqüència que sigui necessària per a l'acompliment de les seves funcions.

c) Funcions:

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la CTISI ha d'exercir les funcions següents:

La CTISI té com a objecte assistir el Consell a:

a) Mantenir el coneixement de les principals infraestructures i els desenvolupaments tecnològics, així com fer propostes al Consell i supervisar l'estratègia tecnològica i d'innovació del Grup i la seva alineació amb la seva estratègia general.

b) Conèixer i comprendre els principals riscos tecnològics i de seguretat de la informació i ciberseguretat del Grup, així com supervisar la gestió d'aquestes àrees a nivell del Grup per mitigar aquests riscos.

c) Vetllar perquè el Grup compti amb plans i polítiques suficients i amb mitjans necessaris i adequats per gestionar les matèries anteriors i fer propostes al Consell d'Administració. Tot això sense perjudici d'altres funcions que el Consell li pugui atribuir en cada moment, sempre relacionades amb les seves principals matèries de responsabilitat.

a) En l'àmbit de la infraestructura i els desenvolupaments tecnològics:

- Estudiar els plans i les actuacions relatius a la tecnologia i notificar-los i assistir el Consell en l'avaluació de la qualitat i adequació estratègica del servei tecnològic. A títol enunciatiu, i sense que tingui caràcter limitatiu: infraestructura, arquitectura, sistemes d'informació i desenvolupament i integració d'aplicacions; inversions en equips informàtics i transformació tecnològica; programes de millora de la qualitat del servei i procediments de mesurament, i projectes rellevants en matèria tecnològica.

b) En l'àmbit d'estratègia tecnològica i d'innovació:

- Estudiar els plans i les actuacions relatius a la innovació i notificar-los, i assistir el Consell en l'avaluació de les capacitats i condicions per a la innovació a nivell de grup i en la identificació de les principals amenaces. A títol enunciatiu, i sense que tingui caràcter limitatiu: adoptar nous models de negoci, tecnologies, sistemes i plataformes, associacions, relacions comercials i inversions, i projectes rellevants en matèria d'innovació.
- Ha d'informar-se, segons correspongui, sobre les tendències tecnològiques que puguin afectar els plans estratègics del Grup, incloent-hi el seguiment de les tendències generals del sector.

c) En l'àmbit de seguretat de la informació i ciberseguretat:

- Assistir el Consell en el coneixement i la comprensió de riscos, regulació i compliment i en la supervisió dels principals riscos i infraestructures tecnològiques i de seguretat del Grup, inclosos els riscos sobre seguretat de la informació i ciberseguretat.
- Estudiar els plans de contingència per a la continuïtat del negoci pel que fa a qüestions de tecnologia i infraestructures tecnològiques i notificar-los.
- Així mateix, la Comissió ha de tenir informació sobre els esdeveniments rellevants que s'hagin produït en matèria de seguretat de la informació i de ciberseguretat; entenent com a tals aquells que, aïlladament o en conjunt, puguin tenir un impacte o dany significatiu en el patrimoni, els resultats o la reputació del Grup. En tot cas, aquests esdeveniments s'han de comunicar, quan es coneguin, al president de la Comissió.

En general, informar el Consell d'Administració i, si escau, les comissions delegades que decideixi el Consell dels assumptes relacionats amb les tecnologies de la informació que siguin de la seva competència i rellevància.

Per al millor exercici de les seves funcions, s'han d'establir els sistemes de coordinació adequats amb el Consell, així com amb les seves comissions —especialment amb la Comissió d'Auditoria i Compliment i la Comissió de Riscos— en aquelles qüestions que són competència d'aquesta comissió i que afecten matèries de les seves respectives responsabilitats o que en tenen relació.

La CTISI pot sol·licitar l'assistència a les sessions de les persones que, dins l'organització, tinguin comeses relacionades amb les seves funcions. Així mateix, la CTISI pot comptar amb els assessoraments externs que siguin necessaris per tenir un criteri sobre les qüestions de la seva competència; fet que s'ha de tramitar a través de la Secretaria del Consell.

A través del seu president, la CTISI ha de donar compte al Consell de la seva activitat i del treball efectuat, a les reunions previstes a aquest efecte o a la immediatament posterior quan el president ho consideri necessari.

Aquesta comissió ha d'informar el Consell d'Administració sobre el seu funcionament destacant les incidències principals, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies.

Així mateix, ha d'informar el Consell d'Administració sobre les qüestions de principal rellevància. Aquesta informació ha de servir al Consell, si escau, per avaluar la Comissió i els seus membres. A més, quan la Comissió ho consideri oportú, ha de proposar al Consell les propostes de millora.

6.1.4 Gestió i control del risc

El Grup MoraBanc desenvolupa el Risk Appetite Framework (RAF) que es configura com un element fonamental en la gestió i control dels riscos. Aquesta eina de gestió descriu, per cada categoria de risc, tan en termes qualitius com quantitius, el nivell que el Grup vol assumir per aconseguir els seus objectius de negoci. En aquesta línia, el RAF permet al Consell d'Administració:

- Formalitzar la declaració de tolerància al risc del Grup.
- Formalitzar el mecanisme de supervisió i vigilància de riscos, de manera que s'asseguri el compliment del RAF.
- Reforçar la cultura de riscos del Grup.

El RAF es considera clau en la gestió de riscos, ja que estableix una visió completa dels nivells objectiu, alerta, límit i capacitat de risc del Grup, comparant-los amb el perfil de risc de la mateixa. Aquests llimars es calibren en base a la metodologia de *traffic light approach* establerta per l'EBA. Aquesta metodologia té en compte:

- **Capacitat de risc:** nivell màxim de risc que el Grup pot assumir, tenint en compte el nivell actual de recursos, sense afectar les seves necessitats de capital i liquiditat.
- **Objectius/Tolerància al risc:** nivell i tipus de risc que la Entitat està disposada a assumir en el transcurs de la seva activitat, dins de la seva capacitat, per complir els seus objectius estratègics i de negoci.
- **Nivell d'alerta anticipada** (*Early Warnings Indicators o EWI segons les seves inicials en anglès*): nivell de risc amb l'objectiu de detectar anticipadament si el perfil de risc s'està deteriorant i aproximant-se al límit, marcant la necessitat de plantejar un pla d'actuació preventiu per evitar sobrepasar el nivell de tolerància.
- **Límits de risc:** nivell màxim de risc que el Grup considera acceptable i que no desitja superar. Els límits de risc han d'estar recolzats en protocols predeterminats amb pautes d'actuació en cas de sobrepasar-se els llimars establerts. Aquests han de ser revisats periòdicament per ajustar-se al nivell de tolerància de risc del Grup.

El procés de revisió i actualització del RAF es du a terme amb una periodicitat anual per tal de calibrar el seus llimars d'acord amb la tolerància al risc de l'Entitat.

L'Entitat realitza mensualment un seguiment dels indicadors de risc per tal de detectar potencials desviacions en els diferents llimars de risc marcats per MoraBanc.

El marc de gestió del RAF estableix protocols davant la vulneració dels llindars distingint-se dos línies d'actuació en funció del llindar que s'ha sobrepassat (alerta o límit).

A més a més, es valida que els llindars del RAF no són sobrepassats en els diferents escenaris desenvolupats en el informe de autoavaluació de capital i liquiditat (IACL), on també es contrasta l'estratègia a curt i llarg termini, i el pla de negoci de l'entitat.

L'entorn actual d'evolució del sistema financer i la transformació del marc regulatori ha posat de manifest la creixent rellevància de l'avaluació dels riscos i del seu entorn de control.

El Banc disposa d'un Marc de Gestió i Polítiques de Gestió de Riscos aprovades pel Consell d'Administració per a la identificació, mesurament, seguiment, control i reporting dels riscos. El Marc de Gestió i les diferents Polítiques de Gestió de Riscos es revisen anualment per part del Consell d'Administració.

Els principals riscos als quals es veu exposat el Banc a través del desenvolupament de la seva operativa habitual són els següents:

Risc de crèdit i contrapart: sorgeix de la probabilitat d'incórrer en pèrdues derivades de l'incompliment total o parcial de les obligacions financeres concretes amb el Banc per part dels seus clients o contraparts, produït pels canvis en la capacitat o intenció de pagament del deutor.

Risc de mercat: es defineix com la possibilitat de què es produeixin pèrdues en el valor d'una cartera com a conseqüència de l'evolució desfavorable dels preus dels mercats financers, estan afectes les variacions dels tipus d'interès, els *spreads* de crèdit, els tipus de canvi i de les cotitzacions dels actius financers.

Risc operacional: es defineix com el risc de pèrdua derivat de deficiències en els processos interns, recursos humans o sistemes, així com les pèrdues ocasionades per circumstàncies externes.

Risc de liquiditat: sorgeix de la possibilitat de que el Banc no pugui atendre els seus compromisos de pagament o que, per atendre'ls, hagi de recórrer a l'obtenció de fons en condicions desfavorables de mercat.

Risc de tipus d'interès IRRBB: el risc de tipus d'interès a la cartera d'inversió és el risc actual o futur per al capital o els guanys del Banc arran de fluctuacions adverses de les taxes d'interès que afectin posicions de la seva cartera d'inversió.

Risc de solvència: és el risc generat per una possible insuficiència de capital regulatori que posi en risc l'operativa del Banc. Per mitigar el risc de solvència, el Banc estableix requisits de capital que ponderin els actius i les partides fora de l'estat de situació financera en funció del grau de risc, d'acord amb els requeriments regulatoris de suficiència de capital.

Risc reputacional: es defineix com aquell que està associat a una percepció negativa sobre l'entitat financera (fundada o infundada) per part dels clients, contraparts, accionistes, inversors, forquilles de deute, analistes de mercat i altres participants rellevants del mercat (anomenats grups d'interès) que afecta adversament la capacitat de l'entitat financera per a mantenir relacions comercials existents o establir-ne de noves i continuar accedint a fonts de fondeig.

Risc de concentració: es defineix com la possibilitat de què es produeixin pèrdues materials com a conseqüència de la concentració de risc en un determinat acreditat o en un Banc reduït d'acreditats interconnectats.

Risc de palanquejament: és el risc derivat d'un palanquejament excessiu per part del Banc, si el tipus d'interès és superior als interessos de les inversions de l'import palanquejat, passant d'un escenari de guanys a un de pèrdues.

Risc de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme: consisteix en la insuficiència o absència d'una sòlida gestió del risc de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme que generi greus perjudicis al Banc, especialment en matèria de riscos de reputació, operacional, de compliment i de concentració.

Risc estratègic i de negoci: es defineix com el risc d'obtenir pèrdues materials com a conseqüència del desconeixement del mercat en el qual s'opera, podent arribar a amenaçar la viabilitat i sostenibilitat del model de negoci del Banc.

Risc de continuïtat de negoci: és el risc de no comptar amb les alertes i plans de contingència necessaris per recuperar i restaurar les funcions crítiques interrompudes dins d'un temps raonable després d'una interrupció no desitjada o desastre.

Risc sistèmic: és el risc que una pertorbació del sistema financer pugui comportar perjudicis greus per al sistema financer i l'economia real, derivada de l'esdeveniment d'una sèrie de fallides correlacionades d'institucions financeres durant un curt període de temps que provoquin una reducció dràstica de la liquiditat i un augment de la desconfiança en el sistema financer en el seu conjunt.

Risc actuarial: és el risc derivat de l'increment significatiu dels pagaments necessaris per satisfer productes d'assegurances de prestació definida, contractats per als empleats del Banc, derivat de la variació adversa dels tipus d'interès afectes als càlculs actuariais de l'aportació periòdica a la qual s'ha compromès el Banc.

Risc de titulització: es defineix com la possibilitat de què es produeixin pèrdues materials procedents de la impossibilitat de recuperar el valor d'una posició de titulització. Es pot generar per incompliment de la contrapart o deteriorament de l'instrument en el mercat financer.

Risc tecnològic: representa les pèrdues potencials per danys, interrupció, alteració o fallides en el funcionament o operació, derivades de l'ús o dependència d'equips, aplicatius, productes o altres recursos tecnològics.

Risc climàtic i mediambiental: consisteix en la possibilitat de tenir pèrdues per canvis o esdeveniments climàtics que puguin generar un impacte en els riscos financers tradicionals.

Risc residual: és el risc romanent del Banc després de mitigar o eliminar tots els riscos identificats vinculats amb l'operativa del Banc o la naturalesa jurídica de l'entitat i el seu entorn.

6.1.5 Marc de control intern - Model de tres línies de defensa

El marc de control intern del Grup proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup.

D'acord a les millors pràctiques i seguint les recomanacions dutes a terme pel BCE, l'EBA i l'AFA, el model de govern intern del Grup està basat en l'enfocament de tres línies de defensa, atenent al principi de proporcionalitat donada la mida, activitat i estructura del Grup.

Aquestes pràctiques i recomanacions tenen com a finalitat dotar d'estructures transparents a les entitats financeres per tal de facilitar la seva supervisió i d'entendre els processos de presa de decisions dels diferents òrgans de govern. Així mateix, delimiten l'àmbit d'actuació de les tres línies de defensa a través de la determinació de l'organització, funcions, rols i responsabilitats dels diferents òrgans de govern que intervenen en la gestió i control de riscos.

Proporciona un assegurament independent de la correcta gestió de riscos i supervisa i avalua de forma global el compliment amb els límits de tolerància al risc del Grup, assegurant la seva alineació amb el perfil de riscos actuals i esperats del Grup.

D'aquesta manera, mitjançant el sistema de tres línies de defensa el Grup garanteix que les operacions es realitzen de conformitat amb la regulació aplicable, amb les polítiques i procediments interns establerts per la institució i tenint en compte els nivells de tolerància al risc marcats pel Grup a través de RAF. Així mateix, ofereix una manera efectiva per millorar les comunicacions dins del Grup, principalment en la gestió de control de risc, en tant que s'estableixen les funcions i deures essencials de cada línia, i les diferents relacions entre elles. Aquest model proporciona un enfocament a les operacions, assegurant una gestió del risc eficient des de l'inici de qualsevol exposició.

En aquesta línia, el Grup disposa d'una estructura organitzativa que permet una presa àgil de decisions assegurant la coordinació i participació entre les diferents àrees involucrades (directa i indirectament) en la gestió i control de riscos seguint un enfocament tan *bottom-up* com *top-down*.

Primera línia de defensa - Àrees de Negoci i de Suport

La primera línia de defensa del Grup es compon de les unitats de negoci front-office i àrees prenedores de risc (en endavant les Àrees), que han de considerar el nivell de tolerància al risc declarat pel Grup en les seves decisions. Addicionalment, la primera línia de defensa en el seu vessant back-office estableix els controls primaris, seguiment de mètriques de riscos, i detecció i reporting de desviacions respecte als objectius establerts pel Grup.

Segona línia de defensa - Marc de Gestió i Control de Riscos

Controla i realitza un seguiment global i independent sobre els riscos del Grup, al mateix temps que assegura l'adequació del control dels processos de gestió i control riscos que porta a terme la primera línia de Defensa, sense prendre part en la presa de decisions de negoci.

En línia amb la normativa aplicable, el Grup MoraBanc compta amb un marc de control de riscos que permet mesurar, gestionar i controlar la totalitat de riscos amb l'objectiu de minimitzar l'exposició als mateixos i maximitzar la rendibilitat de les seves necessitats.

Aquest model de gestió de riscos del Grup constitueix un factor clau per a la consecució dels seus objectius estratègics.

L'activitat de riscos es regeix pels següents principis bàsics, els quals estan alineats amb l'estratègia i el model de negoci de Mora Banc i tenen en compte les recomanacions dels òrgans supervisors, reguladors i les millors pràctiques del mercat:

- Una **cultura de riscos** integrada en tota l'organització. Comprèn una sèrie d'actituds, valors, habilitats i pautes d'actuació davant els riscos que s'integren en tots els processos, inclosos els de presa de decisions, de gestió del canvi i de planificació estratègica i de negoci. El marc de control de riscos té la vocació d'establir una cultura corporativa que inculqui la gestió de riscos en tots els àmbits del Grup i que s'assumeixi com a responsabilitat pròpia per part de la totalitat de participants en les activitats del Grup.
- **Independència de la funció de riscos**, abastant tots els riscos i proporcionant una adequada separació entre les unitats generadores de risc i les encarregades del seu control. Compta amb l'autoritat suficient i l'accés directe als òrgans de direcció i govern que tenen la responsabilitat de la fixació i supervisió de l'estratègia i les polítiques de riscos.
- La **consideració integral de tots els riscos** com a objectiu per a l'adequada gestió i control dels mateixos. Es considera essencial la capacitat d'elaborar una visió omnicomprendensiva dels riscos assumits, entenent les relacions entre els mateixos i facilitant la seva valoració conjunta, sense perjudici de les diferències de naturalesa, grau d'evolució i possibilitats reals de gestió i control de cada tipus de riscos, i adaptant l'organització, processos, informes i eines a les característiques de cadascun.
- Un **model organitzatiu i de govern** que assigna a tots els riscos responsables de gestió i control, preservant el principi d'independència i amb mecanismes de report clars i coherents en tot el perímetre del Grup.
- La presa de decisions s'instrumenta a través de facultats i atribucions a cada unitat gestora del risc que es considera un instrument eficaç per a facilitar un adequat anàlisi i diferents perspectives a considerar en la gestió de riscos.

El marc de control de riscos s'instrumenta en una sèrie de polítiques, procediments i manuals amb què compta el Grup per identificar, quantificar, monitoritzar i reportar entre altres aspectes, els riscos que assumeix durant el transcurs de la seva activitat econòmica.

En aquest sentit, la segona línia de defensa ha d'involucrar-se en la identificació dels riscos vigents i amenaces futures, així com definir les polítiques de control dins del Grup, supervisar la seva correcta implantació, proporcionar formació i assessorament a la primera línia. Essencialment, un dels seus rols principals és donar seguiment i qüestionar l'activitat de control duta a terme per la primera línia de defensa.

Funció de compliment normatiu

D'altra banda, també en línia amb les millors pràctiques regulatòries i relatiu a la segona línia de defensa, es troba la funció de Compliment, la qual constitueix una de les bases a la qual el Grup reforça el compromís del Consell de conduir totes les seves activitats i negocis d'acord a estrictes preceptes ètics, facilitant un entorn de treball concordant amb el marc regulador vigent. En línia amb els principis establerts, l'Àrea de Compliment Normatiu, la seva activitat entorn al desenvolupament i implementació de un programa que incorpora: polítiques i procediments, difusió i formació en aquest àmbit, i la identificació, avaluació i mitigació d'eventuals riscos.

L'Àrea de Compliment Normatiu és l'òrgan que actua amb independència funcional i porta a terme la supervisió, el seguiment i la verificació del compliment permanent i eficaç de les obligacions legals i reguladores de les normes ètiques i de conducta, així com les polítiques internes del Grup per protegir els clients, amb l'objectiu de reduir els riscos.

El departament depèn jeràrquicament del primer executiu i reporta a la Comissió d'Auditoria i Compliment Normatiu, òrgan delegat del Consell d'Administració, a qui reporta.

Tercera línia de defensa - Auditoria Interna

La funció d'auditoria interna té com a missió l'avaluació objectiva i independent dels sistemes de control intern i dels processos, l'acompliment de la normativa externa i interna, la gestió dels riscos i la governança del Grup MoraBanc. Aporta, des de la seva posició d'independència, assegurament al Consell d'Administració i a l'Alta Direcció.

El departament depèn jeràrquicament de la Comissió d'Auditoria i Compliment Normatiu, òrgan delegat del Consell d'Administració, a qui reporta.

Un estatut defineix les seves funcions, dependència, principis rectors i metodològics, organització i marc relacional. L'estatut està publicat en la base de dades de la normativa interna a disposició de tota l'organització.

Entre les seves tasques, hi ha la d'auditoria contínua, que consisteix en una monitorització periòdica d>alertes prèviament definides pel departament, l'objectiu de la qual és la detecció i minimització del risc de frau -intern i extern-, de crèdit i operacional del Grup.

6.2 Risc de crèdit

El risc de crèdit és el risc de pèrdua financera al qual s'enfronta el Grup si un client o contrapart en un instrument financer no compleix les seves obligacions contractuals.

La gestió adequada del risc és essencial per al negoci de les entitats de crèdit, les quals desenvolupen la seva activitat en un entorn cada vegada més complex i amb més factors de risc.

El risc de crèdit és el més significatiu de l'estat de situació financera consolidat del Grup Mora Banc i es deriva de l'activitat comercial bancària i asseguradora i de l'operativa de tresoreria.

6.2.1 Exposició al risc de crèdit

Els principals riscos mantinguts pel Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022 es concentren en els epígrafs "Actius financers mantinguts per negociar", "Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats", "Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global" i "Actius financers a cost amortitzat", "actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança", "efectiu i equivalents d'efectiu" i "derivats – comptabilitat de cobertures" de l'actiu dels estats de situació financera consolidats adjunts.

Per a la reducció del risc de crèdit associat a l'operativa amb altres entitats, el Grup segueix una política conservadora pel que fa a l'avaluació i diversificació de les contrapartides i límits d'exposició. El Grup, tenint en compte la qualificació dels informes de les agències de ràting, així com la corba de Credit Default Swaps (CDS) de la contrapartida i el seu país, estableix els límits per a cadascuna de les contrapartides. El posterior control del risc es realitza mitjançant un sistema integrat i en temps real, de manera que es pot conèixer en cada moment el límit d'exposició disponible amb qualsevol contrapart per producte i termini.

A continuació es presenta l'exposició al risc de crèdit del Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022, excloses les posicions fora de balanç que es desglossen més endavant:

2023

En milers d'euros	Actius financers mantinguts per a negociar	Actius financers no designats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	Actius financers designats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	Actius financers a cost amortitzat	Derivats comptabilitat de cobertures	Total
Derivats	18.217	-	-	-	22.238	40.455
Valors representatius de deute	12.448	53.687	309.407	1.325.268	-	1.700.810
Préstecs i bestretes	-	-	-	1.557.688	-	1.557.688
Entitats de crèdit	-	-	-	125.567	-	125.567
Clients	-	-	-	1.432.121	-	1.432.121
Total	30.665	53.687	309.407	2.882.956	22.238	3.298.953

2022 (*)

En milers d'euros	Actius financers mantinguts per a negociar	Actius financers no designats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	Actius financers designats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	Actius financers a cost amortitzat	Derivats comptabilitat de cobertures	Total
Derivats	30.985	-	-	-	28.442	59.427
Valors representatius de deute	41.303	67.957	746.561	1.184.129	-	2.039.950
Préstecs i bestretes	-	-	-	1.660.885	-	1.660.885
Entitats de crèdit	-	-	-	122.947	-	122.947
Clients	-	-	-	1.537.948	-	1.537.948
Total	72.288	67.957	746.561	2.845.024	28.442	3.760.272

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

6.2.2 Cicle de vida del risc de crèdit

El cicle complet de gestió del risc de crèdit comprèn tota la vida de l'operació, des de l'anàlisi de la viabilitat i l'admissió del risc segons criteris establerts, el seguiment de la solvència de l'acreditat i de la rendibilitat de l'operació i, eventualment, la recuperació dels actius deteriorats.

6.2.2.1 Admissió del risc

El Grup compta amb una unitat destinada exclusivament a l'admissió del risc creditici amb clients. És el responsable de l'anàlisi de les operacions de risc que superen la delegació establerta per a les àrees de negoci i són els encarregats de transmetre la importància de tenir uns expedients ben documentats que reflecteixin un bon coneixement del client. Estudien les operacions prenent com a base principal la solvència i capacitat de retorn del deute del client.

Un cop fet aquest anàlisi i quan es desprèn que la generació de recursos és suficient per fer front als compromisos davant el Grup, es valora que les garanties aportades siguin adequades al risc de l'operació. En cas que l'operació no sigui delegació d'aquest nivell, les traspassa al nivell corresponent.

6.2.2.2 Límits als grans riscos

Dins el procés d'admissió, el Grup monitoritza i controla el compliment dels límits regulatoris que estableix la *Llei 35 2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió*.

Durant l'exercici 2023 i 2022 no s'han produït incompliments en els llindars definits.

6.2.2.3 Classificació del risc

A continuació es presenta l'exposició al risc de crèdit per categoria de risc del Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros (*)	Préstecs i bestretes a clients		Préstecs i bestretes a entitats de crèdit		Valors representatius de deute		Compromisos i garanties concedides	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Actius financers mantinguts per negociar i valorats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-	-	66.135	109.260	-	-
Actius financers a cost amortitzat								
Stage 1	1.357.359	1.462.608	125.610	123.020	1.325.535	1.225.044	-	-
Stage 2	76.455	73.384	-	-	-	-	-	-
Stage 3	35.753	40.850	-	-	-	-	-	-
Valor comptable brut	1.469.567	1.576.842	125.610	123.020	1.325.535	1.225.044	-	-
Provisió per deteriorament	(37.446)	(38.894)	(43)	(73)	(267)	(332)	-	-
Valor comptable net	1.432.121	1.537.948	125.567	122.947	1.325.268	1.224.712	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global								
Stage 1	-	-	-	-	309.480	706.175	-	-
Stage 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Stage 3	-	-	-	-	-	-	-	-
Valor comptable brut	-	-	-	-	309.480	706.175	-	-
Provisió per deteriorament	-	-	-	-	(73)	(197)	-	-
Valor comptable net	-	-	-	-	309.407	705.978	-	-
Compromisos de préstecs concedits								
Stage 1	-	-	-	-	-	-	418.788	420.150
Stage 2	-	-	-	-	-	-	4.785	7.719
Stage 3 (subjectiu)	-	-	-	-	-	-	255	1.584
Valor comptable brut	-	-	-	-	-	-	423.828	429.453
Provisió per deteriorament	-	-	-	-	-	-	(765)	(1.752)
Valor comptable net	-	-	-	-	-	-	423.063	427.701
Garanties financeres concedides								
Stage 1	-	-	-	-	-	-	120.434	120.060
Stage 2	-	-	-	-	-	-	722	834
Stage 3 (subjectiu)	-	-	-	-	-	-	170	92
Valor comptable brut	-	-	-	-	-	-	121.326	120.986
Provisió per deteriorament	-	-	-	-	-	-	(1.137)	(997)
Valor comptable net	-	-	-	-	-	-	120.189	119.989

A continuació es presenta un major nivell de detall dels actius financers no deteriorats, deteriorats i fallits del Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros (*)	Préstecs i bestretes a clients		Préstecs i bestretes a entitats de crèdit		Valors representatius de deute		Derivats		Compromisos i garanties concedides	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Stage 1										
Qualitat Creditícia Alta (AAA;AA-)	-	-	35.854	760	307.901	212.114	368	136	-	-
Qualitat Creditícia Adequada (A+;BBB)	-	-	89.756	122.001	1.220.764	1.648.939	27.621	35.835	-	-
(BBB-)	-	-	-	259	113.538	142.297	1.155	713	-	-
(BB+;B+)	-	-	-	-	18.801	22.674	-	-	-	-
(B;CCC)	-	-	-	-	817	1.631	-	-	-	-
(D)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altra classificació	1.357.359	1.462.608	-	-	39.328	12.821	11.311	22.743	539.222	540.210
Valor comptable brut	1.357.359	1.462.608	125.610	123.020	1.701.149	2.040.476	40.455	59.427	539.222	540.210
Provisió per deteriorament	(5.495)	(6.797)	(43)	(73)	(339)	(529)	-	-	(1.323)	(1.343)
Valor comptable net	1.351.864	1.455.811	125.567	122.947	1.700.810	2.039.947	40.455	59.427	537.899	538.867
Stage 2										
veure categories de dies a detallar										
<= 30 dies	67.831	66.533	-	-	-	-	-	-	5.507	8.553
<= 60 dies	5.303	2.730	-	-	-	-	-	-	-	-
<= 90 dies	3.219	3.796	-	-	-	-	-	-	-	-
> 90 dies	102	325	-	-	-	-	-	-	-	-
Valor comptable brut	76.455	73.384	-	-	-	-	-	-	5.507	8.553
Provisió per deteriorament	(16.173)	(13.331)	-	-	-	-	-	-	(426)	(1.282)
Valor comptable net	60.282	60.053	-	-	-	-	-	-	5.081	7.271
Stage 3										
veure categories de dies a detallar										
Operacions dubtoses per raons diferents a la morositat	13.709	11.385	-	-	-	-	-	-	425	1.676
> 90 dies	22.044	29.465	-	-	-	-	-	-	-	-
Valor comptable brut	35.753	40.850	-	-	-	-	-	-	425	1.676
Provisió per deteriorament	(15.778)	(18.766)	-	-	-	-	-	-	(153)	(124)
Valor comptable net	19.975	22.084	-	-	-	-	-	-	272	1.552
Total exposició al risc de crèdit	1.432.121	1.537.948	125.567	122.947	1.700.810	2.041.175	40.455	59.427	543.252	547.690
Fallits Acumulats	49.495	46.575	-	-	-	-	-	-	-	-
Total exposició al risc de crèdit amb fallits	1.481.616	1.584.239	125.567	122.947	1.700.810	2.041.175	40.455	59.427	543.252	547.690

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

A continuació es presenta un resum dels traspassos entre stages dels préstecs i bestretes a clients a 31 de desembre de 2023 i 2022:

<u>2023</u>	Moviments entre Stage 1 i Stage 2		Moviments entre Stage 2 i Stage 3		Moviments entre Stage 1 i Stage 3	
	De stage 1 a stage 2	De stage 2 a stage 1	De stage 2 a stage 3	De stage 3 a stage 2	De stage 1 a stage 3	De stage 3 a stage 1
Préstecs i bestretes	19.156	11.313	983	865	3.400	72

<u>2022</u>	Moviments entre Stage 1 i Stage 2		Moviments entre Stage 2 i Stage 3		Moviments entre Stage 1 i Stage 3	
	De stage 1 a stage 2	De stage 2 a stage 1	De stage 2 a stage 3	De stage 3 a stage 2	De stage 1 a stage 3	De stage 3 a stage 1
Préstecs i bestretes	21.801	15.039	4.963	206	558	144

Seguidament es presenta un resum del moviment de pèrdues per deteriorament dels préstecs i bestretes a clients durant l'exercici anual finalitzat el 31 de desembre de 2023 i 2022:

	Milers d'euros		
	Actius financers a cost amortitzat		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Saldo a 01 de gener de 2023	6.797	13.331	18.766
Incrementos per originació i adquisició	1.973	323	604
Disminució per baixa en comptes	(2.247)	(1.219)	(4.734)
Canvis per variació del risc de crèdit	(824)	4.309	819
Altres moviments	(204)	(571)	323
Saldo a 31 de desembre de 2023	5.495	16.173	15.778

	Milers d'euros		
	Actius financers a cost amortitzat		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Saldo a 01 de gener de 2022	7.961	13.490	21.385
Incrementos per originació i adquisició	4.588	77	85
Disminució per baixa en comptes	(953)	(1.399)	(2.786)
Canvis per variació del risc de crèdit	(109)	3.157	7.115
Altres moviments	(4.690)	(1.994)	(7.033)
Saldo a 31 de desembre de 2022	6.797	13.331	18.766

6.2.2.4 Mitigació del risc de crèdit (garanties)

La mitigació del risc de crèdit s'aconsegueix (en molts casos) mitjançant l'aportació de garanties addicionals a la del propi acreditat. Addicionalment, el Grup concreta els criteris per a determinar l'eficàcia de les garanties i la metodologia de valoració i seguiment de les mateixes. Es podran considerar eficaces les següents classes de garanties:

- Garanties reals:
  - Garanties hipotecàries de béns immobles (pisos, locals, ets).
  - Avals bancaris.
  - Garanties pignoratives:
    - i. Dipòsits dineraris.
    - ii. Valors representatius de deute.
    - iii. Accions cotitzades en borsa.
    - iv. Altres garanties pignoratives.
- Altres garanties no reals. Garanties personals que reforcen la capacitat de devolució de l'operació:
  - Aval de persones físiques.
  - Aval de persones jurídiques.
  - Aval d'Ents Públics (Govern o Comuns).
  - Altres garanties personals.
- Un altre tipus de garanties:
  - Pignoració de contractes que reforcen la capacitat de repagament davant de qualsevol incidència.

A continuació es presenta un desglossament del saldo registrat a l'epígraf "Préstecs i bestretes – Clients", en funció de les garanties reals dels actius financers del Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros	<u>Garanties Reals</u>							
	Actius financers a cost amortitzat a Clients		Gtia Din, Valors i altres garanties financeres (*)		Garantia Hipotecària		Sense Garantia Real	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Stage 1								
Valor comptable brut	1.357.359	1.462.606	358.484	479.554	600.099	659.394	398.776	323.658
Pèrdua esperada	(5.495)	(6.797)	(18)	(27)	(1.533)	(3.299)	(3.944)	(3.471)
V.C. Net de Provisions	1.351.864	1.455.809	358.466	479.527	598.566	656.095	394.832	320.187
Stage 2								
Valor comptable brut	76.455	73.385	10.185	4.189	47.112	39.873	19.158	29.323
Pèrdua esperada	(16.173)	(13.331)	(308)	(433)	(10.161)	(9.127)	(5.704)	(3.771)
V.C. Net de Provisions	60.282	60.054	9.877	3.756	36.951	30.746	13.454	25.552
Stage 3								
Valor comptable brut	35.753	40.851	419	200	29.705	36.212	5.629	4.439
Provisió per deteriorament	(15.778)	(18.766)	-	-	(11.238)	(14.834)	(4.540)	(3.932)
V.C. Net de Provisions	19.975	22.085	419	200	18.467	21.378	1.089	507
Total exposició al risc de crèdit	1.432.121	1.537.948	368.762	483.483	653.984	708.219	409.375	346.246

(*) Altres Garanties Financeres inclou les operacions cobertes amb fiances, avals financers, contractes d'assegurança o derivats de crèdit.

Seguidament es presenta un desglossament de la qualitat creditícia dels valors representatius de deute a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros	Valors Representatius de Deute		Valor Raonable contra PIG		Valor Raonable contra altre resultat global		A cost amortitzat	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Deute Públic i Bancs Centrals								
AAA	75.861	72.527	438	2.977	22.622	18.511	52.801	51.039
De AA+ a AA-	207.009	75.664	3.571	-	11.682	994	191.756	74.670
De A- a A+	523.788	714.621	512	339	38.259	265.999	485.017	448.283
BBB+ o inferior no disponible	240.289	228.598	5.105	-	41.016	53.531	194.168	175.067
	-	-	-	-	-	-	-	-
Valor comptable brut	1.046.947	1.091.410	9.626	3.316	113.579	339.035	923.742	749.059
Provisió per Risc de Crèdit	(199)	(136)	-	-	(34)	(32)	(165)	(104)
V.C. Net de Provisions	1.046.748	1.091.274	9.626	3.316	113.545	339.003	923.577	748.955
Entitats de crèdit								
AAA	194	37.242	-	-	-	37.242	194	-
De AA+ a AA-	15.153	17.750	93	7.775	13.758	6.805	1.302	3.170
De A- a A+	219.321	342.880	23.541	47.773	88.078	186.906	107.702	108.201
BBB+ o inferior no disponible	172.653	247.984	2.933	21.571	45.994	91.384	123.726	135.029
	4.444	-	1.768	-	2.676	-	-	-
Valor comptable brut	411.765	645.856	28.335	77.119	150.506	322.337	232.924	246.400
Provisió per Risc de Crèdit	(31)	(129)	-	-	(10)	(104)	(21)	(25)
V.C. Net de Provisions	411.734	645.727	28.335	77.119	150.496	322.233	232.903	246.375
Altres Societats								
AAA	177	419	177	228	-	-	-	191
De AA+ a AA-	10.083	8.511	3.332	1.678	-	-	6.751	6.833
De A- a A+	52.545	82.760	1.540	7.351	8.991	22.607	42.014	52.802
BBB+ o inferior no disponible	149.853	198.699	7.988	17.577	30.195	56.713	111.670	124.412
	29.780	12.821	15.137	1.994	6.209	6.066	8.434	4.761
Valor comptable brut	242.438	303.210	28.174	28.828	45.395	85.386	168.869	188.999
Provisió per Risc de Crèdit	(110)	(264)	-	-	(29)	(61)	(81)	(203)
V.C. Net de Provisions	242.328	302.946	28.174	28.828	45.366	85.325	168.788	188.796
Total exposició al risc de crèdit	1.700.810	2.039.947	66.135	109.263	309.407	746.561	1.325.268	1.184.126

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de La NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

6.2.2.5 Seguiment del risc de crèdit

El Grup compta amb una unitat responsable del seguiment dels impagaments, descoberts o excedits, així com del control que les garanties per les operacions siguin suficients. Una de les seves principals funcions, juntament amb l'Àrea de Negoci, és anticipar-se i evitar que els clients entrin en situació irregular. Un cop el client es troba en situació irregular o de morositat, s'han de prendre les mesures adequades en col·laboració amb Admissió de Risc i Servei Jurídic.

6.2.2.6 Refinançament i reestructuració de les operacions

En l'àmbit d'operacions de refinançament i reestructuració, la finalitat és identificar o definir l'opció més adequada per a l'entitat que permeti anticipar i maximitzar el cobrament, independentment del tractament comptable que hagin de tenir les operacions.

En aquest sentit el Grup ha definit dos tipus d'operativa tenint en compte les diferents situacions en què es pot trobar un client en el moment de la reestructuració o refinançament:

- Operacions que en el seu origen no parteixen d'una situació dubtosa: aquestes operacions es refereixen a clients que, a causa d'un canvi estructural en les seves circumstàncies econòmiques, tenen tensions en l'atenció de les seves obligacions contractuals i per tant s'anticipa que poden experimentar una eventual reducció de la seva capacitat de pagament. Aquesta contingència es pot resoldre mitjançant l'adaptació de les condicions del deute a la nova capacitat de pagament del client.
- Operacions que en el seu origen parteixen d'una situació dubtosa per haver superat els tres mesos d'antiguitat des de l'inici del primer impagament: tal com es defineix en el Procediment de gestió de les Recuperacions o Mora, qualsevol operació que hagi estat renegociada, amb independència de que hagin millorat les garanties, romandrà classificada dins de la categoria de risc emprada prèviament a la seva renegociació durant un període prudencial que no serà inferior a 1 any, fins que, d'acord amb l'avaluació de la seva capacitat de pagament i de compliment de les seves obligacions pugui classificar-se a una categoria de risc inferior.

Tota operació reestructurada o refinançada es documenta degudament i el document d'anàlisi roman arxivat en l'expedient de risc del client. Aquest document inclou la capacitat de pagament del deutor i el detall de les noves garanties aportades. Qualsevol problema que es detecti en el compliment de les obligacions del deutor implicarà el canvi de classificació del préstec o crèdit a una categoria de risc superior.

A continuació es mostra la informació sobre operacions de refinançament i reestructuració a 31 de desembre de 2023 i 2022:

31/12/2023						
TOTAL	Nombre d'operacions	Import brut en llibres	Distribució de garanties			Deteriorament de valor acumulat
			Garantia immobiliària	Resta de garanties reals	Sense garanties	
Societats no financeres, empreses individuals (activitat empresarial no financera i particulars)	81	27.935	24.320	106	3.509	(7.732)
De les quals:	-	-	-	-	-	-
finançament a la construcció i promoció immobiliària (inclòs el sòl)	2	5.949	5.949	-	-	(2.646)
Resta d'habitatges i altres	79	21.986	18.371	106	3.509	(5.086)
Total	81	27.935	24.320	106	3.509	(7.732)

31/12/2022						
TOTAL	Nombre d'operacions	Import brut en llibres	Distribució de garanties			Deteriorament de valor acumulat
			Garantia immobiliària	Resta de garanties reals	Sense garanties	
Societats no financeres, empreses individuals (activitat empresarial no financera i particulars)	87	29.848	24.385	204	5.258	(8.331)
De les quals:	-	-	-	-	-	-
finançament a la construcció i promoció immobiliària (inclòs el sòl)	2	5.948	5.948	-	-	(2.467)
Resta d'habitatges i altres	85	23.900	18.437	204	5.258	(5.864)
Total	87	29.848	24.385	204	5.258	(8.331)

6.2.3 Concentració de riscos

A continuació s'informa de la concentració del risc per sector i per àrea geogràfica dels préstecs i bestretes a clients a 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament:

En milers d'euros	Préstecs, bestretes a clients		Provisió per Risc de Crèdit	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Concentració Per Sector				
Administracions públiques	18.738	29.769	(88)	(144)
Financer	39.016	89.791	(262)	(269)
Societats No Financeres	780.610	688.273	(33.958)	(34.129)
Primari	7.209	2.062	(54)	(25)
Turístic	56.609	70.250	(2.016)	(2.568)
Immobilari i construcció	309.158	275.646	(21.866)	(25.282)
Comercial	136.671	103.106	(2.356)	(1.405)
Altres del secundari	50.851	39.033	(439)	(1.123)
Altres del terciari	220.112	198.176	(7.227)	(3.726)
Particulars	631.203	769.009	(3.138)	(4.352)
Total exposició al risc de crèdit	1.469.567	1.576.842	(37.446)	(38.894)

En milers d'euros	Préstecs, bestretes a clients		Dels que Stage 2		Dels que Stage 3		Provisió per Risc de Crèdit	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Concentració Geogràfica								
Andorra	1.122.455	1.261.610	63.384	55.326	30.490	34.213	(30.384)	(33.741)
Espanya	232.681	217.357	6.018	10.621	5.064	5.080	(2.532)	(2.993)
Altres	114.431	97.875	7.053	7.437	199	1.557	(4.530)	(2.160)
Total exposició al risc de crèdit	1.469.567	1.576.842	76.455	73.384	35.753	40.850	(37.446)	(38.894)

Així mateix, s'informa de la concentració del risc per sector i per àrea geogràfica dels valors representatius de deute a 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament:

En milers d'euros (*)	Valors Representatius de Deute		Provisió per Risc de Crèdit	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Concentració Per Sector				
Sector Públic	1.049.930	1.106.993	(198)	(136)
Entitats de Crèdit	413.738	645.816	(31)	(129)
Altres Societats	237.481	287.670	(110)	(264)
Total exposició al risc de crèdit	1.701.149	2.040.479	(339)	(529)
Concentració Geogràfica				
Andorra	239.860	202.785	-	-
UE	1.147.386	1.499.266	(123)	(479)
Altres	313.903	338.428	(216)	(50)
Total exposició al risc de crèdit	1.701.149	2.040.479	(339)	(529)

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

A continuació s'informa de la concentració del risc per sector i per àrea geogràfica dels préstecs i bestretes a entitats de crèdit al 31 de desembre 2023 i 2022, respectivament:

En milers d'euros (*)	Préstecs i bestretes a entitats de crèdit		Provisió per risc de crèdit	
	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2022
Concentració Geogràfica				
Espanya	90.587	38.753	(36)	-
Altres	35.023	84.267	(7)	(73)
Valor comptable brut	125.610	123.020	(43)	(73)

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

6.3 Risc de liquiditat

El risc de liquiditat és el risc que el Grup trobi dificultats, o limitacions en la capacitat d'accés al finançament del mercat per complir amb les obligacions associades amb passius financers que són liquidades lliurant efectiu, un altre actiu financer o requeriments regulatoris.

Durant l'any 2023, no hi ha hagut impactes negatius significatius en la posició de liquiditat del Grup. Els alts nivells d'actius líquids i les ràtios de liquiditat molt per sobre dels mínims exigits i la monitorització constant dels nivells de liquiditat han mitigat les possibles dificultats.

6.3.1 Gestió del risc de liquiditat

Mora Banc gestiona la liquiditat amb l'objectiu de mantenir en tot moment uns nivells de liquiditat que permetin atendre de forma folgada els compromisos de pagament puntualment i que no puguin perjudicar l'activitat inversora per falta de fons prestables mantenint-se, en tot moment, dins dels nivells de tolerància al risc establerts al Risk Appetite Framework (RAF) del Grup i de les exigències regulatòries actuals.

En el curt termini, s'evita recórrer l'obtenció de fons en condicions oneroses que deteriorin la imatge o reputació de l'Entitat.

En el mig termini, l'objectiu és vetllar per la idoneïtat de l'estructura financera del Grup i la seva evolució dins del marc de la situació econòmica, dels mercats i dels canvis regulatoris.

L'enfocament del Grup per administrar la liquiditat és assegurar, en la major mesura possible, que sempre comptarà amb la liquiditat suficient per complir les seves obligacions quan vencin, tant en condicions normals com en situacions de tensió de liquiditat, sense incórrer en pèrdues inesperades o arriscar la seguretat del Grup. A més, es basa en garantir l'obtenció dels recursos financers a un cost raonable per al compliment dels plans d'inversió fixats en el pressupost anual, així com cobrir els possibles desfasaments de liquiditat derivats de la diferent exigibilitat dels actius i passius de l'estat de situació financera consolidat.

La gestió de l'estructura de venciments dels actius i passius del Grup li ha permès gaudir d'una posició privilegiada, que li ha suposat un avantatge competitiu per desenvolupar la seva activitat en un entorn més exigent, des del punt de vista de les necessitats de liquiditat.

Les decisions relatives a tots els riscos estructurals, inclòs el risc de liquiditat, es prenen en el Comitè d'Actius i Passius de l'entitat (COAP).

El Grup, per mitjà de l'àrea d'inversió, realitza la gestió de la liquiditat i del finançament, així com l'anàlisi de l'estrès i l'informe al COAP, d'acord amb les polítiques fixades pel Consell d'Administració, a proposta del Departament de Riscos que, de forma independent, realitza el mesurament, el control i l'anàlisi de l'estrès del risc de liquiditat.

Per al negoci assegurador, la gestió de la liquiditat derivada dels compromisos (passius) sorgits dels contractes d'assegurances, principalment de vida i estalvi, que comercialitza el Grup MoraBanc a través de Mora Assegurances, es realitza a través de l'estimació financera actuarial dels fluxos d'efectiu derivats dels esmentats contractes. Així mateix, s'apliquen tècniques d'immunització financera a partir del venciment financer actuarial estimat, és a dir no necessàriament contractual, i dels actius financers afectats.

6.3.2 Estratègia de liquiditat del Grup

Amb l'objectiu de complir amb els anteriors principis s'han definit les següents línies estratègiques de gestió de liquiditat:

- Manteniment d'uns nivells de liquiditat dins dels nivells de tolerància al risc definit en el RAF del Grup que permetin atendre de forma folgada els compromisos de pagament puntualment, que no puguin perjudicar l'activitat inversora per falta de fons prestables i que permetin el compliment de les exigències regulatòries.
- Gestió activa de la liquiditat, que consisteix en el seguiment continu dels actius líquids i de l'estructura de balanç.
- Gestió del risc de liquiditat intradia.
- Gestió del risc de liquiditat a curt termini a través de la ràtio LCR.
- Gestió de les fonts de finançament i la seva estabilitat a llarg termini a través de la ràtio NSFR.
- Gestió dels actius líquids vetllant que sempre es mantinguin en nivells òptims i suficients, amb una gran qualitat creditícia i líquida, per fer front a situacions de tensió.
- Gestió dels actius col·lateralitzats.
- Ràpida detecció d'una possible situació de crisi de liquiditat mitjançant un monitoratge continu de les mètriques amb nivells d'alerta que avisin a partir d'un cert llindar (Early Warnings)
- Minimització dels efectes negatius en la posició de liquiditat de l'entrada en una situació de crisi.
- Gestió de la liquiditat enfocada a superar una potencial situació de crisi de liquiditat. En aquest punt és primordial tenir un marc de Stress Testing i un Pla de Contingència de Liquiditat, que permetin garantir la gestió del risc de liquiditat en situacions de crisi moderada i greu.
- Seguiment de la disposició de pòlisses de crèdit.

6.3.3 Exposició al risc de liquiditat

El Grup, mitjançant mecanismes de monitoratge sistemàtic i continu, utilitza una sèrie d'indicadors que alerten amb antelació de deterioraments en la qualitat dels actius líquids i de les fonts de finançament:

- Liquidity Coverage Ratio (LCR): ens indica si tenim prou actius líquids d'elevada qualitat per fer front a sortides inesperades en el curt termini (30 dies).
- Net Stable Funding Ratio (NSFR): ens indica si tenim finançament suficient i estable a més llarg termini (1 any).
- Altres ràtios utilitzats:
  - Loan to Depo (Inversió creditícia / Total Dipòsits de clients)
  - Actius altament líquids / Total dipòsits de clients
  - Actius altament líquids / Total estat de situació de financera

L'Entitat també fa un ampli seguiment dels diferents venciments en el temps en l'estat de situació financera consolidat, i del risc intradia de liquiditat.

Finalment, s'analitza la liquiditat mitjançant escenaris de Stress Tests, amb diferents nivells d'adversitat, on es suposen sortides de la nostra principal font de finançament (Dipòsits de Clients) i altres sortides (actius contingents) provocades per unes hipotètiques baixades de la qualitat Creditícia (Ratings) de l'Entitat.

A través d'aquestes simulacions s'observa el comportament de la nostra liquiditat i es calcula l'horitzó de supervivència de l'Entitat sota aquests supòsits tan adversos.

MoraBanc té definit un Pla de Contingència de Liquiditat (PCL) on es detallen els procediments i mesures que permetran restablir la fortalesa financera i la viabilitat del Grup en possibles situacions de Stress de liquiditat on l'Entitat pugui tenir dificultats per complir amb les seves obligacions de pagaments en el temps i forma.

Tan els escenaris com el PCL es van actualitzant periòdicament, com a mínim anualment.

L'ús d'aquestes ràtios, amb l'ajuda del seguiment de la liquiditat a curt i llarg termini, de les simulacions efectuades en diferents escenaris de Stress i del PCL definit, permet al Grup realitzar una millor gestió dels actius líquids i de les fonts de finançament. Cal remarcar que a nivell intern el Grup disposa d'uns nivells de tolerància, definits en el RAF, més exigents que els estipulats regulatòriament.

D'aquesta manera, es poden detectar a temps possibles situacions de tensions de liquiditat, minimitzant els possibles efectes negatius.

6.3.4 Anàlisi de venciment d'actius i passius financers

A continuació es presenta el detall per terminis de venciments contractuals dels saldos dels actius i passius financers del Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022 en un escenari de condicions de normalitat de mercats sota un escenari de venciment residual de les operacions:

En milers d'euros	Fins a 3 mesos	3-6 mesos	6-12 mesos	1-5 anys	Més de 5 anys	Total
31 de desembre de 2023						
Actius Financers (Entrades)						
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	181.454	-	-	-	-	181.454
Préstecs i bestretes	238.517	172.716	203.753	484.941	457.761	1.557.688
Entitats de Crèdit	112.006	13.561	-	-	-	125.567
Clients	126.511	159.155	203.753	484.941	457.761	1.432.121
Valors representatius de deute	116.623	116.354	92.885	1.019.809	355.139	1.700.810
Valor comptable	536.594	289.070	296.638	1.504.750	812.900	3.439.952
Passius Financers (Sortides)						
AFA	96.488	26.785	40.785	7.297	794	172.149
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	32.220	-	-	-	-	32.220
Dipòsits de Clients	791.431	164.189	385.938	1.109.381	363.389	2.814.328
Valors representatius de deute	-	-	-	-	-	-
Valor comptable	920.139	190.974	426.723	1.116.678	364.183	3.018.697
Diferència Actiu menys Passiu	(383.545)	98.096	(130.085)	388.072	448.717	421.255
En milers d'euros	Fins a 3 mesos	3-6 mesos	6-12 mesos	1-5 anys	Més de 5 anys	Total
31 de desembre de 2022 (*)						
Actius Financers (Entrades)						
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	252.332	-	-	-	-	252.332
Préstecs i bestretes	319.002	192.137	267.464	403.582	478.710	1.660.895
Entitats de Crèdit	122.785	162	-	-	-	122.947
Clients	196.217	191.975	267.464	403.582	478.710	1.537.948
Valors representatius de deute	379.701	66.591	209.936	1.039.665	344.057	2.039.950
Valor comptable	951.035	258.728	477.400	1.443.247	822.767	3.953.177
Passius Financers (Sortides)						
AFA	79.649	48.028	24.832	17.714	1.926	172.149
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	30.600	-	-	-	-	30.600
Dipòsits de Clients	930.719	84.056	425.202	1.466.988	494.869	3.401.834
Valors representatius de deute	-	-	-	-	-	-
Valor comptable	1.040.968	132.084	450.034	1.484.702	496.795	3.604.583
Diferència Actiu menys Passiu	(89.933)	126.644	27.366	(41.455)	325.972	348.594

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

La taula anterior mostra els fluxos d'efectiu no descomptats dels actius i passius financers del Grup en base als seus venciments contractuals sense considerar cap hipòtesi de renovació dels actius i/o passius. En el cas dels comptes a la vista, sense un venciment contractual definit, s'aplica el model intern de comportament del Grup per distribuir les masses en els diferents terminis, segons un estudi històric que té en compte les variacions i especificitats dels clients. Addicionalment, cal recalcar en l'anàlisi d'aquests quadres, que els comptes a la vista de la clientela tenen un alt grau d'estabilitat.

Ràtio LCR (Liquidity Coverage Ratio)

El LCR és una mètrica reguladora amb l'objectiu de garantir de que el Grup disposa d'un coixí d'actius altament líquids suficient per a fer front a un escenari de tensió considerable al llarg de 30 dies naturals.

Els actius líquids d'elevada qualitat són actius que es poden vendre fàcilment per complir amb els requeriments de liquiditat. Han de cotitzar en mercats organitzats, amb un ampli volum d'emissió, amb gran profunditat de mercat, amb cotitzacions diàries estables i amb baixes volatilitats.

La ràtio, definida en la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, aprovada el 20 de desembre de 2020, així com en el Reglament de desenvolupament de dita Llei, que regula amb detall els requisits de solvència, liquiditat i supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió, ha de ser superior o igual a 100%.

La mètrica es calcula segons està estipulat en la regulació del país.

A tancament d'exercici 2023 la ràtio LCR era del 299,08%, (el 2022 va ser 294,14%).

La ràtio LCR del Grup s'ha situat de manera permanent i estable al llarg de l'any 2023 i 2022 àmpliament per sobre del 100%.

A continuació, es detalla la composició dels actius líquids d'elevada qualitat, utilitzats en el càlcul de la ràtio LCR, del Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022:

	31/12/2023		31/12/2022	
	Valor de Mercat	Valor Ponderat	Valor de Mercat	Valor Ponderat
Actius Nivell 1	943.615	943.615	1.006.028	1.003.203
Actius Nivell 2A	7.745	6.584	9.273	7.882
Actius Nivell 2B	149.414	74.707	198.489	99.244
Total Actius Líquids d'Elevada Qualitat	1.100.774	1.024.906	1.213.790	1.110.329

El Grup MoraBanc presenta una còmoda posició amb una important presència d'actius líquids d'elevada qualitat (High Quality Level Assets - HQLA)

NSFR (Net Stable Funding Ratio)

El NSFR és una mètrica regulatòria que permet avaluar l'estabilitat de la financiació de les entitats a llarg termini.

Aquesta ràtio es defineix com el coeficient entre la quantitat de financiació estable disponible i la financiació estable requerida i ha de ser superior o igual al 100%

Mora Banc es beneficia d'un elevat pes dels dipòsits de clients, que són més estables, d'unes necessitats permanents de liquiditat derivades de l'activitat comercial finançades per instruments de mitjà i llarg termini, i d'una limitada apel·lació al curt termini. Tot això li permet mantenir una estructura de liquiditat equilibrada amb elevats nivells en la ràtio NSFR.

Durant el exercici 2023 i 2022, la ràtio s'ha situat sempre per sobre del 100%. Es calcula segons està definit en en la Llei 35/2018, comentada en el punt anterior. A tancament de l'exercici 2023 la ràtio NSFR era de 164,07% (el 2022 va ser de 161,73%).

En resum, la gestió i el model de liquiditat permeten Mora Banc anticipar el compliment d'ambdues mètriques per part del Grup molt per sobre del mínim (100%) exigít.

6.4 Risc de Mercat

El risc de mercat és el risc que les possibles variacions adverses en els preus de mercat, com ara els tipus d'interès, els tipus de canvi, els *spreads* de crèdit o els preus de la renda variable, afectin la rendibilitat o al valor dels instruments financers que manté el Grup.

L'objectiu de la gestió del risc de mercat és controlar les exposicions de les carteres subjectes a *mark-to-market* dins de paràmetres raonables.

6.4.1 Gestió de risc de mercat

El Grup compta amb una unitat de gestió del risc de mercat, que té entre les seves funcions bàsiques les de mesurar, controlar i seguir els riscos de mercat, valorar l'exposició i adequació als límits assignats, així com realitzar el contrast, implantació i manteniment de les eines informàtiques utilitzades. La supervisió d'aquestes funcions correspon al Comitè d'Actius i Passius (COAP) que és un òrgan constituït, entre d'altres, per membres de la Direcció General del Grup. Aquest òrgan es reuneix amb una periodicitat mínima mensual i és responsable de l'anàlisi de les posicions que generen risc de mercat, així com de la definició de les estratègies a seguir pel Grup. El Consell d'Administració del Banc és informat periòdicament del nivell de risc assumit i estableixen els límits absoluts d'exposició màxima a aquest risc.

6.4.2 Exposició al risc de mercat - carteres de negociació

L'estimació de les pèrdues potencials en condicions adverses de mercat és l'element clau en el mesurament del risc de mercat, per la qual cosa s'utilitza la metodologia de valor en risc VaR (*Value at Risk*), en la modalitat de VaR per simulació històrica. Addicionalment, l'Entitat també realitza el càlcul del VaR utilitzant la metodologia Paramètrica i de Monte Carlo.

La metodologia VaR mesura la pèrdua màxima en el valor d'una cartera que es pot produir com a conseqüència de canvis en les condicions generals dels mercats financers, reflectint aquests canvis en quatre factors de risc: risc de tipus d'interès, risc de tipus de canvi, risc de crèdit i risc de preus en la renda variable i mercaderies.

Implícitament, també es calcula el risc de correlació i el risc de volatilitat per a les posicions amb opcionalitat.

El VaR és la metodologia bàsica per mesurar i controlar el risc de mercat de les posicions de les carteres subjectes a *mark-to-market*.

L'horitzó temporal que utilitza el Grup per al càlcul del VaR és a un dia, ja que es tracta d'operacions de trading en mercats molt líquids.

El risc de mercat es mesura amb diferents metodologies VaR (històric, paramètric i Montecarlo) per a tota la seva cartera de negociació. El VaR Històric és l'utilitzat pel Grup per establir els seus controls.

El VaR per simulació històrica presenta avantatges com a mesura de risc ja que es basa en moviments de mercat que han tingut lloc en el passat i per tant evita fer suposicions sobre el comportament dels factors de mercat, així com de les seves correlacions. A partir d'una finestra temporal de 250 dies de dades diàries es calcula el VaR històric assumint pesos uniformes per a totes les observacions. Aquest càlcul s'efectua dues vegades al dia.

El model vigent de límits de risc de mercat consisteix en un esquema de límits i sublímits VaR, així com de stop loss per a alguna de les activitats de negociació.

Atès que el VaR per simulació històrica també presenta les seves limitacions: bàsicament l'alta sensibilitat a la finestra de dades utilitzada i la impossibilitat de capturar esdeveniments plausibles que no han tingut lloc dins del rang històric utilitzat, el Grup mitiga aquestes limitacions complementant-lo amb:

1. **Stress Test:** estimacions de l'impacte de moviments extrems de mercat sobre les posicions mantingudes en la cartera de negociació. L'objectiu de realitzar proves d'estrès, que es poden considerar com una eina complementària al mesurament del risc de mercat a través del VaR en una situació "normal", consisteix a identificar l'abast de les pèrdues en situacions "no normals" o de molt baixa probabilitat, amb l'objectiu de valorar els possibles impactes negatius sobre el valor de la cartera de negociació del Grup.

A continuació es mostra l'impacte esperat del stress test en l'estat de resultats consolidat sota una simulació multivariant dels factors de riscos que componen la cartera de negociació:

A 31 de desembre 2023		A 31 de desembre 2022	
Escenari	% Variació Market Value	Escenari	% Variació Market Value
Escenari Base	100,00%	Escenari Base	100,00%
Zero Coupon + 100pb	97,65%	Zero Coupon + 100pb	98,96%
Spot FX - 5%	100,06%	Spot FX - 5%	102,70%
Spread Curve + 50pb	100,52%	Spread Curve + 50pb	99,76%
Equity - 10%	98,14%	Equity - 10%	99,97%
Volatilities + 10%	99,80%	Volatilities + 10%	99,99%
Total	99,23%	Total	100,28%

Tots els escenaris es corresponen a xocs homogenis en totes les categories que s'esmenten. És a dir, un xoc de Equity negatiu del 10% representaria en l'estat de resultats consolidat una variació negativa del 1,86% (0,03% el 2022) del valor de mercat de la component de risc de renda variable mantinguda en la cartera de negociació del Grup, sent aquest impacte és immaterial. El total correspon a tots els xocs aplicats simultàniament.

2. **Risc de Cua:** adicionalment, a més d'informar el VaR al 99% amb horitzó temporal d'un dia, dins de la metodologia de VaR Històric s'han incorporat els conceptes "VaR Shortfall" i "VaR màxim" que fan referència a l'anàlisi de la magnitud de les pèrdues en la regió crítica. És a dir, és l'anàlisi del volum de les pèrdues de molt baixa probabilitat (freqüència inferior a l'1%). Podem definir:

- VaR Shortfall: representa la pèrdua esperada quan la pèrdua excedeix el VaR.
- VaR màxim: representa la màxima pèrdua, és a dir, el pitjor escenari (*worst-case*), que es correspondrà amb el pitjor escenari de la distribució.

A continuació s'exposen els imports de VaR mitjà al 99%, per l'activitat de cartera de negociació, i horitzó temporal d'un dia atribuïbles als diferents factors de risc:

2023	VaR al 99% Horitzó Temporal 1 dia				Expected Shortfall 99%
	En milers d'euros	A 31 de desembre	Mitjana	Màxim	Mínim
VaR Tipus de Canvi	3	3	53	-	4
VaR Tipus d'interès	21	64	124	21	26
VaR Crèdit	7	23	53	7	15
VaR Renda Variable	32	23	35	6	37
Efecte Diversificació	(29)	(36)	(134)	(2)	(39)
VaR Total	34	77	131	32	43

2022	VaR al 99% Horitzó Temporal 1 dia				Expected Shortfall 99%
	En milers d'euros	A 31 de desembre	Mitjana	Màxim	Mínim
VaR Tipus de Canvi	-	10	57	-	-
VaR Tipus d'interès	68	104	158	30	77
VaR Crèdit	17	26	51	12	101
VaR Renda Variable	5	24	59	4	8
Efecte Diversificació	(5)	(43)	(145)	2	(42)
VaR Total	85	121	180	48	144

Finalment, es realitza un *backtesting* dels resultats, el qual és el punt clau dins l'anàlisi, ja que permet donar validesa a tots els càlculs de VaR (mesura ex-ante) i poder concloure sobre la sobrevaloració o infravaloració del risc.

La validació ex-post o Backtesting es recolza en la comparació dels resultats periòdics de la cartera amb les mesures de risc procedents del sistema de mesurament establert. La validesa d'un model VaR depèn que la realitat empírica dels resultats no entri en contradicció amb l'esperat pel model. Sota aquesta premissa es reequilibra el model de manera periòdica.

6.4.3 Exposició a altres riscos de mercat – carteres que no són de negociació

6.4.3.1 Risc estructural de tipus d'interès

El risc de tipus d'interès es defineix com la variació del marge financer o del valor patrimonial del Grup associat a moviments dels tipus d'interès de mercat, afectant als instruments de l'actiu, passiu i fora de balanç de l'Entitat no registrats en la cartera de negociació (només es té en compte el *Banking Book*).

El mesurament d'aquest risc incorpora càlculs de sensibilitat del marge financer a un any i del capital econòmic enfront de moviments paral·lels, de +/- 200 punts bàsics i +/- 100 punts bàsics respectivament, de les corbes de mercat de les principals divises de l'estat de situació financera consolidat.

La gestió del risc de tipus d'interès de les posicions estructurals de l'estat de situació financera consolidat, que persegueix promoure l'estabilitat del marge financer i del valor patrimonial davant variacions dels tipus d'interès de mercat, respectant la solvència i els límits interns, i complint amb els requisits actuals i futurs regulatoris és responsabilitat del Comitè d'Actius i Passius (COAP), seguint les directrius del perfil de risc definides pel Consell d'Administració a proposta de l'àrea de riscos és la responsable de calcular, analitzar, simular i controlar el risc de tipus d'interès i reportar-lo al COAP

Per obtenir les dades, es segueixen diferents metodologies: el gap estàtic, el gap dinàmic i la simulació de diferents escenaris. D'aquesta manera, s'obté un ampli espectre de les possibles sensibilitats que ajuden a una gestió optimitzada i d'acord amb el nivell de tolerància al risc establert dins del RAF del Grup.

Amb el gap estàtic, s'obtenen les masses de l'estat de situació financera consolidat a una data determinada (a finals de mes), segons els venciments i renovacions naturals dels fluxos existents. D'aquesta manera, es té una imatge clara de quina és l'exposició a variacions de tipus d'interès de l'estat de situació financera consolidat.

Per les masses sense venciment contractual, com és el cas de les comptes a la vista, s'analitza la seva sensibilitat a les variacions del tipus d'interès a partir d'un model intern basat en l'estudi comportamental històric d'aquests fluxos que permet distribuir-los segons el termini esperat de venciment i de la seva velocitat de translació. (A partir de Coeficients *Pass-Through* que calculen el nivell d'afectació produït pels canvis en els tipus de mercats)

Els següents quadres mostren, mitjançant un gap estàtic, la distribució de venciments i revisions de tipus d'interès, a 31 de desembre de 2023 i 2022, de les masses sensibles de l'estat de situació financera consolidat del Grup MoraBanc:

En milers d'euros	Fins a 3 mesos	3-6 mesos	6-12 mesos	1-5 anys	Més de 5 anys	Total
31 de desembre de 2023						
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	158.938	-	-	-	-	158.938
Préstecs i Bestretes	699.872	244.413	398.972	77.651	83.591	1.504.499
Entitats de Crèdit	112.006	13.561	-	-	-	125.567
Clients	587.866	230.852	398.972	77.651	83.591	1.378.932
Valors representatius de deute	132.321	108.937	78.052	971.262	344.102	1.634.674
Total Actiu	991.131	353.350	477.024	1.048.913	427.693	3.298.111
Dipòsits de Bancs Centrals i AFA	96.489	26.785	40.785	7.297	794	172.150
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	32.220	-	-	-	-	32.220
Dipòsits de Clients	1.026.992	143.993	256.275	1.023.680	363.389	2.814.329
Passius Subordinats	-	-	-	-	-	-
Total Passiu	1.155.701	170.778	297.060	1.030.977	364.183	3.018.699
Efectes derivats Cobertures Risc Tipus d'Interès	35.458	78.952	7.990	(29.105)	(93.296)	(1)
Total Net	(129.112)	261.524	187.954	(11.169)	(29.786)	279.411
31 de desembre de 2022						
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	225.050	-	-	-	-	225.050
Préstecs i Bestretes	769.121	248.950	442.416	66.329	73.577	1.600.393
Entitats de Crèdit	122.786	162	-	-	-	122.948
Clients	646.335	248.788	442.416	66.329	73.577	1.477.445
Valors representatius de deute	386.399	60.867	174.655	990.108	319.887	1.931.916
Total Actiu	1.380.570	309.817	617.071	1.056.437	393.464	3.757.359
Dipòsits de Bancs Centrals i AFA	71.361	48.028	24.832	17.714	1.926	163.861
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	38.887	-	-	-	-	38.887
Dipòsits de Clients	1.025.538	70.323	399.769	1.412.937	494.869	3.403.436
Passius Subordinats	-	-	-	-	-	-
Total Passiu	1.135.786	118.351	424.601	1.430.651	496.795	3.606.184
Efectes derivats Cobertures Risc Tipus d'Interès	47.919	89.535	3.901	(29.756)	(111.599)	-
Total Net	292.703	281.001	196.371	(403.970)	(214.930)	151.175

Amb el *gap* dinàmic, s'afegeixen diferents hipòtesis per obtenir una previsió més exacta de com variarà el marge financer del Grup. D'aquesta manera, es projecten les dades en un escenari que es considera probable, tenint en compte els moviments previstos de les diferents masses del l'estat de situació financera segons estudis realitzats en base a un anàlisi històric sobre el comportament dels clients i de les variacions de les diferents masses del Grup.

Es realitza una simulació d'estrès sobre les dades obtingudes en l'escenari probable, amb moviments paral·lels de +/- 200 punts bàsics. Un cop obtingudes les dades, es verifica que respectin i compleixin els nivells de tolerància al risc definits per l'Entitat dins del seu RAF.

A continuació, es mostren les sensibilitats del marge financer obtingudes a partir de variacions paral·leles de la corba de +/-200 pb

Sensibilitat Marge Financer		
	+200 pb	-200 pb
31/12/2023	8,30%	-8,20%
31/12/2022	15,00%	-12,50%

Aquesta simulació segueix l'estàndard mundial de bones pràctiques per al seguiment del risc d'interès, utilitzat per la gran majoria d'entitats a nivell mundial, segons recomanacions del BIS (*Bank for International Settlements*) i dels òrgans supervisors.

Les sensibilitats s'obtenen mitjançant la diferència entre les dades obtingudes en l'escenari estressat i els de l'escenari probable. Tant la previsió del marge financer com el càlcul de la seva sensibilitat es fan en un termini de 12 mesos. Amb les dades obtingudes, es pot veure a un any vista com afecten les variacions extremes al marge financer.

Adicionalment, també s'utilitzen escenaris alternatius, de manera periòdica, tenint en compte diferents evolucions en les dades macroeconòmiques i en les masses de l'estat de situació financera. D'aquesta manera s'obté un ampli interval de resultats que servirà per analitzar totes les situacions possibles i detectar a temps situacions que puguin ficar en perill el correcte funcionament de l'Entitat o incorre a ultrapassaments de límits establerts.

El valor econòmic és una altra mètrica important a tenir en compte en el seguiment del risc de tipus d'interès. El valor es calcula descomptant tots els fluxos futurs existents en l'estat de situació financera consolidat. D'aquesta manera, s'obté el valor actual del Banc, també conegut com Valor Econòmic o Valor Patrimonial Actual de l'Entitat. Les variacions en les corbes dels tipus d'interès provocaran un impacte en el nostre Valor Econòmic. És per això que cal fer un seguiment periòdic i calcular la seva sensibilitat. Per al càlcul de la sensibilitat del Valor Econòmic s'utilitzen escenaris de moviments paral·lels de +/- 100 punts bàsics de les corbes de tipus d'interès. La sensibilitat del Valor Econòmic equival a la diferència entre el valor estressat i el Valor Actual de l'escenari probable. Les sensibilitats ens mostren com afecten les variacions dels tipus d'interès en el valor actual de l'Entitat. Les simulacions efectuades ens indiquen entre quins rangs pot variar el nostre Valor Econòmic en situacions adverses i de tensions de mercat. Les dades obtingudes sempre han de respectar els nivells de tolerància al risc establerts pel Grup dins del seu RAF.

Durant l'any 2023, la sensibilitat mitjana del Valor Econòmic ha estat dins del rang següent: [+1,55%; -1,62%] inferior al límit vigent aprovat. (en l'exercici 2022, les dades van ser igual a [+6,38%; -4,82%]).

La sensibilitat del marge d'interessos i del valor patrimonial són mesures que es complementen i permeten una visió global del risc estructural, més centrat en el curt i mitjà termini en el primer cas, i en el mitjà i llarg termini en el segon.

6.4.3.2 Risc estructural de tipus de canvi

El risc de tipus de canvi representa l'exposició en l'estat de situació financera consolidat per moviments en els tipus de canvi, entre els quals s'inclouen principalment qualsevol producte amb fluxos en una moneda diferent a l'euro o derivats sobre tipus de canvi.

Mora Banc manté en l'estat de situació financera consolidat, actius i passius en moneda estrangera principalment com a conseqüència de la seva activitat comercial, a més dels actius o passius en moneda estrangera que sorgeixen com a conseqüència de la gestió que realitza el Grup per mitigar el risc de tipus de canvi.

El total de l'estat de situació financera consolidat en moneda estrangera que, a 31 de desembre de 2023 i 2022, presenta el Grup és el següent:

En milers euros	EUR	USD	Altres
31 de desembre de 2023			
Actiu			
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	118.199	41.350	21.905
Actius Financers Mantinguts per a Negociar	27.824	20.435	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	242.304	743	-
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	275.464	44.720	12.195
Actius financers a cost amortitzat	2.664.853	199.410	18.693
Derivats - Comptabilitat de cobertures	22.238	-	-
Resta Actiu	167.741	3.381	(555)
Total Actiu	3.518.623	310.039	52.238
Passiu			
Passius Financers Mantinguts per a Negociar	21.138	3.091	334
Passius Fin. a Valor Raonable amb canvis a Resultats	10.090	-	-
Passius Financers a Cost Amortitzat	2.713.488	305.999	53.292
AFA	130.515	38.808	2.826
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	31.242	131	848
Dipòsits de clients	2.505.141	259.087	49.618
Altres Passius Financers	46.590	7.973	-
Derivats - Comptabilitat de cobertures	386	-	-
Resta Passiu i patrimoni net	773.521	949	(1.388)
Total Passiu i patrimoni net	3.518.623	310.039	52.238

En milers d'euros	EUR	USD	Altres
31 de desembre de 2022			
Actiu			
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	149.674	60.481	42.177
Actius Financers Mantinguts per a Negociar	38.967	44.189	4.758
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	257.230	612	-
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	664.612	101.807	10.272
Actius financers a cost amortitzat	2.631.500	205.346	8.175
Derivats - Comptabilitat de cobertures	28.442	-	-
Resta Actiu	176.383	3.579	(204)
Total Actiu	3.946.808	416.014	65.178
Passiu			
Passius Financers Mantinguts per a Negociar	24.967	8.949	87
Passius Fin. a Valor Raonable amb canvis a Resultats	8.337	-	-
Passius Financers a Cost Amortitzat	3.183.117	407.552	69.425
AFA	122.885	37.937	3.040
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	38.546	341	-
Dipòsits de clients	2.992.363	361.136	66.131
Altres Passius Financers	29.323	8.138	254
Derivats - Comptabilitat de cobertures	346	-	-
Resta Passiu i patrimoni net	730.041	(487)	(4.334)
Total Passiu i patrimoni net	3.946.808	416.014	65.178

Es pot observar que gran part de l'estat de situació financera consolidat està representat en la moneda euro. Les posicions romanents solen estar en divises estrangeres de primera línia (dòlar americà, lliura esterlina, ien japonès i franc suís).

Per aquesta raó, el Risc de tipus de canvi del Grup es veu mitgat i no és molt elevat.

6.5 Risc operacional

El Grup defineix el risc operacional seguint les directrius de Basilea, com el risc de pèrdua derivat de deficiències en els processos interns, recursos humans o sistemes, així com les pèrdues ocasionades per circumstàncies externes. Inclou el risc legal i exclou el risc estratègic i reputacional.

Els principals objectius del Grup en matèria de gestió del risc operacional són:

- Establir un model de gestió permanent que permeti identificar els esdeveniments de risc operacional i la seva categorització, mesurar els impactes actuals i futurs, implementar plans d'acció per la seva mitigació i fer seguiment de l'evolució de l'exposició a aquest risc.
- Revisar periòdicament aquest model de gestió per tal d'assegurar que aporta valor al Grup.
- Integrar la gestió del risc operacional en la gestió global de riscos.
- Donar compliment a les millors pràctiques i a la regulació vigent en aquesta matèria.
- Promoure la cultura de la gestió del risc operacional a tot el Grup.
- Establir el nivell de tolerància en el RAF i sotmetre'l a l'aprovació del Consell d'Administració.

Es considera un risc inherent a qualsevol activitat, i és per aquest motiu que totes les àrees del Grup, com a primera línia de defensa, es responsabilitzen també de la identificació dels riscos propis del seu àmbit d'actuació, reporten a la unitat de risc operacional qualsevol esdeveniment operacional que s'hagi generat i col·laboren en els plans d'acció de mitigació.

Les diferents etapes del model de gestió del risc operacional són:

- La identificació dels riscos inherents a les activitats del Grup a partir d'un mapeig dels processos, en la qual s'identifiquen els controls existents i es quantifica l'exposició al risc.
- La mitigació dels principals riscos operacionals identificats, a partir de la implementació de plans d'acció en col·laboració amb les àrees implicades.
- Avaluació periòdica del risc operacional mitjançant el seguiment d'indicadors de risc, i
- Elaboració d'informes periòdics sobre l'exposició al risc operacional, dirigits a l'Alta Direcció i als diferents responsables d'àrea.

El Grup disposa d'una base de dades de risc operacional on es recullen els esdeveniments operacionals de qualsevol activitat que desenvolupa el Grup, es mesura el seu impacte i es categoritzen seguint els paràmetres establerts per Basilea. Aquesta eina es considera una peça clau dins el procés d'identificació i quantificació d'aquest risc pel Grup, i aporta una informació de gestió d'utilitat per la gestió del risc per part de les diferents àrees.

6.6. Altres riscos

6.6.1 Risc de reputació

S'entén com a risc de reputació aquell que genera una percepció negativa dels clients, contraparts, accionistes, inversors, reguladors i/o del mercat, i que pot afectar desfavorablement la capacitat de l'Entitat per mantenir l'existència o establir noves relacions de negoci, implicant una potencial pèrdua econòmica i/o de confiança en l'entorn.

El risc de reputació pot també afectar les responsabilitats de l'Entitat atès que la confiança del mercat i la capacitat del Grup per a desenvolupar el seu negoci, estan estretament relacionades amb la seva reputació.

El Comitè Regulatori d'Intervenció i Control, format per membre de l'Alta Direcció, tracta, entre d'altres temes, aquells riscos que en cas de materialitzar-se, podrien tenir un impacte negatiu en la reputació de l'entitat.

6.6.2 Risc país

El risc país és la probabilitat que es produeixi una pèrdua financera per circumstàncies macroeconòmiques, polítiques socials o per desastres naturals, en un país determinat.

El risc país és un component del risc de crèdit, que incorpora totes les operacions de crèdit transfrontereres, ja sigui per circumstàncies comercials habituals o per inversions financeres.

Els principis de gestió del risc país obeeixen al criteri de màxima prudència de manera que aquest risc està present a l'hora de determinar les garanties i els preus de les operacions.

A dia d'avui, el Grup opera majoritàriament amb països que pertanyen a l'OCDE. En tot cas, qualsevol posició amb un país que no és membre de l'OCDE serà considerat amb un criteri reforçat d'anàlisi de qualitat creditícia. Així mateix, el preu i condicions de l'operació hauran de reflectir el risc país d'acord amb l'estat de resultat d'anàlisi.

Amb tot així, l'exposició total a risc país és baixa, i molt diversificada a nivell individual (exceptuant els països que pertanyen a l'OCDE).

6.6.3 Risc de compliment i conducta

El Consell d'Administració de l'entitat matriu defineix el nivell de risc que el Grup està disposat a assumir, aprovant les polítiques de gestió de riscos, supervisant periòdicament el seu compliment i adoptant les mesures adequades per a esmenar qualsevol deficiència.

L'estructura de Compliment Normatiu constitueix una de les bases en la qual l'Entitat reforça el compromís del Consell d'Administració de conduir totes les seves activitats i negocis d'acord a estrictes preceptes ètics, facilitant un entorn de treball concordant amb el marc regulador vigent. En línia amb els principis establerts l'àrea de Compliment controla i avalua de forma regular l'adequació i l'eficàcia de les polítiques i procediments creats per detectar qualsevol risc d'incompliment legal o regulatori, així com els riscos associats. També avalua i controla les mesures adoptades per mitigar les possibles deficiències del Grup en el compliment de les seves obligacions. A més, compta amb la independència i autoritat suficient i els recursos tècnics i humans necessaris per a complir el mandat d'assessorament a les persones responsables de la realització dels serveis i activitats d'inversió i vigilància del compliment de la normativa vigent. destaca Entre els temes gestionats es destaquen:

- Codi d'ètica i de conducta del Grup
- Codi de conducta del mercat de valors
- Polítiques relatives a la protecció de l'inversor (MiFID)
- Tractament i gestió dels conflictes d'interès
- Controls de detecció d'abús de mercat (Market Abuse Directive)
- Prevenció del blanqueig de diners i finançament del terrorisme

6.6.4 Risc actuarial

El risc de subscripció o actuarial és el derivat de la contractació d'assegurances de vida i complementàries de vida atenent als eventuais sinistres coberts i als processos derivats en l'exercici de l'activitat asseguradora. A nivell propi de l'Entitat bancària figuren com a rellevants els riscos derivats de l'increment significatiu dels pagaments necessaris per satisfer productes d'assegurances de prestació definida, derivat de la variació adversa dels tipus d'interès.

A nivell individual, el Banc té una exposició residual al risc actuarial ja que tan sols compta amb exposicions antigues de prestació definida que es troben en *run-off* i que estan completament aprovisionades. Les àrees financera i de risc revisen periòdicament l'exposició vigent per valorar noves dotacions en cas que es produeixi un increment del risc derivat de la variació dels tipus d'interès emprats en el càlcul de l'aportació. Addicionalment un cop l'any es demana un informe expert per actualitzar el valor de l'obligació contreta.

Pel que fa a l'activitat desenvolupada per l'asseguradora del Grup, el risc de subscripció o actuarial reflecteix el risc derivat de la subscripció de contractes d'assegurances. Atenent els sinistres coberts i als processos seguits en l'exercici de l'activitat, es poden distingir segons la desagregació mostrada a continuació:

- **Risc de mortalitat:** risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels passius per assegurances, a causa de variacions en el nivell, la tendència o la volatilitat de les taxes de mortalitat, sempre que un augment de la taxa de mortalitat generi un augment en el valor dels passius per assegurances.
- **Risc de longevitat:** risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels passius per assegurances, a causa de variacions en el nivell, la tendència o la volatilitat de l'esperança de vida.
- **Risc de discapacitat i morbiditat:** risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels passius per assegurances, a causa de variacions en el nivell, la tendència o volatilitat de les taxes de discapacitat, malaltia i morbiditat.

- **Risc de caiguda:** risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels beneficis (reducció) o pèrdues (increment) futures esperades de compromisos contrets en virtut de les assegurances subscrites a causa de variacions en el nivell, la tendència o la volatilitat de les taxes de discontinuïtat, cancel·lació, renovació i rescat de les pòlisses.
- **Risc de despeses:** risc de pèrdua o de modificació adversa del valor de les despeses de gestió previstos de compromisos contrets en virtut de les assegurances subscrites a causa de variacions en el nivell, la tendència o volatilitat de les despeses d'execució dels contractes d'assegurança o de reassegurança.

La gestió del cicle de risc actuarial busca una gestió estable a llarg termini que ve determinada per les polítiques de gestió d'aquest risc que, essencialment, són les següents:

Subscripció i constitució de reserves: cada línia de negoci (mort per defunció, invalidesa, accidents, despesa mèdica, baixa laboral, malaltia greu i d'altres) té identificats uns paràmetres per l'acceptació del risc, la seva gestió, mesura, tarificació i valoració, així com la constitució de reserves que requereix el procés de subscripció. També hi ha identificats els procediments per la subscripció i constitució de les esmentades reserves.

Reassegurança: identifica el nivell de transferència de risc, d'acord amb els riscos assegurats en els contractes de directe, que es considera idoni pel negoci de la companyia, així com la tipologia del risc i el seu funcionament. El nivell de retenció de risc al Banc i el de cessió al quadre de reasseguradors queda establert en els contractes de reassegurança vigents en cada exercici. Queda ben entès però, que independentment del nivell de reassegurança que la Companyia disposi, l'assegurador és sempre contractualment responsable del pagament de tots els sinistres als prenedors dels contractes de directe.

El Grup, respecte a aquesta activitat, disposa de procediments clars per implementar la política de reassegurança que té establerta:

- Especificació dels tipus de reassegurança a establir, condicions, terminis i exposició agregada a cada tipus de negoci.
- Establiment de límits respecte a imports i tipus d'assegurances: plens de retenció en contractes d'excedent, percentatges de retenció en contractes quota-part, etc.
- Criteris establerts d'adquisició de cobertura en reassegurances facultatives.

Els límits establerts es justifiquen per avaluació del perfil de risc i el cost de la reassegurança.

6.6.5 Risc tecnològic

En relació al risc tecnològic, el Grup disposa d'un departament de Seguretat de la Informació, el qual té com a principal funció la protecció de la informació gestionada, explotada i emmagatzemada en els sistemes interns. En aquest sentit, i en consonància amb el pla estratègic del Grup, el departament aplica i vigila el compliment de les polítiques definides i aprovades pel Consell d'Administració en referència a confidencialitat, integritat i disponibilitat de la informació. Addicionalment, durant aquesta activitat està reforçada amb una Oficina Tècnica de Seguretat (OTS) centrada en els serveis professionals de Deloitte. Des d'aquesta OTS, Deloitte 109ona el recolzament a Mora Banc en relació als aspectes de gestió de la seguretat de la informació, exercint el rol d'assessor per un conjunt d'iniciatives definides pel Banc, amb la finalitat d'incrementar el nivell de maduresa de Mora Banc pel que fa a *ciberseguretat*, mitjançant, entre d'altres, l'aportació de metodologia, procediments, *frameworks* i *best-practices*.

En aquesta línia, MoraBanc també disposa d'un pla de formació per assegurar que tots els seus empleats siguin conscients del impacte potencial d'aquests riscos i coneguin els procediments de l'Entitat. A més a més, MoraBanc realitza píndoles informatives i campanyes orientades al client, que es publiquen al blog informatiu de MoraBanc, xarxes socials i dins el portal de Banca Digital, quan es detecten noves amenaces.

Amb aquests recursos, es garanteix el compliment en qualsevol moment de l'any, en una base 24x7, de les normes de seguretat més acceptades pel mercat, com ara la família de normes ISO 27000. Aquest estàndard, permet respondre al Grup a qualsevol requeriment extern o intern, normatiu i regulatori, en referència a qualsevol tipus de risc de seguretat de la informació.

6.6.6 Risc climàtic i mediambiental

Pel que fa al risc climàtic i mediambiental, MoraBanc ha integrat en la seva estratègia la gestió d'aquests factors de risc amb la presa en consideració per part del Consell d'Administració de l'estratègia ESG i el seu pla director.

En base les línies marcades pel Pla Estratègic d'ESG, MoraBanc també ha aprovat una Política General ESG part del Consell d'Administració i ha creat una direcció específica per conduir la integració de la sostenibilitat en tota la cadena de valor de l'entitat i en totes les àrees de negoci.

Finalment, s'ha realitzat un exercici d'anàlisi de materialitat dels riscos climàtics i mediambientals en l'Entitat per tal d'aplicar les millors pràctiques actuals. Com a conseqüència de l'anàlisi realitzada del conjunt d'impactes dels riscos climàtics a MoraBanc, s'ha conclòs que l'impacte és poc material en el curt termini però sí que es monitoritzarà de forma sistemàtica.

Els factors de risc climàtics i mediambientals que s'han tingut en compte engloben els efectes físics del canvi climàtic generats per esdeveniments puntuals o crònics, i els derivats del procés de transició cap a una reducció de les emissions que impliquin canvis legislatius, tecnològics o de comportaments dels agents econòmics.

7. Valor raonable dels instruments financers

L'objectiu d'utilitzar tècniques de valoració per mesurar el valor raonable dels instruments financers és el de determinar el preu pel qual pot ser intercanviat un actiu entre un comprador i un venedor experimentats, o pot ser cancel·lada una obligació entre un deutor i un creditor amb experiència, que realitzen una transacció lliure. Mora Banc mesura el valor raonable utilitzant la jerarquia de valor raonable (veure Nota 3.4.).

Tots els instruments financers es classifiquen en nivells en funció de la metodologia emprada en l'obtenció del seu valor raonable, d'aquesta manera, els instruments financers a valor raonable i determinats per cotitzacions publicades en mercats actius (**Nivell 1**) comprenen deute públic, deute privat, derivats negociats en mercats organitzats i instruments de patrimoni.

En els casos on no es puguin observar cotitzacions, la direcció realitza la seva millor estimació del preu que el mercat fixaria utilitzant per a això els seus propis models interns.

En la majoria de les ocasions, aquests models interns fan servir dades basades en paràmetres observables de mercat com inputs significatius (**Nivell 2**).

El Grup disposa d'alguns instruments financers el valor raonable dels quals s'ha obtingut utilitzant els seus propis models interns amb inputs significatius no observables en dades de mercat (**Nivell 3**). A tancament de l'exercici 2023 i 2022 aquests instruments estaven composts principalment pels préstecs i bestretes, algun instrument financer classificat a la cartera d' "Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global" i a la cartera d' "Actius financers no designats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats" així com els passius financers a cost amortitzat de l'estat de situació financera consolidat del Grup.

Les tècniques de valoració utilitzades pel Grup per mesurar el valor raonable dels instruments financers inclouen:

- Mètodes del Valor Net Present descomptat amb corbes de mercat.
- Model de Black-Scholes.
- Montecarlo.
- Altres mètodes de valoració comunament acceptats.

Les assumpcions i els inputs utilitzats en les tècniques de valoració inclouen taxes d'interès lliures de risc i de referència; diferencials de crèdit i altres primes utilitzades per estimar taxes de descompte; preus de bons i accions; tipus de canvi de divises, preus d'índexs d'accions i accions; i volatilitats i correlacions de preus esperats.

El Grup utilitza models de valoració àmpliament reconeguts per determinar el valor raonable dels instruments financers comuns i simples, com ara les permutes de tipus d'interès i de divises, que utilitzen només dades de mercat observables i no requereixen d'una elevada avaluació i estimació. Els preus observables o els inputs del model generalment estan disponibles al mercat per a valors cotitzats de deute i capital, derivats negociats en mercats organitzats i simples derivats OTC, com swaps de tipus d'interès.

La disponibilitat de preus de mercat observables i els inputs del model redueixen la necessitat d'avaluació i estimació i també redueixen la incertesa associada amb el mesurament del valor raonable. La disponibilitat dels preus i inputs observables en el mercat varia segons els productes i mercats i és procliu a canvis basats en esdeveniments específics i condicions generals en els mercats financers. A continuació es presenta a 31 de desembre de 2023 i 2022 el valor raonable dels instruments financers, així com el seu corresponent valor en llibres:

En milers d'euros	31/12/2023		31/12/2022(*)	
	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable
Actius				
Actius financers mantinguts per a negociar	48.259	48.259	87.914	87.914
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	243.047	243.047	257.842	257.842
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	332.379	332.379	776.691	776.691
Actius financers a cost amortitzat	2.882.956	2.840.205	2.845.021	2.921.232
Derivats de cobertura	22.238	22.238	28.442	28.442
Total Actiu	3.528.879	3.486.128	3.995.910	4.072.121

En milers d'euros	31/12/2023		31/12/2022	
	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable
Passius				
Passius financers mantinguts per a negociar	24.563	24.563	34.003	34.003
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	10.090	10.090	8.337	8.337
Passius financers a cost amortitzat	3.072.779	2.908.852	3.660.094	3.660.094
Derivats de cobertura	386	386	346	346
Total Passiu	3.107.818	2.943.891	3.702.780	3.702.780

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Dels quals el seu valor raonable es classifica per nivells a 31 de desembre 2023 i 2022:

En milers d'euros	31/12/2023			31/12/2022		
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Actius						
Actius financers mantinguts per a negociar	13.365	34.894	-	41.388	46.526	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	239.750	1	3.296	254.889	1	2.952
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	313.347	12.323	6.709	752.068	12.193	12.430
Actius financers a cost amortitzat	1.203.753	39.682	1.596.770	1.065.975	40.000	1.815.257
Derivats de cobertura	-	22.238	-	-	28.442	-
Total Actiu	1.770.215	109.138	1.606.775	2.114.320	127.162	1.830.639

En milers d'euros	31/12/2023			31/12/2022		
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Passius						
Passius financers mantinguts per a negociar	61	24.502	-	22	33.981	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	10.090	-	-	8.337	-	-
Passius financers a cost amortitzat	-	-	2.908.852	-	-	3.660.094
Derivats de cobertura	-	386	-	-	346	-
Total Passiu	10.151	24.888	2.908.852	8.359	34.327	3.660.094

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

De la consideració del valor raonable de les operacions contractades, considerant els criteris comptables aplicats i els seus venciments, no se'n derivarien plusvàlues ni minusvàlues significatives respecte del patrimoni del Grup.

Quan les transaccions de mercat observables no estan disponibles, el valor raonable s'estima utilitzant models de valoració, com les tècniques de descompte de fluxos d'efectiu. Els inputs de les tècniques de valoració inclouen pèrdues creditícies esperades durant tota la vida de l'instrument financer, taxes d'interès, taxes d'amortització anticipada i spread de mercat tant en el moment d'originació de l'operació com posteriorment.

Per als préstecs deteriorats amb garanties, el valor raonable es mesura en funció del valor de la garantia subjacent.

Els inputs dels models poden incloure dades de brokers externs on l'activitat de negoci es realitza en mercats OTC i informació obtinguda d'altres participants del mercat incloent transaccions principals i secundàries observades.

Per millorar l'exactitud de l'estimació de la valoració de préstecs minoristes i petits préstecs comercials, els préstecs homogenis s'agrupen en carteres amb característiques similars, com ara: l'antiguitat, la ràtio LTV (*loan to value*), la qualitat de la garantia, el tipus de prestatari i de producte, les taxes d'amortització anticipada i morositat, i les probabilitats de *default*.

El valor raonable dels dipòsits d'entitats de crèdit i de clients és estimat utilitzant tècniques de descompte de fluxos d'efectiu, utilitzant com a taxa de descompte la de dipòsits amb venciments i condicions contractuals similars. El valor raonable dels dipòsits a la vista és l'import exigible en la data de reporting.

8. Àrees de negoci

8.1 Bases de negoci

La informació per àrees de negoci té com a objectiu realitzar un control, seguiment i gestió interna de l'activitat i resultats del Grup MoraBanc, i es construeix en funció de les diferents línies d'actuació establertes segons l'estructura i organització del Grup.

Per definir les àrees de negoci es tenen en compte els riscos inherents i les particularitats de gestió de cadascuna d'elles. Així mateix, per a la segregació per negocis de l'activitat i resultats es prenen com a base les unitats de negoci bàsiques, sobre les quals es disposa de xifres comptables i de gestió. S'apliquen els mateixos principis generals que els utilitzats en la informació de gestió del Grup i els criteris de mesurament, valoració i principis comptables aplicats que són equivalents als utilitzats en l'elaboració dels estats financers consolidats, no existint assignacions asimètriques.

El Grup MoraBanc té tres àrees sobre les quals informa, descrites a continuació, que corresponen a les unitats de negoci estratègiques del Grup. Les unitats de negoci estratègiques ofereixen diferents productes o serveis, i són administrades per separat perquè requereixen diferent tecnologia i estratègies de mercat. Per cadascuna de les unitats de negoci estratègiques, el Consell d'Administració de l'Entitat matriu revisa els informes d'administració interns amb una periodicitat mensual.

Es detallen a continuació cada una de les àrees sobre les quals el Grup informa:

Activitat bancària

És la principal activitat del Grup; inclou la totalitat del negoci bancari (banca minorista, banca d'empreses, corporativa i institucional, tresoreria i mercat de capitals i banca privada) desenvolupat al territori del Principat d'Andorra a través de la xarxa d'oficines i de la resta de canals complementaris. Recull tant l'activitat com els resultats generats pels clients del Grup, siguin particulars, empreses o institucions. També incorpora la gestió de la liquiditat i els ingressos pel finançament a la resta de negocis. Es distingeix:

- **Banca d'empreses, corporativa i institucional:** Es dedica a la oferta de productes i serveis a empreses, comerços nacionals, institucions públiques i privades, amb l'objectiu de facilitar l'activitat comercial i el finançament de les seves operacions.
- **Banca particular, retail:** Àrea especialitzada en el client domèstic, desenvolupant una segmentació comercial segons les necessitats de cada grup.
- **Banca Privada:** És la activitat principal del Grup Morabanc, oferint serveis personalitzats mitjançant gestors especialitzats orientats a donar suport i a l'assessorament en qüestions relacionades amb la gestió del seu patrimoni.
- **Activitat asseguradora**
- Activitat asseguradora, SAU és la companyia d'assegurances de vida de Morabanc. Té l'objectiu d'oferir tota mena d'assegurances en la branca de vida i les garanties de salut complementaries a les garanties de vida.
- **Gestió d'actius i participacions**
- Mora Gestió d'Actius, SAU és la filial de Morabanc, responsable de l'activitat de gestió d'organismes d'inversió col·lectiva del grup.

8.2 Informació sobre les àrees reportables i conciliació de la informació

A continuació es presenten els resultats del Grup dels exercicis 2023 i 2022 per tipologia d'entitats del Grup, que és equiparable a les diferents àrees de negoci en les que opera el Grup:

En milers d'euros	Resultat de l'exercici	
	2023	2022(*)
Activitat bancària	43.159	33.766
Activitat companyia assegurances	2.565	2.256
Gestió d'actius i participacions	5.699	4.011
TOTAL	51.423	40.033

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

9. Efectiu, saldo en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista

La composició del saldo de l'efectiu i equivalents en els estats de situació financera consolidats a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Efectiu	24.160	27.282
Altres dipòsits a la vista	157.294	225.050
Total	181.454	252.332

10. Actius i Passius financers mantinguts per negociar

El detall d'actius i passius financers mantinguts per negociar a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023		31/12/2022	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Derivats de negociació	18.217	24.563	30.985	34.003
Instruments de patrimoni	17.594	-	15.626	-
Valors representatius de deute	12.448	-	41.303	-
TOTAL	48.259	24.563	87.914	34.003

El detall dels actius diferents dels derivats financers de la cartera de negociació a 31 de desembre 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Instruments de patrimoni	17.594	15.626
Instruments cotitzats	17.594	15.626
Valors representatius de deute	12.448	41.303
Emissions entitats financeres	10.118	30.529
Altres emissions	2.330	10.774
Total	30.042	56.929

A continuació es mostra el detall dels actius i passius financers derivats a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros	31/12/2023		31/12/2022	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Tipus d'interès	2.055	3.204	2.868	2.162
Divises	1.698	1.746	3.418	4.317
Crèdit	1.282	1.968	1.331	1.551
Instruments de Patrimoni	13.182	17.645	23.368	25.973
Total	18.217	24.563	30.985	34.003

A 31 de desembre de 2023 i 2022 el Grup no tenia posicions curtes de valors.

11. Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats

A continuació es presenta el desglossament per tipologia de producte dels saldos d'aquest epígraf dels estats de situació financera consolidats a 31 de desembre de 2023 i 2022:

Passius

	31/12/2023	31/12/2022(*)
Altres passius financers		
Assegurances de vida en les que el prenedor assumeix el risc	10.090	8.337
Total passius	10.090	8.337

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Aquests saldos corresponent principalment als productes provinents de la companya d'assegurances, plans de pensions i de previsió individuals i col·lectius classificats sota IFRS 9 i no sota IFRS 17, ja que no disposen de component d'assegurança.

12. Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats

A continuació es presenta el desglossament per tipologia de producte dels saldos d'aquest epígraf dels estats de situació financera consolidats a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Instruments de patrimoni	189.360	189.882
Valors representatius de deute	53.687	67.960
Altres	-	-
TOTAL	243.047	257.842

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

El detall dels actius i passius a 31 de desembre 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Instruments de patrimoni	189.360	189.882
Vinculats a productes d'assegurances en el que el prenedor assumeix el risc	186.064	186.929
Altres	3.296	2.953
Valors representatius de deute	53.687	67.960
Vinculats a productes d'assegurances en les que el prenedor assumeix el risc	41.777	24.286
Altres emissions	11.910	43.674
Total actius	243.047	257.842

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Aquests imports corresponent als actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats i vinculats a productes d'assegurances en el que el prenedor assumeix el risc, que estan lligats a l'operativa de productes d'assegurances de vida. Aquests productes es comercialitzen a través de Mora Assegurances, SAU.

13. Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de situació financera consolidats a 31 de desembre de 2023 i 2022, atenent a la naturalesa de les operacions és el següent:

En milers d'euros	Valor raonable 31/12/2023	Valor raonable 31/12/2022(*)
Instrumentes de patrimoni	22.972	30.130
Accions de societats no cotitzades	48.233	48.517
Ajustaments (minuscúvues o pluscúvues)	(25.261)	(18.387)
Subtotal	22.972	30.130
Valors representatius de deute	309.407	746.561
Deute púvlic	130.876	345.744
Emesos per entitats financeres	146.617	328.917
Altres emissions	38.577	88.943
Ajustaments per valoració (minuscúvues o pluscúvues latents)	(6.589)	(16.845)
Pèrdua per deteriorament	(74)	(198)
Subtotal	309.407	746.561
Total	332.379	776.691

(*) Veure Nota 2.3 , Comparació de la informaci3

El valor en llibres registrat al quadre anterior representa l'exposició al risc de crèdit del Grup MoraBanc en relació als instruments inclosos en aquest epígraf.

A continuació es mostra el moviment que s'ha produït en el saldo de les provisions que cobreixen les pèrdues per deteriorament dels Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global de l'exercici 2023:

En milers d'euros	2023	2022
Saldo a l'inici de l'exercici	198	411
Més:		
Dotacions al fons	470	373
Menys:		
Altres ajustaments	-	61
Recuperacions del fons	(594)	(647)
Saldo al final de l'exercici	74	198

14. Actius financers a cost amortitzat

El detall dels actius financers a cost amortitzat a 31 de desembre de 2023 i 2022 dels estats de situació financera consolidats, considerant els ajustos de valoració és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Valors representatius de deute	1.303.197	1.159.135
Préstecs i bestretes	1.595.177	1.699.304
Entitats de crèdit	125.610	123.020
Clients	1.469.567	1.576.284
Ajustaments per valoració	(15.418)	(13.418)
Perdues per deteriorament	(37.756)	(39.299)
Interessos i comissions meritades	6.729	5.729
Derivats de cobertura i altres	15.609	20.152
Total	2.882.956	2.845.021

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de La NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

14.1 Valors representatius de deute i préstecs i bestretes a entitats de crèdit

El detall dels valors representatius de deute i els préstecs i bestretes a entitats de crèdit a 31 de desembre de 2023 i 2022 dels estats de situació financera consolidats, considerant els ajustos de valoració, és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Valors representatius de deute	1.303.197	1.159.135
Deute públic Andorrà	215.874	190.928
Deute públic estranger	686.978	534.962
Emissions entitats financeres	230.831	245.070
Altres emissions	169.514	188.175
Préstecs i bestretes a entitats financeres	125.610	123.020
Comptes a la vista	-	-
Comptes a termini	125.610	123.020
Adquisició temporal d'actius	-	-
Ajustaments per valoració	22.028	25.477
Pèrdues per deteriorament	(309)	(404)
Interessos meritats	6.729	5.729
Derivats de cobertura i altres	15.608	20.152
Valor en llibres net	1.450.835	1.307.632

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de La NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

A continuació es mostra el moviment que s'ha produït en el saldo de les provisions que cobreixen les pèrdues per deteriorament dels valors representatius de deute i dels préstecs i bestretes a entitats de crèdit dels exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Saldo a l'inici de l'exercici	404	439
Més:		
Dotacions al fons	2	12
Menys:		
Recuperacions del fons	(97)	(47)
Saldo al final de l'exercici	309	404

14.2 Préstecs i bestretes a clients

El detall dels préstecs i bestretes a clients a 31 de desembre de 2023 i 2022 dels estats de situació financera consolidats, considerant els ajustos de valoració, és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Préstecs i bestretes a clients (brut)	1.469.567	1.576.842
Deutors amb garanties dineràries i valors	369.088	480.575
Hipotecaris	676.916	755.296
Sector públic	18.738	29.769
Sense garantia real	404.825	311.202
Provisió per deteriorament	(37.446)	(38.894)
Total	1.432.121	1.537.948

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

A continuació es mostra el moviment que s'ha produït en el saldo de les provisions que cobreixen les pèrdues per deteriorament dels préstecs i bestretes a clients a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Saldo a l'inici de l'exercici	38.894	42.836
Més:		
Dotacions al fons	3.864	1.086
Menys:		
Aplicacions del fons	(2.665)	(1.117)
Recuperacions del fons	(2.647)	(3.911)
Recuperacions de fallits	-	-
Saldo al final de l'exercici	37.446	38.894

15. Derivats de cobertura i canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès

El Grup utilitza permutes de tipus d'interès per cobrir la seva exposició als canvis en el valor raonable dels seus préstecs hipotecaris i instruments de deute a tipus fix.

15.1 Derivats de cobertura

A continuació es presenta el detall de derivats de cobertura del risc de tipus d'interès mantinguts pel Grup a 31 de desembre de 2023 i 2022 dels estats de situació financera consolidats:

En milers d'euros	31/12/2023		
	Actius	Passius	Nominal
Cobertures comptables de valor raonable			
Risc de tipus d'interès	22.238	386	69.531

En milers d'euros	31/12/2022		
	Actius	Passius	Nominal
Cobertures comptables de valor raonable			
Risc de tipus d'interès	28.442	346	66.314

A data de tancament de l'exercici 2023 i 2022 tots aquests derivats corresponen a mercats no organitzats.

L'import nominal dels contractes formalitzats no correspon al risc total assumit pel Grup, ja que la posició neta en aquests instruments financers ve determinada per la seva composició i/o combinació. Les posicions obertes per les operacions indicades no suposen un risc significatiu de tipus d'interès, ni de canvi, ni mercat.

Durant l'exercici 2023 i 2022 el Grup ha determinat que les cobertures són eficaces mitjançant la realització de test d'eficàcia de les mateixes.

15. 2 Partides cobertes

El Grup MoraBanc realitza cobertures de valor raonable a tipus fix. La cobertura es realitza mitjançant la transformació de l'instrument financer cobert de tipus fix a tipus variable, sent el tipus d'interès la naturalesa del risc cobert. Els instruments de cobertura utilitzats són, principalment, permutes de tipus d'interès que transformen l'element cobert de tipus fix a tipus variable.

A dia 31 de desembre de 2023 i 2022, les variacions de valor raonable de les posicions cobertes són:

En milers d'euros	31/12/2023	
	Actius	Passius i Patrimoni Net
Canvis del valor raonable en elements coberts en cobertures de risc de tipus d'interès	-	20.649

En milers d'euros	31/12/2022	
	Actius	Passius i Patrimoni Net
Canvis del valor raonable en elements coberts en cobertures de risc de tipus d'interès	-	7.807

15.3 Altres derivats mantinguts per a la gestió de riscos

El Grup utilitza altres derivats, els quals no estan designats en una relació de cobertura comptable, per administrar la seva exposició a divises, tipus d'interès i risc creditici. Els instruments utilitzats inclouen permutes de tipus d'interès, permutes de divises creuades, contractes a termini, futurs, opcions i permutes de crèdit.

16. Inversions en negocis conjunts i associades

Dins de l'epígraf "Inversions en dependents, negocis conjunts i associades – Entitats Associades i negocis conjunts", a l'exercici finalitzat a 31 de desembre de 2023 i 2022, el Grup MoraBanc disposa d'una participació directa corresponent al 33,33% a la Societat Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA (entitat associada) i una participació del 25% de la societat Financera Pyrénées, SA (negoci conjunt) (veure Nota 4).

Les principals dades de les societats, a 31 de desembre de 2023 i 2022 són les següents:

31/12/2023 (En milers d'euros)	% de participació	Valor en llibres	Capital	Reserves	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	Total fons propis
Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA (*)	33%	61	60	564	262	-	886
Societat Financera Pyrénées, SA	25%	4.641	60	4.550	563	-	5.173

31/12/2022 (En milers d'euros)	% de participació	Valor en llibres	Capital	Reserves	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	Total fons propis
Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA (*)	33%	61	60	382	222	-	664
Societat Financera Pyrénées, SA	25%	5.001	60	4.550	2.002	-	6.612

(*) Percentatge de participació directe i indirecte

A 31 de desembre de 2023 i 2022, no existia cap acord de suport financer ni cap altre tipus de compromís contractual ni de la matriu ni de les entitats dependents amb les entitats associades, que no estigui reconegut en els estats financers consolidats.

El 31 de desembre de 2023 i 2022, no existia cap passiu contingent en relació amb les inversions en dependents, negocis conjunts o associades.

El Grup cada any avalua les evidències de deteriorament de les participacions associades i negocis conjunts. S'han realitzat els diferents tests, sense trobar indicis de deteriorament.

17. Actius tangibles i inversions immobiliàries

El moviment dels comptes d'immobilitzat material d'ús propi i inversions immobiliàries durant els exercicis 2023 i 2022 ha estat el següent:

En milers d'euros	D'ús propi i inversions immobiliàries							
	Terrenys i edificis	Mobiliari e instal·lacions	Hardware	Altres	Total	Inversions immobiliàries	Drets d'ús d'immobles arrendats(*)	Total
Cost								
Saldo al 31 de desembre de 2022	73.010	31.445	19.467	439	124.361	78.721	7.178	210.260
Altes	4.445	937	1.190	-	6.572	17	1.131	7.720
Baixes	(2.386)	(2.503)	(288)	-	(5.177)	-	(543)	(5.720)
Vendes	-	-	-	-	-	(330)	-	(330)
Saldo al 31 de desembre de 2023	75.069	29.879	20.369	439	125.756	78.408	7.766	211.930
Amortització acumulada i deteriorament								
Saldo al 31 de desembre de 2022	(11.613)	(27.416)	(17.692)	(317)	(57.038)	(48.358)	(2.504)	(107.900)
Altes	(777)	(933)	(1.120)	-	(2.830)	(40)	(916)	(3.786)
Baixes	760	1.592	89	-	2.441	(4.036)	(200)	(1.795)
Vendes	-	-	-	-	-	35	-	35
Saldo al 31 de desembre de 2023	(11.630)	(26.757)	(18.723)	(317)	(57.427)	(52.399)	(3.620)	(113.446)
Valor en llibres a 31 de desembre de 2022	61.397	4.029	1.775	122	67.323	30.363	4.674	102.360
Valor en llibres a 31 de desembre de 2023	63.439	3.122	1.646	122	68.329	26.009	4.146	98.484

(*) Segons requereix la NIIF 16

D'ús propi i Inversions immobiliàries

En milers d'euros	Terrenys i edificis	Mobiliari e instal·lacions	Hardware	Altres	Total	Inversions immobiliàries	Drets d'ús d'immobles arrendats (*)	Total
Cost								
Saldo al 31 de desembre de 2021	72.996	30.374	18.211	439	122.020	81.679	3.316	207.015
Altes	14	1.071	1.472	-	2.557	-	3.862	6.419
Baixes	-	-	(216)	-	(216)	-	-	(216)
Vendes	-	-	-	-	-	(2.958)	-	(2.958)
Saldo al 31 de desembre de 2022	73.010	31.445	19.467	439	124.361	78.721	7.178	210.260
Amortització acumulada i deteriorament								
Saldo al 31 de desembre de 2021	(10.797)	(26.510)	(16.706)	(300)	(54.313)	(48.384)	(1.688)	(104.385)
Addicions	(816)	(879)	(986)	(17)	(2.698)	(38)	(816)	(3.552)
Baixes	-	-	-	-	-	-	-	-
Vendes	-	-	-	-	-	64	-	64
Diferències de canvi i altres	-	(27)	-	-	(27)	-	-	(27)
Saldo al 31 de desembre de 2022	(11.613)	(27.416)	(17.692)	(317)	(57.038)	(48.358)	(2.504)	(107.900)
Valor en llibres a 31 de desembre de 2021	62.199	3.864	1.505	139	67.707	33.295	1.628	102.630
Valor en llibres a 31 de desembre de 2022	61.397	4.029	1.775	122	67.323	30.363	4.674	102.360

(*) Segons requereix la NIIF 16

Inclou l'import dels immobles, terrenys, mobiliari, vehicles, equips d'informàtica i altres instal·lacions propietat de les entitats consolidades o adquirits en règim d'arrendament financer si s'escau.

Durant l'exercici 2023 i 2022 s'han produït vendes d'actius adjudicats classificats com a "Actius tangibles – Inversions Immobiliàries" que estaven registrats a un valor net comptable de 307 i 2.894 milers d'euros, i un benefici de 99 i 1.313 milers d'euros respectivament..

Durant l'exercici 2023 s'ha realitzat una actualització del valor dels terrenys classificats a inversions immobiliàries amb una dotació per import de 4.036 milers d'euros.

Els actius es classifiquen en funció de la seva finalitat en:

17.1 Immobilitzat material d'ús propi

L'immobilitzat material d'ús propi i als quals es preveu donar un ús continuat i propi, es presenta al seu cost d'adquisició, menys la corresponent amortització acumulada i, si escau, les pèrdues estimades que resulten de comparar el valor net de cada partida amb el seu corresponent import recuperable.

Així mateix, es registren dintre d'aquest epígraf els drets d'ús dels actius arrendats, que s'amortitzen amb càrrec a l'estat de resultats consolidat.

17.2 Inversions immobiliàries

L'epígraf Inversions immobiliàries recull els valors nets dels terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen en òptimes condicions per a la seva explotació en règim de lloguer o bé per a obtenir una plusvàlua en la seva venda com a conseqüència dels increments que es produeixen en el futur en els seus respectius preus de mercat. Així mateix, es registren dintre de l'epígraf "Actius tangibles – Inversions immobiliàries" els actius adjudicats que acumulen més de 3 anys a l'estat de situació financera consolidat (veureu Nota 3.12).

A tancament de l'exercici el valor total de les inversions immobiliàries és de 26.009 milers d'euros (30.363 milers d'euros a l'any 2022).

Durant l'exercici 2023 i 2022 el Grup no ha reclassificat actius a l'epígraf "Actius tangibles – Inversions immobiliàries".

L'Entitat ha estimat el valor raonable de les seves inversions immobiliàries amb el mètode del descompte de fluxos o amb taxacions d'experts independents que s'actualitzen anualment, en funció del seu ús com explotació cultural o immobiliària.

L'entitat contrasta anualment el valor de l'actiu immobiliari corresponent a La Casa Vicens, immoble singular construït per Antoni Gaudí entre 1.883 i 1885, una de les seves primeres obres mestres i patrimoni mundial de l'UNESCO des de 2005 i que actualment s'explota comercialment com a museu.

Pel que fa a aquest exercici de contrast es fa un descompte de fluxos d'efectiu, on les principals hipòtesis per l'exercici 2023 i 2022 han estat:

- Projectió dels fluxos d'efectiu esperats als propers 5 anys
- IPC previst del 2,09% el 2023.
- Taxa de descompte del 6,80% i 6,77% per els exercici 2023 i 2022 respectivament

18. Immobilitzat intangible

El detall i moviments a 31 de desembre de 2023 i 2022 dels actius intangibles és el següent:

	Aplicacions Informàtiques	Altres	Fons de comerç	Total
En milers d'euros				
Cost	-			
Saldo a 31 de desembre de 2022	122.621	624	11.784	135.029
Adquisicions	3.047	4	-	3.051
Baixes	(4.461)	-	-	(4.461)
Saldo al 31 de desembre de 2023	121.207	628	11.784	133.619
Amortització acumulada	-			
Saldo al 31 de desembre de 2022	(105.598)	(588)	-	(106.186)
Adquisicions	(3.665)	(14)	-	(3.679)
Baixes	1.182	-	-	1.182
Saldo al 31 de desembre de 2022	(108.081)	(602)	-	(108.683)
Valor en llibres a 31 de desembre de 2023	13.126	26	11.784	24.936

	Aplicacions Informàtiques	Altres	Fons de comerç	Total
En milers d'euros				
Cost	-			
Saldo a 31 de desembre de 2021	115.337	611	11.784	127.732
Altes	7.326	13	-	7.339
Baixes	(42)	-	-	(42)
Saldo al 31 de desembre de 2022	122.621	624	11.784	135.029
Amortització acumulada	-			
Saldo al 31 de desembre de 2021	(101.690)	(575)	-	(102.265)
Addicions	(3.908)	(13)	-	(3.921)
Baixes	-	-	-	-
Saldo al 31 de desembre de 2022	(105.598)	(588)	-	(106.186)
Valor en llibres a 31 de desembre de 2022	17.023	36	11.784	28.843

18.1 Fons de comerç

A 31 de desembre de 2023 i 2022 l'import registrat en aquest epígraf de l'estat de situació financera consolidat és de 11.784 milers d'euros a 31 de desembre de 2023 i 2022. Dit fons de comerç es va generar en la compra d'una participació majoritària de BSA Banc, SA, en data 1 d'octubre de 2021. Amb data 11 de novembre de 2022 després de l'aprovació per part de l'AFA es va produir la fusió tecnològica i jurídica de les dues entitats financeres així com les seves respectives filials.

Aquest fons de comerç es va atribuir a la Unitat Generadora d'Efectiu (UGE) de l'activitat bancària a l'efecte del càlcul del deteriorament.

Tal com s'estableix en el marc normatiu de referència, el Grup ha dut a terme una anàlisi a l'exercici 2023 per avaluar la potencial existència d'un deteriorament dels fons de comerç.

Segons la NIC 36, el deteriorament de valor es produeix quan el valor net comptable supera l'import recuperable, sent aquest el major entre el valor en ús i el valor raonable menys els costos de venda. En aquest cas, l'import recuperable de la unitat d'activitat bancària d'actius s'ha determinat mitjançant el valor d'ús, utilitzant projeccions de fluxos d'efectiu basades en els pressupostos aprovats per la Direcció. A continuació, es descriuen les principals hipòtesis utilitzades segons la metodologia mencionada:

Període projectat

Tal com estableix el paràgraf 33, apartat b) de la NIC 36, el període projectat que s'ha considerat per a l'estimació dels fluxos de caixa futurs la UGE, ha estat de 5 anys, d'acord amb els pressupostos preparats per la Direcció del Grup per als pròxims 5 anys. Considerem que aquest període és adequat per a reflectir el pla de negoci actual projectat per la UGE.

Taxa de descompte

La taxa de descompte reflecteix l'estimació de la Direcció respecte al risc específic de la UGE. Aquest és el punt de referència utilitzat per la Direcció per a avaluar el desenvolupament operatiu i les futures propostes d'inversió. La taxa de descompte aplicada per a calcular el valor fent ús de la UGE a data de valoració ha estat el cost dels recursos propis, i ha estat determinada d'acord amb el "Capital Asset Pricing Model (CAPM)". Aquest model utilitza com a base la taxa lliure de risc (R_f), que s'ha calculat com la rendibilitat del deute públic a Europa (b_o) a 10 anys a 31 de desembre de 2023, a la qual se suma la prima de risc de mercat, basada en les publicacions dels estudis referents a les primes de risc aplicables (R_m) multiplicada pel coeficient beta mitjà del sector financer.

Taxa de creixement a perpetuïtat

Per al càlcul de la taxa de creixement a perpetuïtat s'ha utilitzat l'estimació de creixement dels estudis publicats per les agències de qualificació creditícia en relació a Andorra.

Sensibilitat enfront de canvis en les hipòtesis

Amb la finalitat d'assegurar la solidesa del seu càlcul, la Direcció ha efectuat una anàlisi de sensibilitat al valor fent ús de la UGE analitzada respecte a variacions en les principals hipòtesis que afecten aquest càlcul. Per a això, s'han realitzat anàlisis de sensibilitat a la taxa de descompte (K_e), els fluxos de caixa previstos, a la taxa de creixement a perpetuïtat (g).

Anàlisis de sensibilitat

El Grup ha realitzat una anàlisi de sensibilitat, el qual ha consistit a ajustar +/- 100 punts bàsics la taxa de descompte i +/- 50 punts bàsics la taxa de creixement a perpetuïtat.

L'anàlisi de sensibilitat realitzat conclou que tots els escenaris definits en aquesta anàlisi no suposen un impacte significatiu.

19. Altres actius i passius

Tots els actius i passius no classificats en les categories anteriors queden inclosos en aquest apartat. La composició del saldo d'aquests capítols dels estats de situació financera consolidats a 31 de desembre de 2023 i 2022 és la següent:

	31/12/2023	31/12/2022(*)
En milers d'euros		
Periodificacions	3.868	2.505
Altres actius	339	170
Total resta d'actius	4.207	2.675
Periodificacions	32.726	25.128
Altres passius	185	82
Total resta de passius	32.911	25.210

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Els saldos comptabilitzats a la resta d'actius corresponen a despeses pagades per anticipat del Grup i de les seves societats dependents, dins de la seva activitat ordinària.

Respecte als saldos registrats a la resta de passius s'inclouen despeses meritades no pagades per obligacions amb tercers i empleats.

20. Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda

20.1 Composició del saldo

El detall del saldo dels actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Immobilitzat material	2.171	3.185
Procedent d'adjudicacions	1.312	1.707
Altres	859	1.478
Total	2.171	3.185
Correccions de valor	-	-
Total net	2.171	3.185

En aquest capítol de l'estat de situació financera consolidat es recullen principalment els actius procedents d'adquisicions i adjudicacions en el procés de regularització d'operacions creditícies que no s'incorporen com a actius d'ús propi, inversió immobiliària o existències.

20.2 Moviment

El moviment produït en els exercicis 2023 i 2022 en el saldo d'aquest capítol de l'estat de situació financera es mostra a continuació:

En milers d'euros	Procedent d'operacions creditícies	Altres	Total
Cost			
Saldo a 31 de desembre de 2022	1.707	1.478	3.185
Vendes	(395)	(619)	(1.014)
Saldo a 31 de desembre de 2023	1.312	859	2.171
Pèrdues per deteriorament			
Saldo a 31 de desembre de 2022	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2023	-	-	-
Valor en Llibres a 31 de desembre de 2022	1.707	1.478	3.185
Valor en Llibres a 31 de desembre de 2023	1.312	859	2.171
Cost			
Saldo a 31 de desembre de 2021	1.810	1.478	3.288
Altes	35	-	35
Vendes	(138)	-	(138)
Saldo a 31 de desembre de 2022	1.707	1.478	3.185
Pèrdues per deteriorament			
Saldo a 31 de desembre de 2021	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2022	-	-	-
Valor en Llibres a 31 de desembre de 2021	1.810	1.478	3.288
Valor en Llibres a 31 de desembre de 2022	1.707	1.478	3.185

20.3 Informació referent a actius classificats com mantinguts per a la venda

Desglossament per tipologia d'actiu

A continuació es detalla la distribució dels actius procedents d'adjudicacions i recuperacions creditícies a 31 de desembre de 2023 i 2022, segons la naturalesa de l'actiu, tenint en consideració el seu fons de deteriorament.

En milers d'euros	31/12/2023		31/12/2022	
	%	Import	%	Import
Actius d'ús residencial	48%	1.050	45%	1.446
Actiu d'ús industrial o comercial	39%	855	46%	1.473
Terrenys no urbanitzats	12%	266	8%	266
Total	100%	2.171	100%	3.185

21. Passius financers a cost amortitzat

21.1. Composició del saldo

La composició del saldo d'aquests capítols dels estats de situació financera consolidats segons la naturalesa del passiu financer a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Dipòsits	3.018.697	3.604.583
Bancs centrals i Entitats de crèdit	204.369	202.749
Clients	2.814.328	3.401.834
Altres passius financers	54.082	55.511
Total	3.072.779	3.660.094

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

21.2 Dipòsits amb Bancs centrals

La composició dels dipòsits amb Bancs centrals a 31 de desembre 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
A la vista	28.796	69.644
A termini	143.353	94.218
Total dipòsits en Bancs Centrals (AFA)	172.149	163.862

21.3 Dipòsits d'entitats de crèdit

El detall dels dipòsits d'entitats de crèdit a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
A la vista	8.560	6.237
A termini	23.660	32.650
Total	32.220	38.887

21.4 Dipòsits de clients

El detall dels dipòsits de clients a 31 de desembre de 2023 i 2022, en funció de la divisa i del termini fins al venciment és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Per divisa:	2.814.328	3.401.834
En euros	2.509.777	2.990.567
En altres divises	304.551	411.267
Dipòsits per naturalesa (veure nota 32)	2.814.328	3.401.834
A la vista	2.210.152	2.980.013
A termini	604.176	421.821
Total dipòsits de clients	2.814.328	3.401.834

21.5 Valors representatius de deute emesos

A 31 de desembre de 2023 i 2022 el Grup no disposa de valors representatius de deute emesos.

21.6 Altres passius financers

El detall dels altres passius financers a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Obligacions a pagar	48.235	47.318
Fiances rebudes	2.097	2.788
Comptes especials	1.819	3.751
Altres conceptes	1.931	1.654
Total	54.082	55.511

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

22. Actius per contractes de reassurança i passius per contractes d'assegurança

El desglossament del saldo d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassurança a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Actius emparats per contractes de reassurança	26.088	27.358
Passius emparats per contractes d'assegurança	292.096	299.108
Millor estimació dels passius	286.241	294.170
Ajustament del risc	216	288
Marge del servei contractual	4.435	3.646
Passius per sinistres incorreguts	1.204	1.004

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

23. Provisions

23.1 Composició del saldo

La composició del saldo d'aquest epígraf dels estats de situació financera consolidats adjunts, en funció del tipus de provisions que l'originen, és la següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Pensions i altres obligacions de prestació definida post ocupació (Nota 24)	7.786	8.954
Altres Retribucions als empleats a llarg termini (Nota 24)	948	1.101
Qüestions processals i litigis per impostos pendents	3.523	3.332
Compromisos i garanties concedits (Nota 29)	1.904	2.752
Altres Provisions	4.175	3.771
Total	18.336	19.910

A continuació s'exposa una breu descripció de la naturalesa de les obligacions concretes, així com els moviments que s'han produït durant els exercicis 2023 i 2022 en els saldos dels components dels epígrafs d'aquest capítol:

Pensions i altres obligacions de prestació definida post ocupació

Com es descriu a la Nota 3.21, el Grup manté plans d'aportació definida per a empleats en situació passiva. La totalitat dels plans de prestació definida vigents corresponen a personal jubilat, els quals es troben tancats a noves incorporacions.

El Grup, constitueix, amb càrrec a resultats, les provisions necessàries per a la cobertura de la totalitat dels compromisos salarials i socials d'un col·lectiu d'empleats que, en reunir determinades característiques, s'han acollit al procés de prejubilació dut a terme pel Grup sota un programa d'incentius establert durant l'any. Aquests compromisos s'han sumat als ja provisionats en exercicis anteriors i tots s'han actualitzat en base a un estudi actuarial d'un expert independent.

Altres Retribucions als empleats a llarg termini

El saldo registrat en aquest fons correspon a les retribucions a llarg termini als empleats i s'actualitza anualment, es tracta d'un sistema de remuneracions intern del qual son beneficiaris el personal actiu, jubilats i prejubilats.

Qüestions processals i litigis per impostos pendents

Correspon en la seva totalitat als fons que el Grup assigna per cobrir litigis en procés judicial per reclamacions de tercers en procés de tramitació (veure Nota 3.16).

Provisions per a compromisos i garanties concedides

Aquest fons correspon al deteriorament registrat durant els exercicis 2023 i 2022, dels compromisos contingents per operacions de crèdit per import de 1.904 i 2.752 milers d'euros, respectivament.

Altres provisions

En aquest epígraf es registren altres provisions que el Grup estima que existeix una obligació present per un succés passat, i estima que hi ha una alta probabilitat que aquest fet acabi comportant una sortida de recursos econòmics. (veure Nota 3.16).

El saldo inclou, les provisions pendents de liquidar al Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits ("FAGADI") per import de 2.694 milers d'euros i les provisions constituïdes per cobrir riscos derivats de l'operativa del Grup de distribució i intermediació financera.

23.2 Moviment de les provisions

El moviment de les provisions per a pensions i obligacions de prestació post-ocupació i similars durant els exercicis 2023 i 2022 ha estat el següent:

	2023	2022
Saldo a l'inici de l'exercici	8.954	11.966
Més:	585	67
Dotació al fons amb càrrec de despeses de personal	545	12
Rendiment dels actius afectes al fons (cost financer)	40	55
Menys:	(1.753)	(3.079)
Recuperacions del fons	(108)	(1.066)
Aplicacions del fons	(1.645)	(2.013)
Saldo a final de l'exercici	7.786	8.954

Durant el 2023 i 2022 el saldo de les altres retribucions a llarg termini dels empleats ha tingut el següent moviment:

	2023	2022
Saldo a l'inici de l'exercici	1.101	1.309
Més:	-	15
Dotació al fons	-	15
Menys:	(153)	(223)
Recuperacions del fons	(68)	(199)
Aplicacions del fons	(85)	(24)
Saldo al final de l'exercici	948	1.101

La sortida de recursos econòmics d'aquesta provisió s'estima que es produirà d'acord amb un calendari establert individualment en funció de l'antiguitat de l'empleat al Grup.

A continuació s'indica el moviment que s'ha produït en el capítol "Qüestions processals i litigis per impostos pendents" del passiu dels estats de situació financera consolidats adjunts, durant els exercicis 2023 i 2022:

	2023	2022
Saldo a l'inici de l'exercici	3.332	3.316
Més:	191	16
Dotació al fons	191	16
Menys:	-	-
Saldo al final de l'exercici	3.523	3.332

La sortida de recursos econòmics és incerta i s'ha calculat en base als successos probables i es preveu individualitzadament en funció de cadascuna de les contingències legals o fiscals.

A continuació s'indica el moviment que s'ha produït en el capítol "*Compromisos i garanties concedides*" del passiu dels estats de situació financera consolidats, durant els exercicis 2023 i 2022:

	2023	2022
Saldo a l'inici de l'exercici	2.752	2.379
Més:	(872)	725
Dotacions al fons	(872)	725
Menys:	24	(352)
Aplicacions	24	(352)
Saldo al final de l'exercici	1.904	2.752

La sortida de recursos econòmics es preveu en funció de la vida mitja de les operacions associades.

El moviment del capítol "Altres provisions" del passiu dels estats de situació financera consolidats adjunts, durant els exercicis 2023 i 2022, ha estat el següent:

	2023	2022
Saldo a l'inici de l'exercici	3.771	4.153
Més:	3.018	3.296
Dotació al fons	3.018	3.296
Menys:	(2.614)	(3.678)
Recuperacions del fons	(129)	(134)
Aplicacions del fons	(2.484)	(2.546)
Traspassos	(1)	(998)
Saldo al final de l'exercici	4.175	3.771

Donada la naturalesa d'aquestes provisions, el calendari de sortides de recursos econòmics és incerta.

24. Retribucions post ocupació i altres compromisos amb empleats

24.1 Composició del saldo

A 31 de desembre de 2023 i 2022, el detall del valor actual de les obligacions assumides pel Grup en matèria de retribucions post ocupació, atenent a la naturalesa dels compromisos es troben coberts i al valor raonable dels actius del pla destinats a la seva cobertura, és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Obligacions per pensions de prestació definida i altres obligacions	3.790	4.205
Obligacions per prejubilacions	3.996	4.749
Altres retribucions a llarg termini	948	1.101
Total	8.734	10.055

24.2 Plans de prestació definida

Moviment de les provisions per compromisos de prestació definida

Els moviments produïts durant l'exercici 2023 i 2022 en les obligacions per compromisos per pensions i altres obligacions similars es mostren a continuació:

En milers d'euros	Obligacions per pensions de prestació definida	Obligacions per prejubilacions	Total
Saldo al 31 de desembre de 2021	5.374	6.592	11.966
Total impactes en l'estat de resultats consolidat	(1.039)	(171)	(1.210)
Costs per serveis passats	(1.066)	(199)	(1.265)
Resultat net per interessos	27	28	55
Resta Impactes	(133)	(1.669)	(1.802)
Prestacions pagades	(133)	(1.669)	(1.802)
Saldo al 31 de desembre de 2022	4.202	4.752	8.954
Total impactes en l'estat de resultats consolidat	(87)	555	468
Costs per serveis passats	(108)	535	427
Resultat net per interessos	21	20	41
Resta Impactes	(321)	(1.315)	(1.636)
Prestacions pagades	(321)	(1.315)	(1.636)
Saldo al 31 de desembre de 2023	3.794	3.992	7.786

24.3 Detall d'hipòtesis actuàries

A continuació s'enuncien les principals hipòtesis actuàries utilitzades en la valoració dels compromisos a 31 de desembre de 2023 i 2022:

	2023	2022
Hipòtesis financeres		
Tipus de descompte	corba bons corporatius AA (en €)	corba bons corporatius AA (en €)
Taxa nominal actualització	3-3%	2,5-2,5%
Increment IPC	2%	2%
Increment salarial CASS	2%	2%
Hipòtesis demogràfiques		
Taules de mortalitat	PERM/F 2020 col 1	PERM/F 2020 col 1
Taules d'invalidesa	70% invalid absol (IASS-90)	70% invalid absol (IASS-90)
Edat jubilació	65	65

24.4 Anàlisi de sensibilitat de les principals hipòtesis

Les variacions de les principals hipòtesis poden afectar el càlcul dels compromisos. A continuació es mostra un quadre de sensibilitats amb l'efecte que produiria en les obligacions una variació en les hipòtesis principals per l'exercici 2023 i 2022:

Valor Actuarial Actual a 31.12.2023	Beneficiaris causades	Prejubilats i jubilats anticipats
VAA escenari central: (en milers d'euros)	3.788	3.763

Variació hipòtesi	Variació	Beneficiaris causades				Prejubilados y jubilados anticipados			
		Variació VAA davant un Increment	%	Variació VAA davant un Decrement	%	Variació VAA davant un Increment	%	Variació VAA davant un Decrement	%
Típus de Descompte	100 Pts Bàsics%	(292)	(7,72)	339	8,94	(85)	(2,26)	89	2,37
Típus de Descompte	50 Pts Bàsics%	(151)	(4,00)	163	4,30	(43)	(1,14)	44	1,17
Variació Inflació	50 Pts Bàsics%	-	-	-	-	-	-	-	-
Taxa Mortalitat	1 any	20	0,53	(20)	(0,54)	1	0,02	(1)	(0,02)

Valor Actuarial Actual a 31.12.2022	Beneficiaris causades	Prejubilats i jubilats anticipats
VAA escenari central: (en milers d'euros)	4.202	4.528

Variació hipòtesi	Variació	Beneficiaris causades				Prejubilados y jubilados anticipados			
		Variació VAA davant un Increment	%	Variació VAA davant un Decrement	%	Variació VAA davant un Increment	%	Variació VAA davant un Decrement	%
Típus de Descompte	100 Pts Bàsics%	(342)	(8,14)	399	9,50	(103)	(2,27)	108	2,38
Típus de Descompte	50 Pts Bàsics%	(177)	(4,22)	192	4,56	(52)	(1,15)	53	1,18
Variació Inflació	50 Pts Bàsics%	-	-	-	-	-	-	-	-
Taxa Mortalitat	1 any	23	0,55	(23)	(0,55)	1	0,02	(1)	(0,02)

Les sensibilitats s'han determinat a la data dels estats financers consolidats, i es corresponen amb la variació individual de cadascuna de les hipòtesis mantenint constant la resta, per la qual cosa exclou possibles efectes combinats.

24.5 Plans d'aportació definida

El Grup va establir el 1977 un fons de pensions a favor dels empleats, que tenia com a objecte complementar les prestacions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

En l'exercici 2007, es va proposar als empleats modificar i transformar aquest fons de pensions intern, substituint-lo per un règim de pensions amb model d'aportació definida, instrumentat i gestionat a través d'una pòlissa d'assegurances col·lectiva subscrita per Mora Banc Grup, SA, en representació del Grup, amb l'entitat Mora Assegurances, SAU, que va cedir en reassegurança la pòlissa a l'entitat AXA Vida, SA. Pràcticament tots els empleats van acceptar l'esmentada transformació.

Fruit del procés d'externalització, s'han efectuat durant l'exercici 2023 pagaments per import de 321 milers d'euros (133 milers d'euros en l'exercici 2022).

Adicionalment, per als empleats passius, així com per als actius que no es van adherir al nou règim de pensions (no havent-hi actualment empleats actius), es manté un fons de pensions intern (veure Nota 24.2).

Durant l'exercici 2023 i 2022 no s'han realitzat aportacions ordinàries al fons de pensions intern, en tot cas aquestes es registrarien en l'epígraf "Despeses d'administració – Despeses de personal" i la part corresponent a la capitalització del fons intern mantingut quedaria registrada a l'epígraf "Despeses per interessos – Altres passius", dels estats de resultats consolidats.

24.6 Obligacions amb el personal Prejubilat

El Grup té constituïdes, amb càrrec a resultats, les provisions necessàries per a la cobertura de la totalitat dels compromisos salarials i socials d'un col·lectiu d'empleats que, en reunir determinades característiques, es va acollir al procés de prejubilació dut a terme pel Grup sota un programa d'incentius.

El càrrec per aquest concepte ha estat registrat a l'epígraf "Dotacions a provisions" de l'estat de resultats adjunt (veure nota 3.21 i 23) juntament amb l'actualització de la totalitat dels compromisos salarials i socials adquirits en exercicis anteriors per processos anàlegs.

Durant l'exercici 2023 el Banc va procedir a actualitzar la totalitat dels compromisos vigents per aquest concepte i ha registrat la variació de la provisió a l'epígraf "Dotacions a provisions" de l'estat de resultats consolidats adjunts (veure Notes 3.21 i 23).

Per altra banda durant l'exercici 2023 s'han realitzat pagaments per aquest concepte per import de 1.315 milers d'euros (1.669 milers d'euros el 2022).

25. Capital i reserves

25.1 Capital social

El capital social que figura en aquests estats financers consolidats correspon al de Mora Banc Grup, SA, a 31 de desembre de 2023 i 2022, el qual està representat per 732.479 accions de 60,10 euros nominals cadascuna, totalment subscrites i desemborsades.

El Banc no disposa d'autocartera ni directament ni indirectament a través de cap de les seves filials.

El capital social del Banc pertany principalment a un grup familiar andorrà amb restriccions a la lliure transmissibilitat de les accions.

No hi ha ampliacions de capital en curs en el Banc. Tampoc hi ha cap altre tipus de títols que confereixin drets similars als anteriorment citats.

25.2. Naturalesa i propòsit de les reserves

Composició de les reserves

La composició de les reserves a 31 de desembre de 2023 i 2022 és:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022(*)
Guany acumulats	342.597	322.824
Reserva legal	10.672	10.672
Reserves en garantia	32.055	32.055
Reserves voluntàries	299.870	280.097
Altres reserves	(32.275)	(33.160)
Reserves per primera aplicació	(43.949)	(43.862)
Reserves de societats consolidades pel mètode d'integració global	10.934	10.050
Reserves de societats integrades pel mètode de la participació	740	652
Total	310.322	289.664

(*) Inclou diferències de conversió

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Reserva Legal

D'acord amb la Llei 20/2007, de 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, aquestes societats han de deduir un deu per cent del resultat positiu de cada exercici per a la constitució de la reserva legal i fins que aquesta assoleixi un import igual al vint per cent del capital social. A 31 de desembre de 2023 i 2022, la reserva legal es troba totalment constituïda. S'inclouen dins aquest apartat les reserves legals de les societats consolidades.

La reserva legal es presenta de forma separada en els epígrafs "Reserva legal" per mostrar la seva naturalesa de restringides.

Reserves en garantia

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 13 de setembre de 2018, va aprovar la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons andorrà de Garantia de Dipòsits i del sistema andorrà de garantia d'inversions.

La Llei 20/2018 comporta l'adaptació a la normativa comunitària del règim vigent del sistema de garantia de dipòsits i inversions a entitats bancàries andorranes, regulat per la Llei 1/2011, del 2 de febrer, de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries i el Reglament d'organització i funcionament de la Comissió Gestora, aprovat pel Decret del 9 de maig l'any 2012.

En compliment d'aquest règim legal, el Grup té constituïda una reserva en garantia de les seves obligacions operacionals al 31 de desembre de 2023 de 32.055 milers d'euros , (32.055 milers d'euros el 2022).

Reserves voluntàries

Les reserves voluntàries són de lliure disposició, excepte per la part corresponent el fons de comerç per import de 11.784 milers d'euros.

Reserves de primera aplicació

A 31 de desembre de 2023 i 2022, dintre de l'epígraf "Altres reserves – Reserves de primera aplicació" de l'estat de situació financera consolidat es registren:

- L'efecte dels ajustos necessaris registrats a l'exercici 2017 derivats de la transició entre els criteris comptables vigents fins al 31 de desembre de 2016 i la nova normativa internacional aplicable a partir de l'1 de gener de 2017 (NIIF – UE).
- L'efecte dels ajustos necessaris registrats l'1 de gener de 2018 per la primera aplicació de la NIIF 9 que va entrar en vigor el 2018.
- L'efecte dels ajustos necessaris registrats l'1 de gener de 2022 per la primera aplicació de la NIIF 17 que va entrar en vigor el 2022.

Reserves de societats consolidades pel mètode d'integració global

Les reserves de consolidació, provenen d'aquelles societats integrades mitjançant el mètode d'integració global (veure la Nota 4).

Reserves de societats consolidades pel mètode d'equivalència de la participació

Corresponen a les reserves de consolidació, provinents de les Societats integrades mitjançant el mètode de posada en equivalència, i inclou les diferències de conversió (veure Nota 4).

Reserves de consolidació

Les reserves de consolidació, incloent-hi les diferències de conversió, corresponen a les següents societats:

En milers d'euros	2023	2022(**)
Integrades globalment (*):		
Mora Gestió d'Actius, SAU	5.869	5.848
Mora Assegurances, SAU	6.584	6.526
Boreal Capital Managment, AG	(2.384)	(2.136)
Boreal Capital Holdings USA, LLC	2.248	2.311
Boreal Capital Management, LLC	(3.943)	(4.436)
Boreal Capital Securities, LLC	3.570	2.908
Vicens - Gaudi SA	(220)	(348)
Mora Wealth Management Espanya A.V.	(1.286)	(1.118)
Altres participacions	536	536
Integrades per posada en equivalència:		
Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA	147	86
Societat Financera Pyrénées	553	525
Total Reserves de consolidació	11.674	10.702

(*) Tal i com estableix la NIIF 10, l'Entitat ha considerat en el seu procés de consolidació únicament la part de la participada considerada per separat sobre la que ostenta el control, i sobre la que té drets als rendiments; la resta es classificaria com a interessos minoritaris.

(**) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

26. Altre resultat global acumulat

En l'estat de resultat global dels exercicis 2023 i 2022 es presenten els moviments que hi ha hagut en aquest epígraf de l'estat de situació financera consolidat durant aquests exercicis, que es resumeix a continuació:

Altre resultat global acumulat	Saldo a 01/01/2023	Imports transferits al compte de resultats	Imports transferits a reserves	Saldo a 31/12/2023
Elements que no poden reclaificar-se a resultats	(16.923)	-	(5.797)	(22.720)
Canvis de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(16.923)	-	(5.797)	(22.720)
Elements que poden reclaificar-se a resultats	(6.170)	128	6.526	484
Cobertures dels fluxos d'efectiu	930	-	(493)	437
Actius financers valorats a valor raonable amb canvis a altre resultat global	(12.526)	128	8.761	(3.637)
Ajustaments per valoració de contractes d'assegurances	5.426	-	(1.742)	3.684
Total	(23.093)	128	729	(22.236)

Altre resultat global acumulat	Saldo a 01/01/2022	Imports transferits al compte de resultats	Imports transferits a reserves	Saldo a 31/12/2022(*)
Elements que no poden reclaificar-se a resultats	(11.388)	-	(5.535)	(16.923)
Canvis de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(11.388)	-	(5.535)	(16.923)
Elements que poden reclaificar-se a resultats	1.696	(2.432)	(5.434)	(6.170)
Cobertures dels fluxos d'efectiu	1.245	-	(315)	930
Actius financers valorats a valor raonable amb canvis a altre resultat global	451	(2.432)	(10.545)	(12.526)
Ajustaments per valoració de contractes d'assegurances	-	-	5.426	5.426
Total	(9.692)	(2.432)	(10.969)	(23.093)

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

27. Interessos minoritaris

Els interessos minoritaris resultat de l'exercici finalitzat a 31 de desembre 2023 i 2022 provenen de la filial Boreal Capital Management, LLC, els saldos dels qual són els següents:

(En milers d'euros)	2023	2022
Resultats assignats a Minoritaris	(4)	(4)
Total	(4)	(4)

28. Recursos Propis i gestió del capital

28.1 Recursos propis

A 31 de desembre de 2023 i 2022, els recursos propis estan calculats d'acord amb l'actual normativa en vigor que regula el nivell dels recursos propis mínims que han de mantenir les entitats de crèdit andorranes, tant a títol individual com de grup consolidat, i la forma en què s'han de determinar aquests recursos propis; així com els diferents processos d'autoavaluació del capital que s'han de realitzar (veure Nota 43.1).

El Grup disposa a 31 de desembre de 2023, d'una ràtio de capital CET 1 del 21,14% (fully loaded), i una ràtio CET 1 del 21,21% (Phased in), complint amb els requisits de capital establerts en la normativa aplicable.

28.2 Gestió del capital

Un dels objectius del Grup és el manteniment d'una confortable adequació de capital al perfil de risc assumit.

Amb aquesta finalitat, el Consell d'Administració determina la política de risc i de capital del Grup. Per la seva banda, el Comitè de Direcció duu a terme la seva gestió al més alt nivell, d'acord amb les estratègies establertes pel Consell d'Administració.

El model de negoci de Mora Banc, amb el seu perfil de risc, permet operar amb uns elevats nivells de capital, molt per sobre dels mínims regulatòriament exigibles.

Les línies estratègiques definides pel Grup és la gestió activa del capital. El manteniment d'un nivell de solvència elevat i folgat pel seu perfil de risc, és un dels pilars de la fortalesa financera de l'Entitat. Addicionalment, es recolza i es complementa amb una gestió activa del capital que optimitza la seva utilització.

L'entitat també aplica una sèrie de procediments per a la identificació i mesura dels riscos, de manera, que addicionalment al nivell de recursos mínims regulatòriament exigibles, manté una reserva suficient de capital intern que s'adequa a la gestió de la totalitat dels riscos, en funció de l'entorn econòmic en què opera i el pla estratègic de negoci. És a dir, realitza una avaluació de la suficiència del capital intern, que no únicament es regeix des del punt de vista regulatori sinó addicionalment adequat a la gestió.

29. Compromisos i garanties concedides

El detall de compromisos i garanties concedides a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En miler d'euros	2023	2022
Compromisos concedits	545.156	550.439
Compromisos de préstecs concedits	423.830	429.453
Avals atorgats	120.958	120.914
Crèdits documentats	368	72
Garanties financeres concedides i altres compromisos	(1.904)	(2.749)
Pèrdues per deteriorament (Nota 23.1)	(1.904)	(2.749)
Total	543.252	547.690

El Grup té el compromís de proveir de fons a clients per disponibles en línies de crèdit i altres compromisos, en el moment que li sigui sol·licitat i subjecte al compliment de determinades condicions per part de les contraparts.

Així mateix pel cas de les garanties financeres, l'Entitat només haurà de satisfer l'import dels riscos contingents si la contrapart avalada incompleix les seves obligacions, en el moment de l'incompliment.

En aquest sentit, el Grup estima que una part significativa d'aquests imports arribarà al seu venciment sense que es materialitzi cap obligació de pagament per al Grup, de manera que el saldo conjunt d'aquests compromisos no pot ser considerat com una necessitat futura real de finançament o liquiditat a concedir a tercers pel Grup.

30. Actius afectes a altres obligacions pròpies i de tercers

A 31 de desembre de 2023 i 2022 els actius propietat del Grup afectes a obligacions de tercers són els següents:

- El valor representatiu de deute que cobreixen els requeriments de reserves de la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons andorrà de Garantia de Dipòsits i del sistema andorrà de garantia d'inversions eren a tancament d'exercici 36.547 milers d'euros (35.851 milers d'euros a 31 de desembre de 2022).
- A 31 de desembre de 2023 i 2022 la societat no tenia garanties amb intermediaris financers per cobrir els compromisos existents.

31. Compromisos de compra i de venda

A 31 de desembre de 2023 i 2022, el Grup no tenia actius financers venuts amb el compromís de la seva posterior compra.

32. Volum de negoci

El Grup MoraBanc està establert al Principat d'Andorra i disposa de filials a l'estranger, amb oficines a Barcelona, Zurich, Miami i Madrid.

El detall de les principals variables de les quals es desprèn el volum de negoci del Grup, durant el 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	31/12/2023	31/12/2022
Préstecs i partides a cobrar de clients (Nota 14.2)	1.432.121	1.537.664
Dipòsits de clients en efectiu (Nota 21)	2.814.328	3.403.436
Instrumentos financers custodiats	4.834.038	3.946.172
Dels quals gestionats pel Grup	4.834.038	3.946.172
Carteres discrecionals	737.497	763.113
Organismes d'inversió col·lectiva	2.779.298	2.093.018
Altres clients individuals	1.317.243	1.090.041
Recursos de clients fora de balanç no custodiats	3.365.772	2.860.943
Total	12.446.259	11.748.215

33. Ingressos nets per interessos

Aquest capítol de l'estat de resultats consolidat comprèn els ingressos i despeses per interessos meritats en l'exercici pels actius i passius financers amb rendiment, implícit o explícit, que s'obtinguin d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, així com les rectificacions de productes com a conseqüència de cobertures comptables.

El detall dels ingressos i despeses per interessos dels exercicis de 2023 i 2022 respectivament, és el següent:

En milers d'euros	2023	2022(*)
Ingressos per interessos i rendiments assimilats		
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	7.304	3.891
Actius financers a cost amortitzat	83.446	43.936
Derivats - Comptabilitat de cobertures, risc de tipus d'interès	3.736	-
Ingressos per interessos d'assegurances	2.105	1.154
Total Ingressos per interessos	96.591	48.981
Despeses per interessos		
Passius financers a cost amortitzat	(11.523)	(2.993)
Derivats - Comptabilitat de cobertures, risc de tipus d'interès	-	(1.033)
Altres passius	(221)	(116)
Total despeses per interessos	(11.744)	(4.142)
Ingrés net per interessos	84.847	44.839

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

34. Ingressos nets per comissions

Els ingressos i despeses més significatius registrats en concepte de comissions en l'estat de resultats consolidats adjunt dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2023 i 2022 en funció de la naturalesa del servei no financer que els ha originat és el següent:

En milers d'euros	2023	2022
Ingressos per comissions		
Serveis de valors	63.576	72.360
Comissions per operacions de crèdit i manteniment de clients	10.991	11.907
Altres comissions per serveis prestats	6.620	6.390
Total ingressos per comissions	81.187	90.657
Despeses per comissions		
Comissions meritedes per serveis rebuts (-)	(17.893)	(19.776)
Total despeses per comissions	(17.893)	(19.776)
Ingrés net per comissions	61.643	70.881

35. Resultat d'operacions financeres

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de resultats consolidats meritedes durant els exercicis 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	2023	2022
Guany o pèrdues al donar de baixa en compte actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	(128)	2.432
Guany o pèrdues al donar de baixa en compte actius i passius financers mantinguts per a negociar, nets	4.153	4.158
Guany o pèrdues al donar de baixa en compte actius i passius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats, nets	2.837	(1.400)
Guany o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets	278	147
Diferències de canvi [guany o pèrdua], nets	1.900	2.573
Total resultat per Operacions Financeres	9.040	7.910

36. Resultats de participades integrades pel mètode de la participació

Els resultats de la Societats participades integrades pel mètode de la participació són els següents:

En milers d'euros	2023	2022
Serveis i Mitjans de Pagament XXI, SA	87	74
Societat Financera Pyrénées	142	501
Total	229	575

37. Altres ingressos i despeses d'exploació

El desglossament del saldo dels capítols "Altres ingressos d'exploació" i "Altres despeses d'exploació" dels estats de resultats consolidats és:

En milers d'euros	2023	2022
Altres ingressos d'exploació	6.712	6.953
Resultat d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança	3.179	3.860
Ingressos immobilitzat material	3.419	2.633
Altres	114	460
Altres despeses d'exploació	(994)	(609)
Retrocessions varies a clients	(41)	(36)
Altres	(953)	(573)
Resultat Net	5.718	6.344

(*) Es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius. Els saldos corresponents a 31 de desembre de 2022 han sigut reexpressats per l'entrada en vigor de la NIIF 17 (veure Nota 2.3 i 47)

Durant els exercicis 2023 i 2022 es recullen a l'epígraf "Altres ingressos d'exploació" principalment els ingressos en concepte de l'activitat asseguradora del Grup, d'exploació d'inversions immobiliàries en regim de lloguer o amb finalitats culturals.

Degut a la implantació de la IFRS 17 s'han reclassificat part dels altres ingressos d'exploació provinents de l'activitat d'assegurances a l'epígraf de marge financer, ingressos per interessos, per import de 2.105 milers d'euros al 2023 i 1.154 milers d'euros al 2022, sent el marge brut de l'activitat d'assegurances de 5.284 milers d'euros al 2023 i de 5.014 milers d'euros al 2022 (veure nota 33).

38. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2023 i 2022, és el següent:

En milers d'euros	2023	2022
Sous i salaris	37.926	35.814
Seguretat Social	4.688	5.050
Contribucions a Fons de Pensions d'Aportació Definida	687	647
Altres despeses de personal	2.186	2.250
Total despeses de personal	45.487	43.761

L'import corresponent a altres despeses de personal correspon principalment a assegurances mèdiques i despeses de formació d'empleats del Grup. Es presenta a continuació el detall de la plantilla mitjana dels exercicis 2023 i 2022.

Plantilla mitja	nº empleats	
	2023	2022
Directius	27	36
Comandaments intermedis	87	89
Tècnics	249	228
Administratius	87	108
Total	450	461

39. Altres despeses d'administració

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels estats de resultats consolidats meritat durant els exercicis 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	2023	2022
Despeses administratives i de funcionament	23.383	18.823
Tributs	2.852	2.675
Serveis tècnics, tecnologia i sistemes d'informació	16.790	13.375
Altres despeses	3.250	3.422
Total altres despeses	46.275	38.295

40. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats

El saldo d'aquest capítol dels estats de resultats adjunts corresponents als exercicis 2023 i 2022 es mostra en el quadre següent:

En milers d'euros	2023	2022
Actius financers a cost amortitzat (Nota 14)	(1.153)	2.836
Préstecs i Partides a Clients	(1.217)	2.825
Entitats de crèdit	(2)	(11)
Valors representatius de deute	66	22
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global (Nota 13)	124	274
Valors representatius de deute	124	274
Total	(1.029)	3.110

41. Impost sobre societats

41.1 Import reconegut en l'estat de resultats

Les societats andorranes del Grup, d'acord amb el que disposa el text refós de la Llei 95/2010, de 29 de desembre, de l'import sobre societats tributant al 10% (veure nota 43.1).

De la quota de tributació poden practicar-se determinades deduccions d'acord amb la legislació vigent en cada moment. Les societats filials estrangeres tributen d'acord amb la legislació de cada país

En opinió dels Administradors del Banc, no existeixen contingències fiscals d'imports significatius que poguessin derivar-se, en cas d'inspecció, de possibles interpretacions diferents de la normativa fiscal vigent.

L'import repercutit en els estats de resultats consolidats del Grup respecte a l'impost corrent de l'exercici de les societats andorranes del Grup, corresponents als exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2023 i 2022, són els següents:

(En milers d'euros)	2023	2022
Resultat de l'exercici atribuït al Grup abans d'impostos (*)	57.885	46.167
Diferències permanents	3.405	1.761
Base de tributació	61.290	47.928
Tipus impositiu	10%	10%
Quota de tributació	6.129	4.793
Deduccions i bonificacions	(939)	(1.093)
Quota de liquidació	5.190	3.700
Pagaments a compte	(1.327)	(1.719)
Quota diferencial	3.863	1.981

*Aquest resultat correspon a la suma dels resultats comptables individuals de les societats del Grup subjectes a la Llei de l'Impost de Societats d'Andorra

A continuació es presenta un detall de les diferències permanents corresponent a partides que no tenen caràcter de despesa o ingrés fiscal corresponents als exercicis finalitzats a 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros	2023	2022
Eliminació doble imposició per participació en beneficis	(3.953)	(3.976)
Provisions i pèrdues per insolvències de societats del grup	-	-
Pèrdues per deterioració del valor dels elements patrimonials	3.273	4.296
Provisions de passiu i fons de pensions	465	242
Pèrdues per deteriorament de participacions no cotitzades	-	-
Impost comunal sobre els rendiments arrendataris, radicació d'activitats comercials, empresaris i professionals	939	1.093
Eliminació de la doble imposició interna i internacional	-	-
Donatius i liberalitats	2.566	107
Altres	115	-
Total diferències permanents	3.405	1.761

El detall de les deduccions i bonificacions aplicades a 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros	2023	2022
Impost comunal sobre els rendiments arrendataris, radicació d'activitats comercials, empresaris i professionals	(939)	(1.093)
Total deduccions i bonificacions	(939)	(1.093)

41.2 Import reconegut en altre resultat global acumulat

Independentment dels impostos sobre societats repercutits en l'estat de resultats consolidats el Grup ha repercutit en el seu patrimoni net consolidat els següents imports pels següents conceptes durant els exercicis 2023 i 2022:

(En milers d'euros)	2023			2022		
	Abans d'Impost	Benefici (despesa) tributari	Net d'Impost	Abans d'Impost	Benefici (despesa) tributari	Net d'Impost
Partides que no podran ser reclassificades a resultats	(25.244)	2.524	(22.720)	(20.054)	2.005	(18.049)
Canvis de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(25.244)	2.524	(22.720)	(20.054)	2.005	(18.049)
Partides que podran ser reclassificades a resultats	538	(55)	483	(5.604)	560	(5.044)
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(4.041)	403	(3.638)	1.033	(104)	929
Cobertures dels fluxos d'efectiu	486	(49)	437	(12.667)	1.267	(11.400)
Ajustaments per valoració de contractes d'assegurances	4.093	(409)	3.684	6.029	(603)	5.426
Total	(24.707)	2.469	(22.237)	(25.659)	2.565	(23.093)

41.3 Reconciliació taxa impositiva efectiva

A continuació es presenta una conciliació entre la despesa per impost sobre societats comptabilitzat en l'estat de resultats consolidat dels exercicis 2023 i 2022 i el resultat abans d'impostos dels esmentats exercicis aplicant el tipus impositiu vigent a Andorra:

(En milers de euros)	2023		2022	
	Taxa Efectiva	Import	Taxa Efectiva	Import
Resultat abans d'impostos		57.885		46.167
IS amb el tipus impositiu local	10%	(5.788)	10%	(4.617)
Efecte de les taxes impositives a l'estranger		-		-
Despeses no deduïbles		(736)		(574)
Ingressos no tributables		395		398
Deduccions i bonificacions		939		1.093
Altres efectes		160		266
Càlcul de les societats fora del perímetre fiscal				
Total despeses per impostos		(5.030)		(3.434)

41.4 Composició d'actius i passius per impostos diferits

Segons la normativa fiscal vigent, en els exercicis 2023 i 2022 existeixen determinades diferències temporals que s'han de tenir en compte a l'hora de quantificar la corresponent despesa d'impostos sobre societats.

El saldo a 31 de desembre de 2023 i 2022 d'actius i passius per impostos diferits és el següent:

(En milers d'euros)	2023		2022	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Actius tangibles e intangibles	1.306	8	1.524	8
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	3.028	180	3.452	346
Cobertura de valor raonable	-	-	-	-
Insolvències	1.092	77	1.092	77
Pèrdues fiscals compensables en el futur	593	-	434	-
Per canvi en el valor raonable	-	2	-	2
Altres	785	1.078	870	1.261
Actius (passius) nets	6.804	1.345	7.372	1.694

D'acord amb la informació disponible a 31 de desembre de 2023, incloent els nivells històrics de beneficis i les projeccions de resultats de què disposa el Grup per als propers anys, es considera que es generaran bases imposables positives suficients per a la recuperació dels esmentats actius per impostos diferits quan són deduïbles en funció de la legislació fiscal.

41.5 Moviment d'actius i passius per impostos diferits

Així mateix, els orígens i moviment dels actius / passius fiscals diferits registrats en l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre de 2023 i 2022 són els següents:

(En milers d'euros)	Saldo a 01/01/2023	Reconeguts en resultats	Reconegut	Saldo a 31/12/2023
			en altres resultats integrals	
Actius tangibles e intangibles	1.516	(218)	-	1.298
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	3.105	(3.105)	2.848	2.848
Cobertura de valor raonable	-	-	-	-
Insolvències	1.015	-	-	1.015
Pèrdues fiscals compensables en el futur	434	159	-	593
Per canvi en el valor raonable	(2)	-	-	(2)
Altres	(193)	(100)	-	(293)
Total	5.875	(3.264)	2.848	5.459

(En milers d'euros)	Saldo a 01/01/2022	Reconeguts en resultats	Reconegut	Saldo a 31/12/2022
			en altres resultats integrals	
Actius tangibles e intangibles	1.538	(22)	-	1.516
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	1.358	(1.358)	3.105	3.105
Cobertura de valor raonable	-	-	-	-
Insolvències	1.015	-	-	1.015
Pèrdues fiscals compensables en el futur	366	68	-	434
Per canvi en el valor raonable	(2)	-	-	(2)
Altres	(194)	1	-	(193)
Total	4.081	(1.311)	3.105	5.875

42. Parts relacionades

A continuació es detallen els saldos més significatius mantinguts a 31 de desembre de 2023 i 2022 entre el Banc i les empreses associades i negocis conjunts (no eliminats en el procés de consolidació), així com els mantinguts amb Accionistes, Administradors, Alta Direcció i altres parts vinculades. També es detallen els imports registrats en el compte d'estats de resultats com a conseqüència de les operacions realitzades:

En milers d'euros	2023			
	Accionistes	Entitats dependents i associades	Administradors i alta direcció	Altres parts vinculades
Actiu				
Préstecs i bestretes	5.526	28.745	199	35.009
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Clients	5.526	28.745	199	35.009
Inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	4.998	-	-
Passiu				
Dipòsits	32.897	471	2.206	18.974
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de clients	32.897	471	2.206	18.974
Valors representatius de deute emesos	-	-	-	-
Comptes d'ordre				
Compromisos de préstecs concedits	4.419	117	596	16.213
Garanties financeres concedides	-	39	36	740
Recursos custodiats	130.934	-	12.894	56.939
Pèrdues i Guanyos				
Ingressos nets per interessos	527	632	(64)	2.497
Ingressos per dividends	-	553	-	-
Ingressos nets per comissions	3.041	18	145	559
Altres ingressos i despeses d'explotació	-	-	(3.394)	-
Deteriorament Net d'inversions en negocis conjunts o associades	-	-	-	-

2022

En milers d'euros	Accionistes	Entitats dependents i associades	Administradors i alta direcció	Altres parts vinculades
Actiu				
Préstecs i bestretes	8.795	26.889	528	44.100
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Clients	8.795	26.889	528	44.100
Inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	5.224	-	-
Passiu				
Dipòsits	32.578	567	6.388	26.286
Dipòsits d'Entitats de Crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de clients	32.578	567	6.388	26.286
Valors representatius de deute emesos	-	-	-	-
Comptes d'ordre				
Compromisos de préstecs concedits	3.088	1.952	1.040	11.316
Garanties financeres concedides	194	39	38	359
Recursos custodiats	125.327	-	10.718	46.478
Pèrdues i Guanys				
Ingressos nets per interessos	119	570	4	778
Ingressos per dividendes	-	526	-	-
Ingressos nets per comissions	699	10	41	266
Altres ingressos i despeses d'explotació	-	-	(2.921)	-
Deteriorament Net d'inversions en negocis conjunts o associades	-	-	-	-

D'acord amb les competències i normes de funcionament de la Comissió de Riscos del Consell d'Administració, les operacions de risc amb els membres del Consell d'Administració, així com amb accionistes de l'Entitat i persones vinculades han d'estar autoritzades per la comissió de riscos. Posteriorment, aquestes operacions, són ratificades i/o aprovades pel Consell d'Administració de l'Entitat, en funció de l'import i garanties de l'esmentada operació.

Les remuneracions percebudes durant l'exercici 2023 pel Consell d'Administració, l'Alta Direcció i la resta del comitè directiu han estat de 4.395 milers d'euros (4.604 milers d'euros l'exercici 2022).

A 31 de desembre de 2023 i 2022 no hi ha evidències de deteriorament ni en el valor dels actius financers ni dels avals i compromisos contingents mantinguts amb parts vinculades.

43. Informació adicional

43.1 Compliment de les normes

Llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió

En virtut de l'Acord monetari signat entre el Principat i La Unió Europea, Andorra es comprometé a aplicar en el seu ordenament jurídic, entre altres, la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell del 26 de juny de 2013 relatiu a l'accés a l'activitat de les entitats bancàries i a la supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió, per la qual es modifica la Directiva 2002/87/CE i es deroguen les Directives 2006/48/CE i 2006/49/CE, així com també el Reglament (UE) 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell del 26 de juny de 2013 sobre els requisits prudencials de les entitats bancàries i les empreses d'inversió, i pel qual es modifica el Reglament (UE) 648/2012, així com diversos actes delegats i d'execució que desenvolupen en més profunditat determinats aspectes d'aquesta directiva i reglament, el Consell General, en la sessió del dia 20 de desembre de 2018, per tal d'adaptar l'ordenament jurídic andorrà als canvis normatius que s'imposen en l'àmbit de la Unió Europea en aquesta matèria, aprovà la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

Aquesta llei ha suposat una modificació substancial i un salt significatiu respecte l'anterior regulació, la Llei de regulació dels criteris de solvència i de liquiditat de les entitats financeres de 29 de febrer de 1996, que ha estat vigent fins el dia 23 de gener de 2019 en el règim de supervisió, els requisits de capital inicial, l'accés a l'activitat, els requisits de govern corporatiu i el règim sancionador, tot amb l'objectiu d'enfortir la resiliència del sector bancari i financer andorrà perquè estigui en una millor posició davant les crisis econòmiques així com garantir que les entitats bancàries segueixin finançant l'activitat econòmica i el creixement econòmic amb uns recursos propis adequats.

Des del punt de vista de la solvència, l'actual marc normatiu destaca una diferenciació dels diferents elements de capital en funció de la seva capacitat d'absorbir pèrdues; uns requisits més exigents a l'hora de considerar els instruments de capital com elements de fons propis; l'increment significatiu de l'import total de l'exposició als diferents riscos a què es troben exposades les entitats (risc de crèdit i contrapart, risc de mercat, risc operacional, risc de liquidació i risc d'ajust de valoració del crèdit resultant dels instruments derivats extraborsaris); un règim de coixins de capital; l'autoavaluació del risc per cada entitat amb diàleg amb l'AFA, així com la necessitat de dotar-se de capital addicional per cobrir riscos no capturats en l'import total a l'exposició al risc identificat en els processos de revisió i avaluació supervisora; la transparència al mercat sobre el compliment dels requisits de solvència i liquiditat per part de les entitats i, finalment, les obligacions de publicació d'informació per part de l'AFA en relació a la regulació i la supervisió financera.

En relació al càlcul de l'import total de l'exposició al risc cal destacar, d'una banda, la major sofisticació de la normativa, que millora els mecanismes d'estimació del risc de crèdit i de contrapart de la cartera de negociació, així com del risc de posició de la cartera de negociació, risc de tipus d'interès, risc de liquidació i risc de matèries primeres, tot i que, a excepció del risc de crèdit i de contrapart de la cartera de negociació, aquests darrers no s'incorporaven en el càlcul del rati de solvència del 10% a mantenir per les entitats bancàries. D'altra banda, aquesta Llei exigeix de calcular requisits addicionals de capital per risc operacional i del risc d'ajust de valoració del crèdit resultant dels instruments derivats extraborsaris.

Des del punt de vista de la liquiditat, aquesta Llei ha comportat una millora notable en quant al refinament del càlcul de la ràtio de liquiditat a curt termini, per tal de garantir que es mantenen suficients actius líquids, o coixí de liquiditat, per cobrir la totalitat de les sortides de liquiditat menys les entrades de liquiditat, en situacions de tensió, durant un període de 30 dies, amb l'objectiu d'assegurar que les entitats tinguin coixins de liquiditat suficients per fer front a possibles tensions en els mercats així com disposar d'una estructura de balanç que no descansi excessivament en el finançament a curt termini.

Per Decret del 6 de març de 2019, el Govern aprovà el Reglament de desenvolupament de la Llei 35/2018, que regula amb detall els requisits de solvència, liquiditat i supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió. Aquest Reglament també inclou fins a 33 disposicions transitòries que regulen l'aplicació progressiva dels requisits de solvència en diferents calendaris d'entre 4 i 8 anys, en funció del tipus de requeriment nou, de cara a facilitar una adaptació progressiva dels requisits de capital amb el mateix calendari de què han disposat les entitats financeres europees quan es van aprovar la Directiva i el Reglament europeus el 2014. Aquest Decret de desenvolupament ha estat modificat pel Decret 431/2022, del 26 d'octubre de 2022, per transposar el Reglament (UE) 2019/630 del Parlament Europeu i del Consell, del 17 d'abril del 2019, pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 575/2013, respecte a la cobertura mínima de pèrdues derivades d'exposicions dubtoses.

Per Decret 102/2021, del 31 de març de 2021, es modificà els requisits de capital regulatori establerts al Reglament de desenvolupament de la Llei 35/2018 i aplicables a les entitats que actuen com a originadores, patrocinadores o inversores en operacions de titulització, per tal de reflectir de forma adequada les característiques específiques de les titulitzacions simples, transparents i normalitzades (STS, per la sigla en anglès).

La Llei 35/2018 i el seu Reglament de desenvolupament obliga a les entitats bancàries a mantenir una ràtio de solvència, formulada a partir de les recomanacions del "Basel Committee on Banking Regulation and Supervisory Practices", com a mínim del 10%. Així mateix obliga a mantenir una ràtio de liquiditat, com a mínim del 40%.

Així mateix, en relació a les grans exposicions, l'entitat ha d'informar de tota exposició, de clients o grup de clients, superior o igual a 10% del capital admissible. El límit serà igual al més elevat entre el 25 % del capital admissible i 150 milions d'euros, sempre que la suma dels valors de les exposicions davant de tots els clients vinculats entre si, que no siguin entitats, sigui inferior al 25 % del capital admissible. Durant l'exercici 2023 i 2022, el Grup no ha superat dits límits.

Més enllà de la normativa aplicable i amb l'objectiu de mesurar-se pels millors i més exigents estàndards internacionals, el Grup ha estimat els seus ratis de capital sota els requeriments establerts pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea l'any 2010 (Basilea III).

El Grup disposa a 31 de desembre del 2023, d'un rati de capital CET 1 del 21,21% i un ràtio CET 1 (fully loaded) del 21,14%, que reflecteix una situació molt confortable respecte als mínims regulatoris exigibles.

A tancament d'exercici 2023 la ràtio LCR era de 299,08% el 2022 va ser de 294,14%,

Adicionalment, el Grup ha calculat el seu palanquejament com queda establert i definit en la Llei 35/2018 i del seu Reglament de desenvolupament, comentats anteriorment sota l'esmentada normativa internacional. Els resultats reflecteixen una ràtio de palanquejament del Grup del 9,29% sobre el seu capital ordinari de nivell 1 (CET 1), per sobre del mínim regulatori del 3%, 7,25% el 2022.

Llei de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme

La prevenció i lluita contra el blanqueig de capitals i contra el finançament del terrorisme ha esdevingut una prioritat nacional que comporta l'adopció d'iniciatives legislatives de manera periòdica considerant l'evolució dels estàndards adoptats pels organismes internacionals, com el GAFI i el Moneyval, i els compromisos de transposició de normativa de la Unió Europea que deriven de l'Acord monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea el 30 de juny del 2011.

En compliment d'aquests compromisos, el Consell General, en la seva sessió del dia 22 de juny del 2017, va aprovar la Llei 14/2017 de prevenció i lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, modificada per la Llei 21/2019, del 28 de novembre de 2019, que va implementar a Andorra la Directiva (UE) 2015/849 del Parlament Europeu i del Consell, del 20 de maig del 2015, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme, així com el Reglament (UE) 2015/847 del Parlament Europeu i del Consell, del 20 de maig del 2015, relatiu a la informació que acompanya les transferències de fons.

Adicionalment, desembre amb data 16 de desembre de 2021 aprovà., la Llei 37/2021, del 16 de desembre, de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, d'aplicació efectiva a partir del dia 4 de gener de 2022, per incorporar a l'ordenament jurídic andorrà les disposicions de la Directiva (UE) 2018/843 del Parlament Europeu i del Consell, del 30 de maig del 2018, per la qual es modifica la Directiva (UE) 2015/849 relativa a la prevenció de l'ús del sistema financer per al blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme, i per la qual es modifiquen les directives 2009/138/CE i 2013/36/UE -5a Directiva europea-, així com les recomanacions del GAFI i les observacions del Moneyval en els procediments d'avaluació periòdica del sistema andorrà de prevenció del blanqueig i del finançament del terrorisme. En particular, s'ha considerat l'actualització de la Recomanació 15 del GAFI, relativa a les mesures de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme en l'àmbit de les noves tecnologies, que va tenir lloc amb posterioritat a l'aprovació de la 5a Directiva europea, ampliant l'àmbit dels subjectes obligats als proveïdors de serveis vinculats a tot tipus d'actius virtuals sense limitació als proveïdors de serveis de canvi de monedes virtuals per monedes fiduciàries i de serveis de custòdia de moneders electrònics.

Tant les disposicions comunitàries com les recomanacions del GAFI estableixen com eix vertebral del sistema de prevenció del blanqueig i del finançament del terrorisme una adequada gestió dels riscos, el que implica que aquests hagin d'estar adequadament detectats, avaluats i compresos, amb la finalitat d'aplicar les mesures de mitigació oportunes i proporcionades als riscos. El Grup ha establert una sèrie de procediments de control i comunicació interna, a fi de prevenir i impedir operacions de blanqueig i de finançament del terrorisme. Adicionalment, s'han dut a terme programes específics de formació del personal.

Llei sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera i les operacions amb derivats extraborsaris i de finançament de valors.

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del dia 9 de maig del 2013, va aprovar la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera, amb la voluntat de mantenir un sistema financer estructuralment i funcionalment sòlid. Aquesta llei incorpora el règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer que fins a la data s'establí a la Llei 14/2010, del 13 de maig, de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu bàsic de les entitats operatives del sistema financer. Així mateix conté els requisits per a la protecció de l'inversor donant continuïtat al que preveia fins a la data la Llei 14/2010 que recollia els principis establerts en la Directiva comunitària 2004/39 CEE, del Parlament Europeu i del Consell, del 21 d'abril de 2004 més coneguda com a "Directiva MiFID I".

La Llei 8/2013 ha estat objecte de modificació en tres ocasions.

La primera, el 20 de desembre de 2018 mitjançant una disposició final de la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, amb la finalitat, d'una banda, adaptar l'ordenament jurídic andorrà a les disposicions contingudes en la Directiva 2013/36/UE, de 26 de juny de 2013, relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, en aspectes de l'organització i activitat de les entitats operatives del sistema financer en àrees com ara el govern corporatiu, amb obligacions específiques per a l'alta direcció, la creació de comissions delegades del consell d'administració amb presència i dedicació de consellers independents, avaluació dels requisits d'idoneïtat del consell d'administració, un règim específic d'incompatibilitats per a aquests i el desenvolupament de polítiques retributives més alineades amb els riscos de les entitats, entre d'altres. D'altra banda, s'incorporen canvis en matèria de requisits organitzatius i les condicions de funcionament derivats de la Directiva 2004/39 (MiFID I) i alguns aspectes puntuals de la Directiva que l'ha succeït, la Directiva 2014/65/EU, de 15 de maig de 2014, relativa als mercats d'instruments financers, coneguda com a MiFID II.

La segona modificació va tenir lloc mitjançant la Llei 17/2019, del 15 de febrer, de modificació de la Llei 8/2013, amb l'objecte d'introduir millores en els blocs de classificació a clients, deures d'informació a clients, incentius, avaluació de la idoneïtat i l'adequació, la gestió i l'execució d'ordres, els conflictes d'interès, la protecció dels actius dels clients, els registres i els mercats

La tercera, per la Llei 35/2022, del 24 de novembre, de modificació de la Llei 8/2013, per incorporar a l'ordenament jurídic andorrà els reglaments europeus següents:

- Reglament (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i del Consell, del 4 de juliol del 2012, relatiu als derivats extraborsaris, les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions (conegut com a Reglament "EMIR") i la seva modificació pel Reglament delegat núm. 1002/2013 de la Comissió, del 12 de juliol del 2013.
- Reglament (UE) núm. 2015/2365 del Parlament Europeu i del Consell, del 25 de novembre del 2015, sobre transparència de les operacions de finançament de valors i de reutilització (conegut com a Reglament "SFTR") i la seva modificació mitjançant el Reglament (UE) 2019/834 del Parlament Europeu i del Consell, del 20 de maig del 2019.
- Reglament (UE) núm. 2016/1011 del Parlament Europeu i del Consell, del 8 de juny del 2016, sobre els índexs emprats com a referència en els instruments financers i en els contractes financers o per mesurar la rendibilitat dels fons d'inversió, i pel qual es modifiquen les directives 2008/48/CE i 2014/17/UE i el Reglament (UE) núm. 596/2014 (conegut com a Reglament "BMR") i la seva modificació pel Reglament (UE) 2021/168 del Parlament Europeu i del Consell, del 10 de febrer del 2021.

El Grup té establerts procediments de control i de comunicació a fi de complir amb aquests requisits organitzatius.

Llei dels serveis de pagament i els diners electrònics

La Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic incorpora a l'ordenament jurídic andorrà la Directiva 2007/64/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 13 de novembre del 2007, relativa als serveis de pagament en el mercat interior, i la Directiva 2009/110/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 16 de setembre del 2009, sobre l'accés a l'activitat de les entitats de diner electrònic i al seu exercici, així com a la supervisió prudencial d'aquestes entitats, en compliment dels compromisos adquirits en el marc de l'Acord monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea d'adaptar el marc jurídic andorrà a la regulació de la Unió Europea, entre altres matèries, a la seva legislació financera i bancària. La Llei 8/2008 té per objecte d'incloure a les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic com a noves entitats operatives del sistema financer andorrà, amb un règim jurídic propi, i regular els drets i les obligacions de proveïdors i usuaris en relació amb la prestació i la utilització de serveis de pagament i l'emissió de diner electrònic, establint un marc de protecció homogeni per als consumidors.

En el darrer trimestre de l'any 2018 s'aprovà la Llei 27/2018, del 25 d'octubre, de modificació de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic. Amb aquesta modificació s'incorpora a l'ordenament jurídic andorrà la Directiva 2015/2366 del Parlament Europeu i del Consell, del 25 de novembre del 2015, sobre serveis de pagament en el mercat interior, coneguda popularment com a PSD2, amb la finalitat de facilitar i millorar la seguretat en l'ús de sistemes de pagament a través d'Internet, i reforçar el nivell de protecció de l'usuari contra frauds i abusos potencials, així com promoure la innovació en els serveis de pagament a través del mòbil i d'Internet, de manera que es creï un entorn favorable a l'agilització de les operacions de pagament, unes regles comunes respecte a la seva operativitat, un ventall suficientment ampli d'opcions de pagament per als usuaris i unes normes encara més efectives de protecció dels usuaris. Addicionalment, es regulen dos nous serveis de pagament: els serveis d'iniciació de pagaments i els serveis d'informació sobre comptes, i l'establiment d'un règim més protector dels drets dels usuaris dels serveis de pagament en matèria de seguretat i transparència.

La Llei 8/2018 també ha facilitat l'aplicació operativa dels instruments de pagament en euros dins de la zona única de pagaments en euros, l'anomenada "Single Euro Payments Area" (SEPA), propiciant l'adhesió del Principat d'Andorra a SEPA, sent membre de l'abast geogràfic dels esquemes SEPA des de l'1 de març de 2019.

Intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 21 de febrer del 2005, va ratificar l'Acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea relatiu a l'establiment de mesures equivalents a les previstes a la Directiva 2003/48/CE del Consell en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos. Així mateix, en la seva sessió de 13 de juny del 2005, va aprovar la Llei 11/2005 d'aplicació de l'esmentat Acord.

El 12 de febrer del 2016 el Govern d'Andorra va signar el Protocol modificatiu del referit Acord entre la Comunitat Europea i el Principat d'Andorra. La modificació de l'Acord comporta l'intercanvi automàtic d'informació entre els estats membres de la Unió Europea i el Principat d'Andorra amb aplicació de l'estàndard comú de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) de les normes de comunicació i diligència deguda relatives a la informació sobre comptes financers (Common Reporting Standard OECD - CRS).

El 30 de novembre de 2016, el Consell General va aprovar la Llei 19/2016, d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal, per aplicar l'esmentat Protocol modificatiu. Aquesta Llei va entrar en vigor el dia 1 de gener de 2017 i derogava la Llei 11/2005, d'aplicació de l'Acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea relatiu a l'establiment de mesures equivalents a les previstes a la Directiva 2003/48/CE del Consell en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos.

El 30 de novembre de 2017, el Consell General va aprovar la Llei 29/2017 de modificació de la Llei 19/2016 desenvolupant a l'apartat primer de la disposició final primera per tal d'incorporar la llista dels estats amb els quals s'intercanviarà automàticament l'any 2018 informació relativa a comptes financers, en el marc de l'MCAA. L'objectiu d'aquesta llei de modificació de la llei és intercanviar informació automàticament per al 2018 amb 41 jurisdiccions.

També el 30 de novembre de 2017, el Consell General aprovà la Llei 30/2017 de modificació de la Llei 19/2016 incorporant la llista dels 32 estats amb els quals s'intercanviarà automàticament l'any 2019 informació relativa als estats financers en el marc de l'MCCA. Aquesta llei amplia la llista de jurisdiccions amb les quals Andorra intercanviarà automàticament informació relativa als estats financers l'any 2019 fins a 73 jurisdiccions, incorporant-hi estats membres del G-20, de l'OCDE, del Global Fòrum i de diverses places financeres internacionals.

Des de l'exercici 2017, el Grup compleix amb els objectius d'establiment i dotació dels mecanismes necessaris per aplicar de forma adequada, a partir de l'1 de gener de 2017 i successius exercicis, el contingut establert en la Llei 19/2016, en relació a l'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal i les posteriors lleis d'adaptació i desenvolupament

Llei del fons andorrà de garantia de dipòsits i del sistema andorrà de garantia d'inversions

En compliment de l'Acord monetari signat entre el Principat i la Unió Europea, que obliga a transposar la Directiva 2014/49 UE, del 16 d'abril de 2014, relativa als sistemes de garantia de dipòsits, i la Directiva 97/9 CE, del 3 de març de 1997, relativa als sistemes d'indemnització dels inversors, ambdós del Parlament Europeu i del Consell, el Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 13 de setembre de 2018, va aprovar la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons andorrà de Garantia de Dipòsits i del sistema andorrà de garantia d'inversions. La Llei 20/2018 comporta l'adaptació a la normativa comunitària del règim vigent del sistema de garantia de dipòsits i inversions a entitats bancàries andorranes, regulat per la Llei 1/2011, del 2 de febrer, de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries i el Reglament d'organització i funcionament de la Comissió Gestora, aprovat pel Decret del 9 de maig l'any 2012.

La Llei 20/2018 regula el Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits ("FAGADI") com un sistema de garantia de dipòsits en els termes que estableix la Directiva 2014/49 UE i amb un coixí addicional de recursos financers per al FAGADI disposi de manera immediata de més recursos que els requerits per la mateixa Directiva.

Els principals trets del sistema de garantia de dipòsits són els següents:

– Es manté el règim de cobertura de 100.000 euros per dipositant i per entitat. I s'incorporen cobertures addicionals en casos excepcionals que garanteixen fins a un límit de 300.000 euros.

– Els recursos del FAGADI han d'arribar al 0,8% dels dipòsits garantits amb data límit 30 de juny de 2024, mitjançant les aportacions anuals de les entitats bancàries. Addicionalment, a partir d'aquesta data, les entitats bancàries seguiran fent aportacions anuals al Fons per tal que aquest Fons assoleixi un nivell de recursos financers de l'1,6% en un termini de vuit anys a partir del 2024 tot i que el límit màxim de cobertura del FAGADI per al conjunt dels beneficiaris no podrà excedir dels 200 milions d'euros.

La Llei 20/2018 manté el Sistema andorrà de garantia d'inversions ("SAGI") com un sistema de garantia ex post en el qual passen a participar, juntament amb les entitats bancàries, ja participants fins ara, les entitats financeres d'inversió i les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva autoritzades per prestar serveis d'administració i custòdia d'instruments financers.

Els trets reguladors principals del sistema de garantia d'inversions són els següents:

– El règim de cobertura es manté en 100.000 euros per titular, per sobre del nivell de cobertura de 20.000 euros establert en la Directiva 97/9 CE. Aquesta Llei també estableix un límit total dels recursos del SAGI que, per al conjunt dels beneficiaris, no podrà excedir dels 50 milions d'euros.

– La garantia cobreix supòsits d'impossible recuperació dels valors per insolvència de l'entitat que presta el servei d'administració i custòdia de valors. No es garanteixen les pèrdues derivades de la fluctuació del valor de les inversions.

– Es manté com a objectiu de recursos del SAGI de l'1,5% de la base de càlcul de les inversions que regula la Llei 1/2011.

L'import de les reserves en garantia constituït pel Grup, a 31 de desembre del 2023, és de 32.055 milers d'euros.

Llei de l'impost general indirecte

D'acord amb la Llei 11/2012, del 21 de juny, posteriorment modificada per la Llei 29/2012 del 18 d'octubre, va entrar en vigor el dia 1 de gener del 2013, l'impost general indirecte, quedant derogada l'anterior Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i serveis financers. En data 19 de juny del 2019, es publica al BOPA el Decret legislatiu de publicació del text refós de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, on s'inclouen les modificacions que s'incorporen a la Llei.

L'impost general indirecte grava la capacitat econòmica que es posa de manifest sempre que es produeix el consum final d'un bé o servei. El tipus de gravamen que s'aplica a les prestacions de serveis bancaris i financers és un tipus incrementat del 9,5%.

La Llei 10/2014, del 3 de juny, de modificació de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, modificada per la Llei 29/2012, del 18 d'octubre, i per la Llei 11/2013, del 23 de maig, introdueix, en el seu article 21 "Disposició addicional cinquena. Règim especial del sector financer" una limitació del dret a deduir les quotes suportades a les entitats financeres per un import màxim anual equivalent al 10% de les quotes repercutides al tipus impositiu del 9,5%, amb el límit de l'impost suportat en la seva activitat subjecta. Aquesta limitació va entrar en vigor l'1 de juliol del 2014.

A l'exercici 2023 el Grup ha complert, en temps i forma, amb totes les obligacions derivades de l'aplicació de l'esmentada Llei presentant les corresponents liquidacions mensuals i anuals.

Llei de l'impost sobre societats

El text refós de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, i el seu Reglament d'aplicació (Decret 595/2023, del 29 de desembre de 2023), estableix el marc tributari aplicable a les societats residents fiscals al Principat d'Andorra en relació amb les rendes derivades de la seva activitat.

El tipus general de gravamen de l'impost de societats per als obligats tributaris, determinat en la Llei 95/2010, és del 10%.

L'article 25 de la Llei 95/2010 regula el règim especial de consolidació tributària. En aquest sentit, Mora Banc Grup, S.A. és la entitat participant del Grup tributari.

Durant el 2023 el Grup ha complert, en temps i forma, amb totes les obligacions fiscals derivades de l'esmentada Llei, presentant puntualment l'Impost de Societats individual i consolidat de l'exercici 2022.

Llei de l'impost sobre la renda dels no residents fiscals

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 29 de desembre del 2010, va aprovar la Llei 94/2010 de l'impost sobre la renda dels no residents fiscals, que grava la renda obtinguda a Andorra per persones i entitats considerades per la llei com a no residents a efectes fiscals. El Grup és subjecte obligat de practicar retencions i aplica, amb caràcter general, el tipus de gravamen del 10% o del 5% (cànon). Aquesta llei és d'aplicació des de l'1 d'abril del 2011. En data 1 de desembre del 2011, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei 18/2011 de modificació de la Llei 94/2010, que és d'aplicació des de l'1 de gener de 2012. En data 6 de maig del 2015 es va publicar al BOPA el Decret legislatiu del 29 d'abril del 2015 de publicació del text refós de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, i el Decret 594/2023, del 29 de desembre de 2023, pel qual s'aprova el Reglament de l'IRNR.

Durant l'exercici 2023 el Grup ha complert, en temps i forma, amb les seves obligacions fiscals relatives a aquest impost, actuant com retenidor i pagador al Departament de Tributs i Fronteres del Govern d'Andorra de les rendes obtingudes per no residents fiscals al Principat d'Andorra.

Llei de l'Impost sobre la renda de les persones físiques

El text de refós de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i el seu Reglament d'aplicació (Decret 596/2023, del 29 de desembre de 2023), estableix el marc tributari aplicable a les persones físiques residents fiscals al Principat d'Andorra en relació amb les seves rendes.

El tipus general de gravamen de l'impost sobre la renda de les persones físiques per als obligats tributaris, determinat en la Llei, és del 10%. La Llei distingeix entre base general i base de l'estalvi, segons el tipus de renda subjecta a gravamen.

Durant l'exercici 2023 el Grup ha complert, en temps i forma, amb les seves obligacions fiscals relatives a aquests impost, actuant com retenidor i pagador al Departament de Tributs i de Fronteres del Govern d'Andorra de les rendes obtingudes per residents fiscals al Principat d'Andorra.

Llei de l'Autoritat Financera Andorrana (AFA)

En la seva sessió del 23 de maig de 2013, el Consell General va aprovar la Llei 10/2013 de l'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF), derogant la Llei 14/2003 de creació de l'INAF.

Amb la Llei 12/2018 que més endavant es dirà, l'INAF es transforma en l'Autoritat Financera Andorrana (AFA).

La finalitat d'aquesta llei és dotar a l'autoritat supervisora del sistema financer andorrà dels mitjans necessaris per a la consecució dels seus objectius, al temps que els amplia, tenint en compte la globalitat del seu àmbit d'actuació en un context d'expansió internacional del sistema financer andorrà, l'evolució dels mercats financers a nivell internacional, i els compromisos adquirits per Andorra amb la firma de l'Acord Monetari amb la Unió Europea.

Al maig de 2018 es va aprovar la Llei 12/2018, del 31 de maig, de modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'INAF, la finalitat principal és atorgar a l'AFA les competències, les potestats i els instruments necessaris perquè assumeixi les funcions de l'Autoritat Supervisora d'assegurances i reassegurances i exerceixi com a supervisor efectiu en matèria d'assegurances i reassegurances.

Llei 36/2022, del 24 de novembre, de creació de reserves internacionals i accés del sistema financer a assistència en forma de provisió urgent de liquiditat

Aquesta llei té per objectiu desenvolupar un instrument que doti de més resiliència el Principat d'Andorra en cas d'un xoc de liquiditat del sector financer i estructura un mecanisme de prestador d'última instància basat en les reserves internacionals.

El mecanisme desenvolupat per aquesta llei és plenament homologable amb el que podem trobar en el context internacional, en concret replica el model d'assistència de liquiditat d'emergència (ELA en les sigles en anglès) del Banc Central Europeu.

Llei 7/2021, del 29 d'abril, de recuperació i de resolució d'entitats bancàries i d'empreses d'inversió

Aquesta llei completa la incorporació de la Directiva 2014/59/UE del Parlament Europeu i del Consell, del 15 de maig del 2014, per la qual s'estableix un marc per a la reestructuració i la resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, i per la qual es modifiquen la Directiva 82/891/CEE del Consell i les directives 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE, i els reglaments (UE) núm. 1093/2010 i (UE) núm. 648/2012 del Parlament Europeu i el Consell en l'ordenament jurídic andorrà en compliment dels compromisos de transposició que deriven de l'Acord monetari i que permet la plena harmonització del sistema andorrà amb els estats membres de la Unió Europea en matèria de recuperació i resolució d'entitats bancàries.

La Directiva ja estava incorporada parcialment a la legislació andorrana mitjançant la Llei 8/2015,

del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.

Adicionalment, amb aquesta Llei també s'ha transposat la Directiva (UE) 2017/2399 del Parlament Europeu i del Consell, del 12 de desembre del 2017, per la qual es modifica la Directiva 2014/59/UE, en relació amb l'ordre de prioritat dels instruments de deute no garantit en cas d'insolvència.

Una de les principals novetats d'aquesta norma concerneix la planificació de la recuperació i la resolució, no prevista en l'anterior marc normatiu, amb caràcter previ i abans que es produeixi tant un deteriorament significatiu de la posició financera de l'entitat en el cas dels plans de reestructuració com una situació d'inviabilitat en el cas dels plans de resolució.

Afegir que les entitats han de comptar amb una estructura de passius amb prou capacitat per absorbir de facto les eventuais pèrdues, mantenint en tot moment un import agregat suficient de fons propis i de passius amb determinades característiques, expressat percentualment respecte al passiu total de l'entitat que no es considerin fons propis. Es tracta de garantir que en cas de dificultats hi hagi un "coixí" (buffer) suficient entre el capital i els dipòsits garantits que pugui servir per recapitalitzar l'entitat des de dins, denominat "requisit mínim de fons propis i passius admissibles" (més conegut per les sigles en anglès, MREL, *Minimum Requirements for Eligible Liabilities*), és exigible a totes les entitats i constitueix un requisit addicional i complementari dels requisits de capital, liquiditat i palanquejament.

La Llei 7/2021 manté a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries ("AREB") com autoritat competent en matèria de resolució de les entitats bancàries i financeres que prestin serveis d'inversió. També, amb la finalitat de finançar les mesures acordades en aplicació d'aquesta Llei, es manté el Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries (FAREB), entitat sense personalitat jurídica que és gestionada per l'AREB.

43.2 Informació sobre qüestions mediambientals

Donada l'activitat del Grup, no hi ha responsabilitats, despeses, actius, ni provisions i contingències de naturalesa mediambiental que poguessin ser significatius en relació amb el patrimoni, la situació financera i els resultats del Grup. Per aquest motiu, no s'inclouen desglossaments específics en aquesta memòria dels estats financers consolidats respecte a la informació de qüestions mediambientals.

44. Creació de valor pels grups d'interès

Mora Banc Grup, SA elabora cada any un informe de sostenibilitat amb l'objectiu de comunicar l'activitat de l'entitat a tots els grups d'interès. Es prepara informació relacionada amb el desenvolupament econòmic, social i ambiental de Mora Banc el darrer any.

L'informe de 2023 es prepara seguint les directrius del Marc Internacional de Reporting Integrat <IR> del Consell Internacional de Reporting Integrat (IIRC), coalició global de reguladors, inversors, empreses, emissors de normes i estàndards, professionals comptables i organitzacions no governamentals, units amb l'objectiu de fer evolucionar el reporting corporatiu cap a la comunicació del valor creat. També es manté l'enfocament de sostenibilitat de l'informe, seguint l'estàndard internacional per a l'elaboració de memòries de sostenibilitat de la Global Reporting Initiative (GRI), organització líder internacional en rendició de comptes no financers. En aquest sentit, l'informe anual integrat de 2023 s'ha elaborat segons els estàndards GRI,

Amb l'informe integrat, l'entitat presenta la informació integrada i connectada de l'estratègia, visió, missió i valors, amb els resultats financers i l'impacte sobre els grups d'interès.

En els apartats següents s'explica el que realment valoren als grups d'interès (sobre la base de la matriu de materialitat realitzada) i com l'entitat hi dona resposta:

- Qualitat, excel·lència en la pràctica bancària i protecció del client: MoraBanc actua en el millor interès del client sent el centre de tot, oferint-li el millor producte amb transparència. Els clients són cada vegada més exigents i la competència bancària forta però al seu actiu l'entitat hi té el coneixement del client així com una manera de fer banca reconeguda i solvent. Segons l'entitat, aquesta actua amb imparcialitat, professionalitat i tenint en compte l'interès del client amb les polítiques d'execució i gestió d'ordres, de protecció d'actius, de conflictes d'interès o de privacitat.
- Garantir el desenvolupament econòmic i generar ocupació: MoraBanc és una empresa responsable i té marcada una estratègia de sostenibilitat a llarg termini per irradiar en el creixement econòmic amb creació d'ocupació, concessió de préstec i crèdits, donar confiança als estalviadors i donar exemple a l'entorn.
- Lluita contra la corrupció i finançament del terrorisme: MoraBanc té instaurades unes bones pràctiques per combatre la corrupció i lluitar contra el terrorisme i el seu finançament, complint amb les normatives vigents, amb procediments i vigilància contínua.
- Igualtat de retribució entre homes i dones, diversitat i igualtat d'oportunitats: l'entitat fomenta pràctiques per ser atractiva i competitiva per captar i retenir talent. Per aconseguir-ho, s'han fixat 4 objectius en la gestió de les persones: experiències del treballador; compensació i equilibri; coneixement i desenvolupament; i gestió del talent. MoraBanc prioritza la promoció interna, les polítiques d'igualtat o la formació en un espai segur i saludable.
- Conducta ètica i responsable: MoraBanc garanteix conductes ètiques i responsables a tots els nivells de l'organització per donar la major confiança als clients. Per a l'entitat, una cultura corporativa forta és un avantatge competitiu en el mercat. Els codis ètic, de conducta del grup i de conducta del mercat de valors, les estructures de control i governança, la formació sobre els codis de conducta, la prevenció dels conflictes d'interessos, el comitè de gestió de la integritat corporativa, o l'òrgan de control i comunicació interna, entre altres, asseguren un sistema segur per garantir la conducta ètica i responsable. A més, MoraBanc integra el compromís amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides.

45. Fets posteriors

En data 13 de març de 2024, MoraBanc ha tancat un acord per l'adquisició d'una participació majoritària de Tressis Sociedad de Valores, S.A. i, en conseqüència, d'una majoria del capital de Tressis Gestión, SGIC. Aquesta operació està subjecta a l'autorització per part de les autoritats pertinents.

46. Normes i interpretacions emeses no vigents

A data de formulació d'aquests estat financers, les normes més significatives que havien estat publicades per l'IASB però que encara no havia entrat en vigor, bé perquè la seva data d'efectivitat és posterior a la data dels estats financers, o bé perquè encara no han estat aprovades per la Unió Europea o bé per Andorra, són les següents:

Modificacions a la NIC 1 Presentació d'estats financers: classificació de passius financers com a corrents o no corrents

Al gener del 2020 i octubre del 2022, el IASB va emetre les seves modificacions als paràgrafs 69 a 76 de la NIC 1 Presentació d'estats financers per a aclarir els requeriments que cal aplicar en la classificació dels passius com a corrents o no corrents. En concret, aquestes modificacions aclareixen els següents conceptes:

- Dret a diferir la liquidació. Si el dret d'una entitat a diferir la liquidació depèn de covenants futurs, l'entitat té dret a diferir el pagament fins i tot si no compleix amb aquests covenants futurs a la data de tancament.
- Diferiments esperats. La classificació d'un passiu es veu inalterada per la probabilitat que l'entitat exerciti el seu dret a diferir el pagament per almenys 12 mesos després del tancament de l'exercici.
- Liquidació mitjançant instruments de patrimoni propi. Hi ha una excepció als requeriments per a liquidar passius mitjançant instruments de patrimoni propi que impacta la classificació del passiu.

Aquestes modificacions són efectives per als períodes que comencin a partir de l'1 de gener de 2024 i han d'aplicar-se retroactivament conformement a la NIC 8.

Modificacions a NIIF 16: Passiu per arrendament en una venda amb arrendament posterior

Al setembre de 2022 el IASB va emetre una modificació a la NIIF 16 Arrendaments per a especificar els requisits que un venedor-arrendatari ha d'utilitzar per a quantificar el passiu per arrendament que sorgeix en la venda i arrendament posterior. Aquesta modificació té l'objectiu que el venedor-arrendatari no reconegui cap guany o pèrdua relacionada amb el dret d'ús que reté.

Aquesta modificació s'aplica retroactivament als períodes anuals que comencin a partir de l'1 de gener de 2024.

Modificacions a la NIC 7 i NIIF 7: Acords de finançament de proveïdors

Al maig de 2023, el IASB va emetre les seves modificacions a la NIC 7 Estat de fluxos d'efectiu i NIIF 7 Instruments financers; Informació a revelar per a aclarir les característiques dels acords de finançament i introduir nous desglossaments amb l'objectiu ajudar els usuaris dels estats financers a comprendre els efectes d'aquests acords en els passius, fluxos d'efectiu i en l'exposició al risc de liquiditat.

Les modificacions entraran en vigor per als períodes anuals que comencin a partir de l'1 de gener de 2024

Modificacions a la NIC 21 Absència de convertibilitat

Les modificacions aclareixen com les entitats han d'avaluar si una moneda és convertible i com han de determinar el tipus de canvi al comptat quan no hi ha convertibilitat; així com requerir desglossaments que permetin als usuaris dels estats financers comprendre l'impacte que una moneda no sigui convertible.

Les modificacions s'apliquen als períodes anuals que comencin a partir de l'1 de gener de 2025.

No s'espera que cap d'aquestes normes, modificacions i interpretacions tinguin un efecte material sobre els estats financers del Grup.

47. Primera aplicació de la Normativa NIIF 17 contractes d'assegurances

El Grup ha preparat aquests primers estat financers corresponents al període acabat el 31 de desembre de 2023 d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera, i juntament presenta, a efectes únicament i exclusivament comparatius, la informació referida no només al 31 de desembre de 2022 sinó també la informació corresponent al període de l'exercici anual acabat en l'esmentada data. En la preparació d'aquests comptes anuals, s'ha considerat com a l'estat de situació financera d'apertura, l'estat de situació financera al 1 de gener de 2022, al ser aquesta la data de transició a la nova normativa comptable.

A continuació es detalla, tal i com requereix la NIIF 1, els principals ajustos realitzats pel Grup al re-expressar els estats financers consolidats preparats d'acord amb la normativa local a l'1 de gener de 2022 i a 31 de desembre de 2022, d'acord amb la normativa que resulta d'aplicació:

Estimacions comptables:

Les estimacions comptables realitzades pel Grup a l'1 de gener de 2022 i al 31 de desembre de 2022 són consistents amb aquelles realitzades en les mateixes dades d'acord amb la normativa local (sense considerar el ajustos corresponents a les diferències que es corresponen a l'aplicació de principis comptables diferents), al no ser necessari d'acord amb la normativa local, realitzar estimacions.

Les estimacions realitzades pel Grup en la presentació d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera, fan referència a la informació disponible existent en cadascuna en que les estimacions s'han realitzat.

Conciliació de saldos entre els diferents marcs regulatoris

A continuació, s'exposen els estats financers d'acord amb l'estructura i la classificació establerta en la normativa NIIF-UE, distribuït en les següents columnes:

- Columna "Criteris comptables anteriors", correspon al l'estat de situació financera auditat a 31/12/2021 formulat d'acord amb els criteris i principis de valoració del Pla General Comptable del Sistema Financer andorrà (d'ara endavant, PGCA).
- Columna "Ajustos", inclou els impactes corresponents a la diferència del perímetre i el mètode de consolidació entre les diferents normatives. A la nota 3.11 d'aquesta memòria s'expliquen les noves polítiques comptables i criteris de valoració aplicats amb el canvi de normativa comptable.
- Columna "Reclassificacions", a causa de la nova normativa NIIF 17, s'ha procedit a la reclassificació dels epígrafs per a obtenir un estat de situació financera inicial amb l'estructura i classificacions establertes en la nova normativa internacional. Aquests moviments queden recollits en la columna "Reclassificacions" de l'estat de situació consolidat que es mostra a continuació.

Els efectes de l'adopció de la NIIF 17 als estats de situació financera del Grup a 1 de gener de 2022 i a 31 de desembre de 2022 són els següents:

ESTAT DE SITUACIÓ FINANCERA

ACTIU				Al 1 de gener de 2022 (data de primera aplicació)				Al 31 de desembre de 2022
	Criteris comptables anteriors	Ajustos	Reclassificacions	Saldos d'obertura NIIF17	Criteris comptables anteriors	Ajustos	Reclassificacions	Saldos NIIF17
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	346.674		-	346.674	252.332	-	-	252.332
Actius financers mantinguts per negociar	89.100		501	89.601	87.914	-	-	87.914
Derivats	44.813,00		-	44.813	30.985	-	-	30.985
Instruments de patrimoni	20.431,00		-	20.431	15.626	-	-	15.626
Valors representatius de deute	23.856		501	24.357	41.303	-	-	41.303
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	394.068		(13.438)	380.630	257.895	-	(53)	257.842
Instruments de patrimoni	250.059		-	250.059	189.938	-	(56)	189.882
Valors representatius de deute	144.009		(13.438)	130.571	67.957	-	3	67.960
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	1.052.545	1.946	41.027	1.095.518	736.108	(1.251)	41.834	776.691
Instruments de patrimoni	38.081	-	-	38.081	30.130	-	-	30.130
Valors representatius de deute	1.014.464	1.946	41.027	1.057.437	705.978	(1.251)	41.834	746.561
Préstecs i bestretes	-	-	-	-	-	-	-	-
Actius financers a cost amortitzat	2.489.978	-2.554	(24.942)	2.462.482	2.886.548	241	(41.768)	2.845.021
Valors representatius de deute	673.274		(28.088)	645.186	1.225.937	-	(41.811)	1.184.126
Préstecs i bestretes	1.816.704	-2.554	3.146	1.817.296	1.660.611	241	43	1.660.895
Entitats de crèdit	166.689	-	-	166.689	122.947	-	-	122.947
Clients	1.650.015	-2.554	3.146	1.650.607	1.537.664	241	43	1.537.948
Derivats - comptabilitat de cobertures	2.706		-	2.706	28.442	-	-	28.442
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura de risc de tipus d'interès	2.076		-	2.076	-	-	-	-
Inversions en dependents, negocis conjunts i associades	5.205		-	5.205	5.224	-	-	5.224
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	33.296	4.579	(3.156)	34.719	27.787	(429)	-	27.358
Actius tangibles	102.630		-	102.630	102.360	-	-	102.360
Immobilitzat material	69.335,00		-	69.335	71.997	-	-	71.997
Inversions immobiliàries	33.295,00		-	33.295	30.363	-	-	30.363
Actius intangibles	25.467		-	25.467	28.843	-	-	28.843
Fons de Comerç	11.784		-	11.784	11.784	-	-	11.784
Altres actius intangibles	13.683		-	13.683	17.059	-	-	17.059
Actius per impostos	7.342	733	-	8.075	9.255	858	-	10.113
Actius per impostos corrents	2.458	-	-	2.458	2.741	-	-	2.741

Actius per impostos diferits	4.884	733	-	5.617
Altres actius	3.634	46	-	3.680
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	3.288	-	-	3.288
TOTAL ACTIU	4.558.009	4.751	(9)	4.562.749

6.514	858	-	7.372
2.702	102	(129)	2.675
3.185	-	-	3.185
4.428.595	(479)	(116)	4.428.000

ESTAT DE SITUACIÓ FINANCERA

Al 1 de gener de 2022 (data de primera aplicació)

Al 31 de desembre de 2022

PASSIU	Críteris comptables anteriors	Ajustos	Reclassificacions	Saldos d'obertura NIIF	Críteris comptables anteriors	Ajustos	Reclassificacions	Saldos NIIF
Passius financers mantinguts per negociar	42.241		-	42.241	34.003	-	-	34.003
Derivats	42.241		-	42.241	34.003	-	-	34.003
Passius Financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	364.696		(357.277)	7.419	246.854	-	(238.517)	8.337
Altres passius financers	364.696		(357.277)	7.419	246.854	-	(238.517)	8.337
Passius financers a cost amortitzat	3.606.290	-12	17.875	3.624.153	3.642.297	10	17.787	3.660.094
Dipòsits	3.524.946	-	-	3.524.946	3.604.583	-	-	3.604.583
Dipòsits de bancs centrals i entitats de crèdit	18.464	-	-	18.464	202.749	-	-	202.749
AFA	176.146	-	-	176.146	-	-	-	-
Dipòsits de clients	3.330.336	-	-	3.330.336	3.401.834	-	-	3.401.834
Altres passius financers	81.344	-12	17.875	99.207	37.714	10	17.787	55.511
Derivats - comptabilitat de cobertures	6.179		-	6.179	346	-	-	346
Canvis del valor raonable dels elements coberts en cobertura de risc de tipus d'interès	-		-	-	3.629	-	-	3.629
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	75.430	4.791	339.330	419.551	81.843	-3.324	220.589	299.108
Provisions	23.123		-	23.123	19.910	-	-	19.910
Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació	11.966		-	11.966	8.954	-	-	8.954
Altres retribucions als treballadors a llarg termini	1.309		-	1.309	1.101	-	-	1.101
Qüestions processals i litigis per impostos pendents	3.316		-	3.316	3.332	-	-	3.332
Compromisos i garanties concedits	2.379		-	2.379	2.752	-	-	2.752
Altres provisions	4.153		-	4.153	3.771	-	-	3.771
Passius per impostos	7.677	656	-	8.334	7.224	1.056	(1)	8.279
Passius per impostos corrents	6.874	20	-	6.894	6.585	-	-	6.585

Passius per impostos diferits	803	636	-	1.439
Capital social reemborsable a la vista	-	-	-	-
Altres passius	27.626	-	62	27.687
TOTAL PASSIU	4.153.262	5.435	(10)	4.158.687

	639	1.056	(1)	1.694
	-	-	-	-
	25.184	-	26	25.210
	4.061.290	-2.258	(116)	4.058.916

AL 1 de gener de 2022 (data de primera aplicació)

AL 31 de desembre de 2022

PATRIMONI NET	Criteris comptables anteriors	Ajustos	Reclassificacions	Saldos d'obertura NIIF
Capital	42.407	-	-	42.407
Capital desemborsat	42.407	-	-	42.407
Prima d'emissió	-	-	-	-
Altre resultat global acumulat	(11.444)	1.752	-	(9.692)
<i>Elements que no es reclassificaran a resultats</i>	(13.140)	1.752	-	(11.388)
Canvis de valor raonable d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(13.140)	1.752	-	(11.388)
<i>Elements que poden reclassificar-se a resultats</i>	1.696	-	-	1.696
Cobertures dels fluxos d'efectiu (porció efectiva)	1.245	-	-	1.245
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	451	-	-	451
Ajustaments per valoració de contractes d'assegurances	-	-	-	-
Guanys acumulats	311.681	-	-	311.681
Reserves de revaloració	-	-	-	-
Altres reserves	(24.515)	(2.436)	-	(26.951)
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant	34.046	-	-	34.046
Interessos minoritaris (participacions no dominants)	52.572	-	-	52.572
Altre Resultat Global Acumulat	(171)	-	-	(171)
Altres partides	52.743	-	-	52.743
TOTAL PATRIMONI NET	404.747	(684)	-	404.063
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	4.558.009	4.751	(9)	4.562.749

Criteris comptables anteriors	Ajustos	Reclassificacions	Saldos d'obertura NIIF
44.022	-	-	44.022
44.022	-	-	44.022
18.462	-	-	18.462
(27.393)	4.300	-	(23.093)
(16.923)	-	-	(16.923)
(16.923)	-	-	(16.923)
(10.470)	5.426	-	(56.170)
930	-	-	930
(11.400)	(1.126)	-	(12.526)
-	5.426	-	5.426
323.352	-	-	323.352
-	-	-	-
(31.252)	(2.436)	-	(33.688)
40.118	(85)	-	40.033
(4)	-	-	(4)
-	-	-	-
(4)	-	-	(4)
367.305	1.779	-	369.084
4.428.595	(479)	(116)	4.428.000

AL 31 de
desembre de
2022

	Criteris comptables anterioris	Ajustos	Saldos NIIF
Ingressos per Interessos	49.405	424	49.801
Despeses per Interessos	(4.142)	-	(4.142)
Ingressos per dividends	507	-	507
Ingressos per comissions	90.657	-	90.657
Despeses per comissions	(19.776)	-	(19.776)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	575	-	575
Resultat d'Operacions Financeres	7.910	-	7.910
Per Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats	2.432	-	2.432
Per actius i passius financers mantinguts pera negociar	4.158	-	4.158
Per altres instruments financers a valor raonable amb canvis en resultats	(1.400)	-	(1.400)
Guanyos o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets	147	-	147
Diferències de canvi (net)	2.573	-	2.573
Altres Ingressos d'Explotació	6.624	329	6.953
Altres Despeses d'Explotació	(609)	-	(609)
Resultat d'explotació net	131.151	(95)	131.056
Despeses d'administració	(82.056)	-	(82.056)
Despeses de personal	(43.761)	-	(43.761)
Altres despeses generals d'administració	(38.295)	-	(38.295)
Amortització	(7.435)	-	(7.435)
Dotacions a provisions (net)	(2.665)	-	(2.665)
Deteriorament d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis en resultats (net)	3.110	-	3.110
A valor raonable amb canvis en altre resultat global	274	-	274
A cost amortitzat	2.836	-	2.836
Deteriorament Net d'inversions en negocis conjunts o associades	-	-	-
Deteriorament d'actius no financers (net)	-	-	-
Guanyos o (-) pèrdues al donar de baixa actius no financers i participacions, (net)	(15)	-	(15)
Guanyos o pèrdues d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes	1.472	-	1.472
Resultat abans d'impostos	43.562	(95)	43.467
Impost sobre beneficis	(3.444)	10	(3.434)
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	40.118	(85)	40.033
Resultat d'operacions interrompudes (net)	-	-	-
Resultat de l'exercici	40.118	(85)	40.033
Del que atribuïble als propietaris de la dominant	40.118	(85)	40.033
Del que atribuïble als Interessos Minoritaris	-	-	-

ANNEX I. Informe anual

Informe per l'acompliment de l'article 90 de la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

El present annex s'ha preparat en compliment del disposat a l'article 90 de la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

Mora Banc Grup, SA és una societat andorrana, amb domicili social a Andorra la Vella, Avinguda Meritxell núm. 96, el seu objecte social consisteix en efectuar tota mena d'operacions que siguin permeses a les entitats bancàries per la legislació vigent en cada moment al Principat d'Andorra, i juntament amb les seves societats filials conformen el Grup MoraBanc.

La informació referent a la denominació, naturalesa de les activitats i ubicació geogràfica de les seves filials està disponible a la nota 4 dels comptes anuals adjunts. En aquesta nota es detallen les societats i la jurisdicció on estan operant, s'inclou denominació, ubicació geogràfica i la naturalesa de la seva activitat per cadascuna d'elles. Bàsicament, el Grup desenvolupa activitats bancàries, de gestió d'organismes d'inversió col·lectiva, de companyes d'assegurances i de serveis d'inversió, al Principat d'Andorra i a Suïza i Estats Units, si bé en aquestes dues jurisdiccions, la seva activitat es limita a prestar serveis d'inversió.

A continuació es presenta la informació en base consolidada corresponent a l'exercici 2023:

	Volum de negoci	Nº de treballadors equivalents a temps complet	Resultat brut abans d'impostos	Impost sobre resultats
Andorra	142.522	385	54.428	(4.906)
Suïssa	5.672	9	15	(12)
Estats Units	9.504	32	1.555	-
Espanya	5.862	24	455	(112)

A efectes de la present informació s'ha considerat com a volum de negoci el marge brut del compte de resultats consolidat de desembre 2023. Les dades d'empleats equivalents a temps complet s'han obtingut a partir de la plantilla de les societats domiciliades en cadascun dels països al tancament de l'exercici 2023.

A 31 de desembre de 2023, el rendiment dels actius del Grup, calculat com el quocient del resultat consolidat de l'exercici i el total d'actiu mig anual és d'un 1,24%. El Grup disposa a 31 de desembre del 2023, d'un ràtio de capital CET 1 del 21,21% i un ràtio CET 1 (fully loaded) del 21,14%.

Durant l'exercici 2023 i 2022 l'entitat no ha rebut subvencions o ajudes públiques dirigides al sector financer que tinguin per objecte promoure el desenvolupament de l'activitat bancària.

Mora Banc Grup, SA
Av. Meritxell, 96
AD500 Andorra la Vella
Principat d'Andorra

morabanc.ad

